

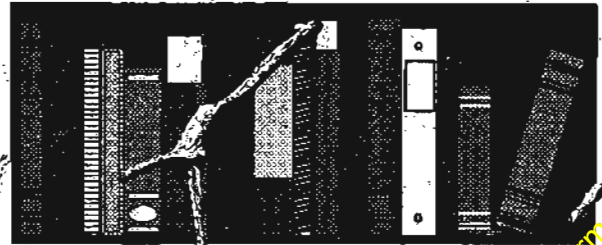
အမိူးပျောက်မှာ ခိုးကြောက်စရာ

ဤစာအုပ်သည်
သင့်မိသားစု၊ သင့်အပိုင်းအပိုင်းအတွက်
ရွှေငွေရတနာကိုထက် တန်ဖိုးထား
မြတ်နိုးစေ၍ စာအုပ်ဖြစ်သည်။

အမျိုးပျောက်မှာ

စိုးကြောက်စရာ

အထူးညွှန်ကြားနှိုးဆော်ချက်

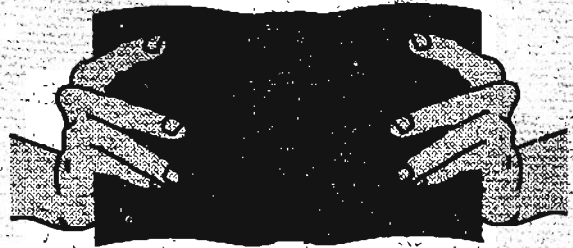
ဤစာအုပ်ကို မျိုးချစ်စိတ်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသား တိုင်းအား လက်ဆင့်ကမ်းဖတ်နိုင်ခြင်း၊ မိမိဖတ်ပြီးလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်အား မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိအောင် ဖောက် သည်ချ ပြောပြခြင်းအမှုတို့ကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ပါ။

ထိန်းသိမ်းကြပါ ချွေမြန်မာ

သင်ဟာ အမျိုးသစ္စာဖောက် လောကီကောင် မဟုတ်လျှင် ဒီစာအုပ်ကို ကုလားဆိုးတို့ လက်ထဲ မရောက်အောင် ထိန်းသိမ်းပါ။

“မြန်ဝေခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်”

ဤစာအုပ်ကို နိုင်ငံရေး ဆူပူလှုံ့ဆော်ရန်နှင့် ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပေါ် ရန် ဖြန့်ဝေသည်မဟုတ်။ အိပ်ပျော်နေသော မြန်မာ တိုင်းရင်းသူ၊ တိုင်းရင်းသားများအား မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်စေရန် နှိုးထပေးခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

လူမျိုးမပျောက်ရေး စိတ်မအေးနဲ့

မူဆလင်ဘာသာဝင် ခေါ်တောကုလားတို့သည် ဗမာ၊ ကရင်၊ ရခိုင်၊ မွန်၊ ကချင်၊ ကယား စသော မြန်မာတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများကို ဝါးမျိုရန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာကို ဝါးမျိုရန် အစွမ်းကုန်ကြိုးစား အားထုတ်လျက်ရှိကြပါတယ်။

တိုင်းရင်းသားတို့ဟာ စိတ်ကောင်းရှိ၍ ဝေညံ့ဝတ်ကျေပွန် ကြတယ်။ လူချင်းနီးစပ်လာလျှင် ဘယ်လူမျိုးကိုဖြစ်ဖြစ် အတွင်း လူဖြစ်ပြီး ခင်မင်တတ်ကြ၊ ဖွဲ့ကြည်တတ်ကြ၊ ပုံတူတတ်ကြတယ်။ မူဆလင်တို့ဟာ ဤအကောင်ကို ချက်ကောင်းယူ၍ တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများကို မိမိပြားကာ သူတို့လူမျိုး၊ သူတို့ဘာသာဖြစ် အောင် သိမ်းဆွတ်နေကြပါတယ်။

ရိုးရိုးသိမ်းဆွတ်လို့ မရလျှင် ငွေကြေးများဖြင့် ပစ်ပေါက်၍ သိမ်းဆွတ်ကြတယ်။ တိုင်းရင်းသားတို့ဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေရာ

မှာဖြစ်စေ၊ သုံးရာမှာဖြစ်စေ အခြားလူမျိုးများလောက် စနစ်တကျ မရှိဘဲ ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားတတ်ကြတယ်။ သုံးလျှင် သုံးမှန်းမသိ ကုန်လျှင်ကုန်မှန်းမသိဘဲ နောက်ဆုံး လုံးဝ မွဲပြာကျ သွားတဲ့အခါ ဘဝကို ရင်မဆိုင်ရဲကြသဖြင့် လူမျိုးနှင့် ဘာသာကို ဘေးချိတ်ပြီး စင်ရာကြတတ်ကြတယ်။ လူမျိုးနှင့် ဘာသာကို ဝါးချွပ်မခံရအောင် ဤအချက်ကိုလည်း အထူးသတိ ပြုစေချင်ပါတယ်။ သတိမပြုကြပါက ကုလားတို့ထောင်ထားတဲ့ ထောင်ချောက်ထဲ ပိသွားနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာတိုင်းရင်းသူတို့ကို ထိမ်းမြားရန်လွယ်ကူသဖြင့် မူဆလင်တို့က သူတို့၏လျှို့ဝှက် လက်ကမ်းစာစောင်တွင် “မြန်မာတိုင်းရင်း သူတို့ကို ပြည့်တန်ဆာမနှင့်တူနေကြောင်း၊ လက်ထပ်ဖို့လွယ်ကြောင်း” ဖော်ညွှန်းရေးသားထားရာ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ဘယ်လောက် ရင်နှာစရာကောင်းသလဲဆိုတာနှင့် မူဆလင်ခေါ်တောတွေ ဘယ်လောက်ယုတ်မာ ရိုင်းစိုင်းလဲဆိုတာ သိဖို့လိုပါတယ်။ နောက်ပြီး မူဆလင်ကုလားတွေက ပညာအဆင့်အတန်း ရာထူးအဆင့် အတန်းအလိုက် မြန်မာတိုင်းရင်း သတစ်ယောက် ယူနိုင်သူတိုင်းကိုလည်း ငွေကြေးထောက်ပံ့ကာ ဘာသာနှင့်လူမျိုး မျှီနိုင်အောင် ကြိုးစားလျက်ရှိရာ ဘာသာရေးအခြေခံနဲ့ မျှီချစ်စိတ်ဓာတ် နည်းပါးပါက နောင်နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ ထော်ကြီးနှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့ဟာ ကြက်ပျောက် ငှက်ပျောက် ပျောက်သွားကြမှာ မလွဲကေန်ပါပဲ။

မြန်မာတိုင်းရင်းသူတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အခြေခံရှိစေရန် မိဘများ ဆရာတော်များနှင့် ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များမှာ တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များက တိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်းသားတို့အား ကလေးဘဝမှစတင်၍ သာသနာတော်အကြောင်း နားသွင်းပေးခြင်း၊ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်၌ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ တက်ရောက်ပိုင်ခြင်း၊ လူမျိုးခြား ဘာသာခြားများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး မထက်ဆံရန် မထိမ်းမြားရန် ကြောင်းကျိုး ညွှန်ပြဆိုမခြင်း၊ မျှီချစ်စိတ်ဓာတ် ထက်သန်မည့် သမိုင်းကြောင်းများ ပြောပြခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်မှသာ နောင်မှ နောင်တ ရကြသူများ မဖြစ်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များနှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်း သားတို့ဟာ ဤအချက်ကို ဉာဏ်မျက်စိ ပွင့်လင်းဖို့ လိုပါတယ်။ ကုလားတို့က “မြန်မာတိုင်းရင်းသူတစ်ယောက်ကိုရလျှင် သူတို့ ဘာသာရေး လူမျိုးရေးအတွက် စစ်သားငါးရာရသည်နှင့်တူသည်” ဟု ဆိုထားပါတယ်။

အထက်ပါ အခါ အလက်များကိုကြည့်၍ ကိုယ့်အမျိုး ဘာသာ မကွယ်ပေး ကိစ္စအရေး မြန်မာတိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့ စိတ်အေးမနေစေကြပါဘူး။

အဆိပ်ပင် ရေမလောင်းသင့်

ကုလားဆိုးတို့က သူတို့ဈေးဆိုင်များတွင် “786” ဟူသော သင်္ကေတ၊ လခြမ်းသင်္ကေတများ ပြုလုပ်ထားကြရာ ယင်းဆိုင်များမှာ ဈေးမဝယ်မီ မြန်မာတိုင်းရင်းသားပိုင် ဆိုင်များမှာသာ ဈေးဝယ်သင့်ပါတယ်။ ကုလားဆိုးတို့ဆိုင်မှာဝယ်လျှင် အဆိပ်ပင်ရေလောင်းသည်နှင့် တူပါတယ်။

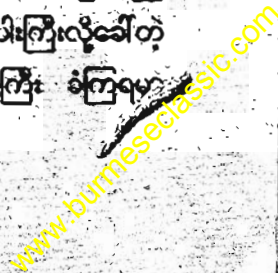
တစ်ခါက ကမ္ဘာကျော်မင်းကွန်းတိပိဋကစရ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ဘဝညည်းများ ကုလားဆိုင်များမှာ အဆောက်အဦးပစ္စည်းများ ဝယ်ခဲ့ကြသဖြင့် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက “ကုလားဆိုင်များက (၁) ကျပ်သာ အမြတ်တင်၍ မြန်မာတိုင်းရင်းသားဆိုင်များက (၂၀) ကျပ်အထိ အမြတ်တင်ရင်တော့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားပိုင် ဆိုင်များမှာသာ ဝယ်သင့်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကုလားတို့မြတ်တဲ့ (၁) ကျပ်က အမျိုးဘာသာ နှက်ဆီးမဲ့ (၁) ကျပ်

ဖြစ်ပြီး မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့ မြှုပ်နှံ (စပ်) ကျပ်က ဘုရားတည် ကျောင်းဆောက်မှာဖြစ်လို့ပဲ” လို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။
ဪ... ကမ္ဘာကျော် ဆရာတော်ကြီးလည်း ကိုယ့်အမျိုး ကိုယ့်ဘာသာအတွက် ရတက်မအေးရာပါတကား။

သို့သော်လည်း ကုန်မာဆိုင်၊ အထည်ဆိုင်၊ စက်ပစ္စည်းဆိုင်၊ စားသောက်ဆိုင်၊ မျက်မှန်ဆိုင်စသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေအားလုံး ယင်းတို့ပါးစပ်ထဲမှာ ဝါးမျိုခံထားကြရ၍ မြန်မာပိုင်ဆိုင်များနည်းပါးလှသဖြင့် ဓာလားတို့၏ဆိုင်များမှာ ဈေးမဝယ်ရုံသာမက မြန်မာပိုင် ဆိုင်ပေါင်းများစွာ တည်ထောင်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာဖြစ်လျက်နဲ့ မြန်မာပိုင်ဆိုင်မရှိလို့ ကုလားဆိုင်မှာ ဝယ်လာရတာဟာလည်း ရင်နာစရာ မိမိတို့၏ ကြီးကျယ်သော ညွှံ့ဖျင်းချက်သာဖြစ်ပါတယ်။

ဤစာကို ဖတ်ရှုပြီး ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး ပြဿနာများ မဖြစ်ပွားစေဘဲ ကိုယ့်အမျိုး၊ ကိုယ့်ဘာသာ မကွယ်ပျောက်အောင် ကိုယ့်အချင်ချင်စည်းရုံးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဘက်ပေါင်းစုံက ကြိုးစားသင့်ကြပါတယ်။ အကယ်၍များ မကြိုးစားဘဲ ခပ်ပေါ့ပေါ့နေကြလျှင်ဖြင့် တစ်ချိန်က အိမ်နိုင်ငံလုံး ပုဒ္ဒဘာသာဖြစ်ခဲ့ကြသော အိန္ဒိယနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့လို လူ့ဝမ်းကြီးလို့ခေါ်တဲ့ မှုတ်လင်ကုလားဆိုင် ဝါးမျိုခြင်းကို လှလှကြီး ခံကြရမလို့ပါဘူး။

ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး အန္တရာယ်

(သို့မဟုတ်)

နိဂိန်ချွေ့ လက်နက်ပျံ

ကျွန်တော်ဟာ မြန်မာ၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကယား၊ ရခိုင် အစရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအပေါင်းတို့ဟာ အခြားသော နိုင်ငံများနည်းတူ အခွန်ရည်ကြားစွာ တည်တံ့ပြီးတော့ ကမ္ဘာမြေပုံပေါ်မှာ မြန်မာ့မြေပုံ အပြိုင်အပိုင် မကွယ်ပျောက်စေဖို့အတွက် ကျွန်တော် လေ့လာဖတ်ရှုမိသမျှ ရှာဖွေ စုဆောင်းမိသမျှတို့ကို ဉာဏ်မှီသမျှ အကျဉ်းရုံးပြီး ရိုးသားစွာ တင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုတင်ပြရသည်မှာ ဘယ်လူမျိုး ဘယ်ဘာသာကိုမှ စော်ကားလိုစိတ်၊ မလိုမုန်းတီးစိတ်မရှိဘဲ ယနေ့ ပစ္စုပ္ပန် ကာလမှာ အမှုအမှတ်မဲ့ နေခဲ့ကြပါလျှင် တစ်နေ့ (ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြေး၊ မြစ်၊ တီ၊ ကျွတ် တို့လက်ထက် နောင်အနှစ် ၁၀၀၊ ၁၅၀ ဆိုသလို အတွင်းမှာ) ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားတွေဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံ အတွင်းမှာကိုယ် မျက်နှာငယ်ကြည့်ပြီး ဘယ်တော့မှပြန်ပြီး နုလန်မထူ နိုင်ကြတော့ပဲ မတွေ့လေးလို မျှီမခံရရေးအတွက် အထူး တင်ပြရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ လေ့လာချက်ကို ဟုတ် ဟုတ် ဖတ်၍ကောင်း ရှုံ့ အန္တရာယ်အထူးမျိုး မဟုတ်ဘဲ ယုတ္တိယုတ္တိ နှိယုညပြီး တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးကြစေလိုပါတယ်။ နောက်ပြီး ရဟန်းရှင်လူတို့ဟာ မိမိတို့

ရဲ့ ကဏ္ဍအလိုက် သတိပိရိယထားပြီး အတတ်နိုင်ဆုံး နိုးကြား ပြီး ပိုင်းဝန်းကာကွယ်ကြစေလိုပါတယ်။ သတ္တဝါတွေဟာ မိမိကိုယ် မိမိ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှသာ အသက်ရှင်နေထိုင် ကြမယ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့ အတ္တ ဟိ အတ္တနော နာထော မိမိ ကိုယ်သာ မိမိ ကိုးကွယ်ရာလို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဇာတ်နိပါတ်တော်တွေထဲမှာ ကြည့်လျှင် တိရစ္ဆာန်တွေထဲမှာ နူးညံ့လှပနုနယ်တဲ့ သမင်တို့ပင် လျှင် မိမိတို့ရဲ့သားငယ်၊ သမီးငယ်တွေကို လူမုဆိုးတို့ရဲ့ဘေးရန်က လွတ်မြောက်စေရန် သမင်တို့ တတ်အပ်တဲ့ မာယာကို သင်ကြား ပေးကြတာကို တွေ့ကြရပါတယ်။ သက်ရှိဖြစ်တဲ့ လူတို့၊ တိရစ္ဆာန် တို့ မဆိုထားဘိ၊ သက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ သစ်ပင်ပန်းများလာတို့တောင်မှ ဥပမာ-နှင်းဆီပင်မှာရှိတဲ့ ဆူးတို့၊ သဲကန္တာရမှာ ရှားရှားပါးပါးပေါက် တဲ့ ဇောင်းလျှာပင်တို့၊ နှင်းမုန်တိုင်းထန်တဲ့အရပ်မှာ ပေါက်တဲ့ ထင်းရှူးတို့ဟာလည်း သဘာဝနဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတို့ရဲ့ ဘေးဒဏ်မှ ကာကွယ်ရပ်တည်ပြီး အရွယ်အနေအထား၊ ပင်စည်အနေအထား ထူးခြားစွာ ဝေါက်ရောက်ကြပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကာစော ကျွန်တော်တင်ပြခဲ့တဲ့ ကျွန်တော် တို့ရဲ့ အမျိုးဘာသာ သာသနာ မိမိတို့ရဲ့ မွေးရာဇာတိနိုင်ငံ မကွယ်ပဲစေဖို့ အရေးကို ဆက်လက်ပြီး တင်ပြရလျှင် ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဟာ နယ်နိမိတ်အားဖြင့်

အနောက်မြောက်ဖက်မှ တရုတ်ပြည် အရှေ့ဘက်မှ လောနိုင်ငံ၊ အရှေ့တောင်ဘက်မှ ယိုးဒယားပြည် အနောက်တောင် ဘက်လားဒေ့ရှ်၊ အနောက်ဖက် အိန္ဒိယစသည်ဖြင့် နိုင်ငံငါးနိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ သယံဇာတပေါကြွယ်ဝပြီး အစားရေစာပေါများပေမယ့် လူဦးရေအားဖြင့်ရော၊ လူသိပ်သည်းထူထပ်မှုမှာပါ ကုန်းခေါင်တောထူထပ်တဲ့ လောနိုင်ငံကလွဲလျှင် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေမှာ လူဦးရေအနည်းဆုံးနဲ့ အကျဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်ဖက်တစ်ချက်စီမှာ နယ်နိမိတ်ချင်းဆက်စပ်နေတဲ့ တရုတ်ပြည်နဲ့ အိန္ဒိယပြည်တို့ဟာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံတွေမှာ လူဦးရေ ပထမနဲ့ ဒုတိယလိုက်ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့လူဦးရေရဲ့ (၄၀) ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးခန့်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဘုရင်အနော်ရထာကစပြီး ကျန်စစ်သားစတဲ့ သာသနာပြုမင်းတွေ၊ မင်းကြီးရန်နောင်၊ မဟာမင်းခေါင်အနော်ရထာ၊ မဟာဗန္ဓုလ၊ မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အစရှိတဲ့ စစ်သူကြီးတွေ၊ သူရဲကောင်းတွေ၊ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ၊ ရာဇသင်္ကြန်၊ ပြင်ပေါ်ဦး အစရှိတဲ့ ပညာရှိအမတ်ကြီးတွေ၊ တောင်ဖိလာဆရာတော်၊ ဓာတော်ဦးဗုဒ္ဓ အစရှိတဲ့ သာသနာ့ အာဇာနည်ကြီးတွေ စသည်ဖြင့် ရေး၍မကုန်နိုင်ဖွယ်ရာ မြောက်များလှစွာသော နှောင်းခေတ်က ကျေးဇူးရှင်ကြီးတွေရဲ့ လုံ့လဥသယဟကြောင့်သာ ပထဝီ ဝနေအထားအရ

အန္တရာယ်ရှိပေမယ့် ယနေ့တိုင်အောင် ရပ်တည်နေနိုင်ကြပြီး “ကမ္ဘာမှာ မြန်မာဟေ့” လို့ ခေါ်ဆိုနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် အင်္ဂလိပ်မြန်မာစစ်ပွဲမှာ မဟာဗန္ဓုလ ကျဆုံးခဲ့ရတဲ့ အချိန်ကစပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးခဲ့ရတဲ့ အချိန်အထိ ၁၂၃-နှစ်တိုင်တိုင် မြန်မာ၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်စတဲ့ တိုင်းရင်းသား အာဇာနည်တို့ သွေးမြေကျ တိုက်ပွဲဝင်ပြီး လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လည်ရယူခဲ့ကြပါတယ်။ အထက်ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အာဇာနည်တွေနဲ့ မြောက်မြားလှစွာသော ဖော်မပြရသေးတဲ့ မြန်မာ့အာဇာနည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကသာ နှောင်းအတိတ်က ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု မပြုခဲ့ကြပါလျှင် ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပျောက်ကွယ်လုဖြစ်လျှင်လည်း ဖြစ်နေပါမယ်။ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားတွေ ဘာသာခြားတွေကြားမှာ ကြွင်းကျန်ရစ်သူတို့ဟာ မျက်နှာငယ်ဘဝ ရောက်နေကြရမှာ အမှန်ပါပဲ။

အဲဒီတော့ ယနေ့ မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူတိုင်းဟာ မည်သည့်ထုလားတက်မှ မပျောက်ကိုးဘဲ မိမိတို့ရဲ့ ရင်သွေးများ ဖြစ်ကြတဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်တို့အတွက် မိမိတို့လက်လှမ်းမီသမျှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသင့်ကြပါတယ်။

ယနေ့ ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှာ ကာကွယ်ကြမှသာ ကမ္ဘာ့မြေပေါ်မှ မြန်မာ့မြေပုံ မပျောက်မှာကို အထူးဂရုပြုသင့်ကြပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်လိုအန္တရာယ် ဘာလို့အကြောင်းရင်းနဲ့ ပျောက်ကွယ်နိုင်ဖို့ အလားအလာရှိမလဲလို့ ဉာဏ်

မှီသရွေ့ သတ္တုချွေး ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။

ပထမနည်းအားဖြင့် လူဦးရေများပြားလှတဲ့ အိမ်နီးချင်း

(၃) နိုင်ငံဖြစ်ကြတဲ့ (၁) တရုတ်၊ (၂) ဟိန္ဒူအိန္ဒိယ၊ (၃) အစ္စလာမ် ဘာလားဒေ့ရှ် (၃) နိုင်ငံမှ လူတွေဟာ ရှေးရှေးခေတ်များကလို ရေကြည်ရာမြက်နုရာဆိုသလို အရပ်တွေ လူလုံးလိုက်လိုမိပြီး တော့ အဝမွနည်းနဲ့ ဝင်လာပြန်ပြီဆိုပါက တိုင်းရင်းမြန်မာနွယ်ဖွား တို့ဟာ ကွယ်ပျောက် မြုပ်ကွယ်သွားရန်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို တိမ် မြှုပ် ပျောက်ကွယ်ကြရတာကတော့ ဥပစ္ဆာဒကံကံဆိုးဖြစ်လို့ ရုတ်တရက် သေဆုံးရသလိုပါပဲ။

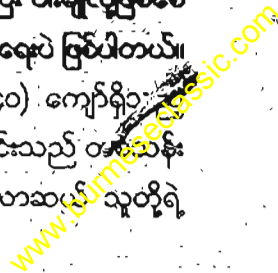
ဒါပေမယ့် ခေတ်မီတိုးတက်လာတဲ့ ၂၀-ရာစုနောက်ပိုင်း မှာ အထူးသဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးမှာ ဒီလို မဟာဒေယား နည်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ အဝမွနည်းနှင့်ဖြစ်စေ မတရားပြုကျင့်ဖို့ကို လုံးဝ မလွယ်သလောက်ပါပဲ။ တိတိကျကျ တင်ပြရပါလျှင် ဖြစ်ခဲ့တဲ့ သာဓက တစ်ခုကတော့ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး တရုတ်ပြည်ကြီးကို ချန်ကေရှိတ်ထံမှ မော်စီတုံး ကွန်မြူနစ်တို့ သိမ်းပိုက်ကြပြီး နောက်ပိုင်းမှာ တိဘက်ပြည်ကို သူတို့တရုတ် ပြည်က ပိုင်ဆိုင်တယ်ဆိုပြီး မတရားသိမ်းပိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ပြီးတော့ လည်းပဲ တိဘက်လူမျိုး (၃) သန်းခန့်မှာ သို့နေရာမှာ တရုတ် သန်းကို နေရာချထားပါတယ်။ တိဘက်လူမျိုးတွေကို ဝါးမျို ပစ်တုတ်သင်္ဘောပါပဲ။ တရုတ်ပြည်က ကမ္ဘာမှ လူဦးရေအများဆုံး နိုင်ငံများဖြစ်ပြီး ထိုအခါက သန်းပေါင်း ၅၀၀-ခန့်ကလည်းရှိ

အဲဒီအချိန်မှာ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ အရှိန်အဝါကလည်း အလွန်ကောင်း နေတော့ ကမ္ဘာက ငြိမ်နေလိုက်ကြပါတယ်။

၁၆-၁၇-၁၈ ရာစုနှစ်မှာတော့ နှောင်းအတိတ်က ဥရောပ ကိုလိုနီများဖြစ်ကြတဲ့ အင်္ဂလိပ်၊ စပိန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ပြင်သစ်၊ ဒတ်ချ်တို့က တောင်/မြောက်အမေရိက ၁/၂ တို့နဲ့ ဩစတြီးယား တို့ကိုနယ်ချဲ့ပြီး အဲဒီဒေသများမှာ တိုင်းရင်းသားလူနီတွေ၊ အင်း ကောတွေနဲ့ ဩစတြီးယားက အဘော်ရီဂျင်းတွေကို မျိုးဖြုတ်ခဲ့ ကြပါတယ်။

ဩစတြီးယားတိုက်နားက ဘက် (၆) မေးနီးယားကျွန်းဆို လျှင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့ လုံးဝမျိုးပြုတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် စောစောက တင်ပြခဲ့သလို ၂၀-ရာစုနောက်ပိုင်း မှာ အဲဒီလို အနိုင်ကျင့်မှုတွေဟာ တော်တော်ကို ပပျောက်သွား ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တခြားတစ်နည်းအားဖြင့် သတိပြုသင့်တာ စဉ်းစားကြည့်ကြပြီး ကြောက်ဖို့ကောင်းတာက အိမ်နီးချင်း ငါးနိုင်ငံအတွက် (၁) တရုတ်၊ (၂) ဟိန္ဒူအိန္ဒိယ၊ (၃) ဘာလားဒေ့ရှ် အစ္စလာမ်ခေါ် ကောတို့ဟာ တစ်စုံစီဝင်လို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့ သူတို့က တစ်စုံစီသွေးနှောပြီး ဝါးမျိုလို့ဖြစ်စေ ပြန်မှာ တိုင်းရင်းသား ပျောက်ကွယ်ကြမယ့်အရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေ သန်းပေါင်း (၄၀) ကျော်ရှိတဲ့ အနက် တရုတ်နဲ့ ဟိန္ဒူကုလားဦးရေ နှစ်ရပ်ပေါင်းသည် တစ်သန်း ပတ်ဝန်းကျင်ထက် ပိုသောကြောင့် လောလောဆယ် သူတို့ရဲ့

အောင် သူ့ရဲ့နောက်လိုက် တပည့်တပန်းတွေကိုလည်း အနည်းဆုံး ယေး (၄) ယောက်ထိယူဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

မိုဟာမက်ဟာ လားတင်လုပ်ငန်းအရ အိဂျစ်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ ကျော်ခန့်၊ ဆီးရီးယား၊ အီရတ်စသော ရဟူဒီဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်၊ ဇော်ရိုးစတား ဘာသာဝင်များ နေထိုင်ရာအရပ်များသို့ ကုန်သွယ်မှုအရ အနံ့ရောက်ရှိပြီး ထိုဘာသာတို့၏ သဘောတရား တွေကို လေ့လာဆည်းပူးခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ယင်းသို့လေ့လာပြီးနောက် မိုဟာမက်ဟာ မိမိထင်ပေါ်ကျော်စောအောင် အထက်ပါဘာသာကြီး (၃) ရပ်တို့မှ ကောင်းနိုးရာရာတွေကိုယူကာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

သူ့အသက် (၄၀) အရွယ်မှာ ကောင်းကင်တမန်တော်က အလ္လာအရှင်မြတ်၏ နှုတ်ခပတ်တော်များကို ပို့ချပေးခဲ့ကြောင်း၊ တမန်တော်တွေမှာ အတောင် ၂-ခုမှစ၍ များစွာရှိကြောင်း ဆို ထားပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံတွင် တန်ခိုး တော်အကြောင်းနှင့် တန်ခိုးရှိသော ဈာန်သမာပတ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ငှက်ကဲ့သို့ တောင်ပံပေါက်ရန်မလိုပဲ မိတ်၊ ရွပ်တို့၏ သတ္တိတူးအရ ဈာန်သမာပိဖြင့် မြေလျှိုးပြီး မိုးပျံ့နိုင်ပုံနှင့် အလွန်ကွာခြားလှပါတယ်။

မိုဟာမက်ရဲ့ အစ္စလာမ်တရားများကို ဘင်လက်ခံယုံကြည် သူတို့မှာ သူ့ရဲ့မယားကြီး ခတ်ဂျာ၊ မွေးစားသားအလီ၊ မိတ်ဆွေ အဘူတရ်၊ ဒီဝလို့ခေါ်တဲ့ ကျေးကျွန်အားဖြင့် (၄) ဦးသာရှိပါတယ်။ တမန်တော် မိုဟာမက်ဟာ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူပြီး နှစ်ပေါင်း

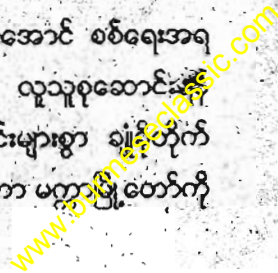
၁၂၀၀- ကျော်ခန့်အကြာ၊ ရဟူဒီဘာသာပေါ်ပေါက်ပြီး နှစ် ၁၀၀၀ ကျော်ခန့်အကြာ၊ ခရစ်ယာန်ပေါ်ပေါက်ပြီး နှစ် ၆၀၀ ခန့်အကြာမှာမှ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

သူ့ ဖြန့်ချိခဲ့တဲ့ တရားဓမ္မဟာလည်း အရင်းစစ်ကြည့်လျှင် ရဟူဒီ (၇၅၀) ဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာတို့နှင့် မခြားနားလှပါဘူး။ အစ္စလာမ်ဘာသာ၌ မိန်းမများများယူနိုင်ရန် အင်္ဂါဇာတ် အရေးပြား လှီးဖြတ်ရမယ်ဆိုတာလည်း ၇၅၀ ဘာသာမှပင် ဆင်းသက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များကို တစ်နေ့လျှင် အကြိမ် (၅) ဝတ်ပြုကြရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးပါတယ်။ သို့သော် တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျလာရာ တစ်နေ့ (၅) ကြိမ်ကျဝတ်ပြုရန် လျော့ချပေးခဲ့ပါ တယ်။

မူဆလင်တွေက သူတို့ဟာ ရုပ်တုကို ရိုမခိုးဘူးလို့ အခြား ဘာသာဝင်များအပေါ်မှာ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြား တတ်ကြသော်လည်း သူတို့အားလုံးဟာ မက္ကာမှာရှိတဲ့ ကျောက်တုံးရှိရာအရပ်ကို မျက်နှာ မူပြီး ဦးချနေကြတာကိုတော့ သူတို့ သဘာဝကျ + မကျ ဆန်းစစ် ကြည့်မိကြရဲ့လား မသိပါဘူး။

မိုဟာမက်ဟာ သူ့အယူဝါဒ ပြန့်ပွားအောင် စစ်ရေးအရ နယ်ချဲ့သာသနာပြုပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး လူသူစုဆောင်းတဲ့ ခရီးသွားဝန်တင် ပွားများကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ချွန်တိုက် ခိုက်ပြီး ရွာငယ်မှစ၍ အဆင့်ဆင့် သိမ်းပိုက်ကာ မက္ကာမြို့တော်ကို

တန်ခိုးကြီး ဘုရားစေတီ ပုထိုးကတော့ (၁၀) ဆူ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပဲခိုတာ မြင်တွေ့နိုင်ကြပါတယ်။ အခြားဘာသာဝင်တွေရဲ့ နယ်ပယ်မှာ ဘာသာတိုင်းဟာ မွန်မြတ်ပါတယ်' ဆိုတဲ့ အဆိုပြုချက်နဲ့ မူဆလင်တွေရယူတဲ့ အခွင့်အရေးမျိုး အခြားဘာသာဝင်တွေ ပြန်ရရှိကတော့ ဝေလာဝေးပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့လည်း မိုဟာမက်ရှိစဉ် ၁-၀ ၆၃၀-နှစ်မှစ၍ မက္ကာမြို့တော်ကို ဘာသာခြားလုံးဝ ဝင်ခွင့်မပေးဘဲ တွေ့လျှင် ဝိုင်းပြီးအသေသတ်ကြတာ ယနေ့အထိပါတဲ။

မြန်မာ့ဦးစွန်း ရှေးဟောင်း မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ မန္တလေးမြို့ ရှေးချိုတစ်ဝိုက်မှာ ဗလီတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ မန္တလေး နန်းတော်ဝင်း ခြေထဲမှာတောင် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ခေတ်က မူဆလင် ထပ်သားတွေ ဗလီဆောက်ခဲ့ကြလို့ ယနေ့အထိ တည်ရှိနေပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မူဆလင်ယောက်ျားများဟာ မိန်းမ (၄) ယောက်အထိ ယူခွင့်ပြုထားတာရယ်၊ စစ်ပွဲမှာ ဖမ်းလာတဲ့ အမျိုးသမီးများဆိုလျှင် လင်ရှိမိန်းမကိုပင် ထိမ်းမြားခွင့် ပြုထားတာရယ်၊ မူဆလင်ယောက်ျားများကို ဦးစားပေးပြီး မိမိရဲ့မယားကို တလပ် (၁၀) သုံးခါခေါ်ပြီး ကွာရှင်းခွင့် ပေးထားတာရယ်။ မူဆလင်ဘာသာမှာ အခြားဘာသာသို့ ကူးပြောင်းကူးကွယ်သူများကို လူမှုရေးမှ ဝိုင်းပယ်ကြတာရယ်၊ စတဲ့ အချက်အလက်တို့ဟာ သူတို့ရောက်ရာ အရပ်တွေမှာ ပေဒါပင်များလို တစ်ပင်ခပ်နဲ့ မူဆလင်ဦးရေ တိုးပွား

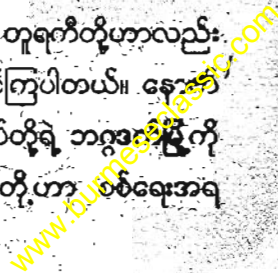
၍ ထပ်၍သာ တိုးပွားစေပါတယ်။

မူဆလင်တွေကို တစ်ချိုးကျူးစရာရှိတာက သူတို့ စစ်အောင်နိုင်မှသာ ဘာသာရေးနယ်ချဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘဲ သူတို့ စစ်ရှုံးတဲ့အခါမှာလည်း အောက်ကနေပြီးတော့ လျှို့ဝှက်ပြီးတော့ပုပြီး ဘာသာရေးနယ်ချဲ့နိုင်ကြတာပါဘဲ။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ အများသိကြတဲ့ မွန်ဂိုဘုရင် ကုပလိုင်ခန့် ဂန်ချုပ်ခန့်တို့ဟာ ကမ္ဘာမှာအကြီးဆုံး အင်ပါယာကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်ကြပါတယ်။ အရှေ့ဘက် ဂျပန် ကိုရီးယား ကမ်းခြေမှသည် အနောက်ဖက် ဥရောပ ဟန်ဂေရီ ပိုလန်နိုင်ငံများအထိ မိုင် (၅၀၀၀)ကျော် ခရီးလောက်ကို မွန်ဂိုစလေ စစ်သည် မြင်းသည်တို့မှာ စစ်ရေးကို အောင်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းရဲ့ တောင်ဘက်ခြမ်းဖြစ်တဲ့ မူဆလင်နိုင်ငံတော်ကို နယ်မြေချဲ့ထွင်မှုလည်းပြုရော စစ်ရေးကတော့ အောင်နိုင်ပါရဲ့၊ ကြာတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ စစ်ရေးအရ အောင်နိုင်ပေမယ့် ဘာသာရေးအယူဝါဒအရ ပြန်ပြီး နယ်ချဲ့ခံလိုက်ကြရပါတယ်။ မွန်ဂိုနဲ့ မူဆလင်တို့ အကြောင်းပါပြီး 'မဂိုမူဆလင်' တို့ ပေါက်ဖွားလာကြပါတယ်။

ယင်း မဂိုတို့နည်းတူ တာ့ (ခေါ်) တူရကီတို့ဟာလည်း မူလက အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်းမှာ နေထိုင်ကြပါတယ်။ နောက်ပိုင်း တန်ခိုးထွားလာချိန်မှာ မူဆလင်အာရပ်တို့ရဲ့ ဘဝအကျိုးကို နယ်မြေချဲ့ထွင် သိမ်းယူပါတယ်။ တူရကီတို့ဟာ စစ်ရေးအရ

အောင်နိုင်ကြပေမယ့် နောင်အခါကျတော့ ထာ့ (ခ) ခေါင်းဆောင်များလည်း အစွလာမ်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်သွားကြကာ စူလိတန်အမည်ကိုခံယူကာ အုပ်ချုပ်မိတယ်။

ထိုအခါမှစ၍ ထာ့ (ခ) ခေါ် တူရကီတို့ မူဆလင်ဘာသာ၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံရပါတော့တယ်။

အဲဒီတော့ မူဆလင်တွေဟာ သူတို့ဘာသာ ပြန်ပွားရေးအတွက် သူမတူအောင် နည်းအမျိုးမျိုးတို့နဲ့ ကြိုးစားကြရာမှာ ချီးကျူးသိကောင်းပါတယ်။ စစ်ရေးအရ အောင်နိုင်လို့ နိုင်ကွပ်ပြီး သိမ်းသွင်းသလို စစ်ရေးရုံးနိမ့်ပြန်တော့လည်း အောက်ကနေလျှို့ဝှက်ပြန်သိမ်းသွင်းပြန်တာပဲ။ တန်းတူညီတူ စီးပွားရေးအရ ရောက်ရာအရပ်မှာ အစိုရော အမကပါ သိမ်းသွင်းကြပြန်ပါတယ်။ အထက်ကရော၊ အောက်ကရော၊ ဘေးဟိုက်ရော မလွတ်တန်း စည်းရုံးကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရခိုင် မေယဝတီဆရာတော် ဦးနာရဒက သူတို့ကို ယူသန္တ ရာတွေလို့ သမုတ်ပါတယ်။ စပါးကြီးအကြီးဟာ သားကောင်ကို ၎င်းရဲ့စက်ကွင်းထဲ ဝင်လာလျှင် မလွတ်တမ်း မျှိပ်စပ်တတ်လို့ စပါးကြီးတွေလို့လည်း သမုတ်ပါတယ်။

ဟဂျရီ သက္ကရာဇ် (၂) တွင် ဖြစ်ပွားသော အူဟူဒ်စစ်ပွဲ၌ တစ်ဖက်မှ ခဲကျိုးထိမှန်၍ တမန်တော်၏ လွှားတစ်ချောင်းကျိုးသွားခဲ့တယ်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် တစ်ဖက်မှ မှာကျည်းစွာ ရွပ်ရွပ်ခွဲခွဲ တိုက်ခိုက်သည့်အလျောက် တမန်တော်အား မြားမထိရန် လက်ဖြင့် ကာကွယ်ပေးခဲ့သော ဟဇရတ်ဘွလ်ဟာ၏ လက်များ

မြားထိ၍ နှစ်ဘက်မလုံး ဖြတ်ပစ်ပိုက်ရပါတယ်။ နောက်စစ်ပွဲများတွင် ရွပ်ရွပ်ခွဲခွဲ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သော ခါလ်ဒ်ဗင်ဝါလီဒ် ဆိုသူအား 'အလ္လာ၏ခါး' ဟု ဘွဲ့ချီးမြှင့်ခဲ့ပါတယ်။ (ဒီနေရာ၌ မြင့်မြတ်လှသည်ဟုဆိုသော အလ္လာကောင်းကင်ဘုရားနှင့် လူသတ်သမားလက်နက် ဘယ်လိုဆက်စပ်သလဲလို့ တွေးတောစရာပင်။)

တမန်တော် မိုဟာမက်၏ ပြောဆိုချက်အရ 'ကောင်းကင်ထာဝရဘုရားသခင်က သိုး၊ ဆိတ် စသည်ဖြင့် ထိန်းကျောင်းသူများတို့သာ တမန်တော်အဖြစ် ရွေးချယ်လေ့ရှိကြောင်း တမန်တော် မိုဇက်သည်လည်းကောင်း၊ တမန်တော်ဒါဝတ်သည်လည်းကောင်း၊ သိုး၊ ဆိတ် ထိန်းကျောင်းသူများဖြစ်ကြ၍ သူပင်လျှင် သူဦးလေး၏ တိရစ္ဆာန်များကို ငယ်စဉ်က ထိန်းကျောင်းပေးခဲ့သူဖြစ်၍သာ တမန်တော်အဖြစ် ထိုက်တန်စေကြောင်း ပြောဆိုသည်ဟု ဆိုပါတယ်။

တမန်တော် မိုဟာမက်ဟာ ၎င်း၏အယူဝါဒ ပြန်ပွားရေးအတွက် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံကို အကျဉ်းရှုံး၍ လေ့လာကြည့်ရှုပါလျှင် -

- (က) စစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းပါတယ်။
- (ခ) ရှင်ဘုရင်တွေကို အစွလာမ်ဘာသာ အယူဝါဒကို ခံယူမည်လော (သို့) စစ်ရေးအရ အပြတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံယူမည်လောဟု ရာဇသံပေးပါတယ်။
- (ဂ) အစွလာမ်အယူဝါဒ မခံယူသော နိုင်ငံများကို စစ်ချီမိတယ်။

- (ဃ) စစ်ချီရာမှာ တပ်သားများကို ကတိသစ္စာခံယူစေပြီး တစ်ဦးလံကျ တစ်ဦးလံတက် စနစ်ဖြင့် အလံမလဲ တိုက်ခိုက်စေခဲ့ပါတယ်။
- (င) စစ်ချီလို့ အောင်မြင်သိမ်းပိုက်ပြီး နယ်မြေတွေမှာ အစွလောင်းဝါဒ ခံယူရေး၊ ပြန့်ပွားစေရေး၊ တည်တံ့စေရေးတို့အတွက် အစွလောင်းဥပဒေကို ချမှတ်ပါတယ်။
- (စ) ရှုံးနိမ့်သွားတဲ့ ရန်သူဘက်က တိုက်ပွဲမှာကျတဲ့ လင်ယောက်ျားများရဲ့ မိန်းမ၊ မုဆိုးမများ၊ လင်ရှိမိန်းမများ၊ သမီးဖျိုများ သို့မဟုတ် မိန်းမမှန်လျှင် ဘယ်မိန်းမကိုမဆို တိုက်ပွဲနိုင် အစွလောင်း တပ်သားများက သဘောရှိ မထိမ်းမြားဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ထိမ်းမြား၍သော်လည်းကောင်း တစ်ဖက်သတ်ယူပိုင်ခွင့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပေးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ သူတစ်ပါး သားမယားများကို မုဒိမ်းသမားဆန်ဆန် သိမ်းပိုက်တာဟာ ဘုရားဝါဒ ဟုတ်ရဲ့လားဆိုတာ စဉ်းစားစရာပါပဲ။
- (ဆ) ဘာသာဝင်ဦးရေ အပြီးအပိုင် တိုးပွားစေရေးတွင် မူဆလင် ယောက်ျားများနှင့် သနားဖောက်ယူရန် အတွက် တရားဝင်မယား လေးယောက်နှင့် အမြှောင်မယား အများအပြားကိုလည်း ယူခွင့်ပြုထားခြင်း မူဆလင်ယောက်ျားများ၏ အလိုကျ ဘာသာရေး

စည်းရုံးနိုင်ရန်အတွက် တရားဥပဒေအရ တာလပ်(ဘ) သုံးကြိမ်ခေါ်ရုံမျှဖြင့် မိမိ၏မယားအား ကွာရှင်းခွင့် ပြုထားခြင်း။

- (ဇ) မယားများပြားစွာ ယူထားသည်နှင့်အမျှ လိင်ဆက်ဆံနိုင်ရေးအတွက် အရေးပြားလှီးဖြတ်ခြင်းကို မူဆလင် ယောက်ျားတိုင်းအား ပြုလုပ်စေခြင်း။
- (ဈ) ဘာသာ အယူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ လုံးဝ ဆန်းစစ်ခွင့် မပြုခြင်း။
- (ည) ဘာသာကူးပြောင်းခြင်း၊ အခြားဘာသာဝင်များနှင့် ရင်းနှီးစွာဆက်ဆံခြင်းကို တားမြစ်ပါတယ်။ စူရာ (ဟ) ၃-အာယဒ်တော် ၁၁၇ - အရ 'မိမိတို့ မူဆလင်များကလွဲ၍ အခြားမည်သူကိုမျှ ရင်းရင်းနှီးနှီးအဆွေခင်ပွန်း မဖွဲ့နှင့်၊ ထိုသူတို့သည် အသင်တို့အား မကောင်း ကြံစည်ရာ၌ အကြံအစည် လျော့မည် မဟုတ်ချေ' လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဤမျှနဲ့ပဲ အစွလောင်းဘာသာ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံ၊ အစွလောင်းဘာသာ ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ ဆောင်ရွက်ပုံတို့ကို အကျဉ်းနုး၍ ဖော်ပြလိုက်ရပါတယ်။

ညီညွတ်မှု၊ တို့မျိုးသား

လူမျိုးတိုင်း နိုင်ငံတိုင်းတွင် မညီညွတ်လျှင် မြန်မြန်ပျက်စီး တတ်ပါ၏။ မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့သည် လူမျိုးခြားတို့အပေါ် ခင်မင်တော်ရွှေတတ်သော်လည်း ကိုယ့်လူမျိုး အချင်းချင်းအား ကူညီမှုနည်းပါးရုံမျှမက ညီအစ်ကို မောင်နှမချင်း ကြီးပွားသည် ကိုပင် မနာလိုဝန်တို့ဖြစ်၍ တိုက်ခိုက်တတ်ကြ၏။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် လူမျိုးခြား၊ ဘာသာခြားတို့ စိတ်ကြိုက်သွေးခွဲပြီး ဝါးမျှီနိုင်ကြသဖြင့် ဤစိတ်ဓာတ်များကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရန် အချိန်တန်ပြီဖြစ်၏။ လူမျိုးခြားတို့ဝါးမျှီရန် ကြီးစားလျှင်လည်း မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် စုပေါင်းကာကွယ်သင့်ပါ၏။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း တစ်ယောက်အားဖြင့် မနိုင် လျှင် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်သင့်ပါ၏။ ယင်းသို့ မလုပ်ဆောင်လျှင် စီးပွားရေးလုပ်ကွက်များကိုလည်း ဝါးမျှီခံရနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ မလုပ်ဆောင်သဖြင့် ဝါးမျှီခံရုံကိုပြုရလျှင် မေမြို့နှင့်ကျိုက်မရော လိုင်းကားအသင်းများကို လက်ညှိုးထိုးပြုရမည်ဖြစ်၏။ တစ်ချိန် က ယင်းမြို့များတွင် တိုင်းရင်းသားတို့ကသာ ကားလိုင်းတွေ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ မူဆလင်တို့ လက်ဝါးကြီးအုပ် ထားကြပေပြီ။ တိုင်းရင်းသားတို့ကားများကား လိုင်းအတွက် ငွေကြေးမပြည့်စုံသဖြင့် ချောင်ထဲရောက်နေကြပေသည်။

ရှင်ရဟန်းမှာ ပြုပြင်ပါ

လူတို့ဘက်က စိတ်ဓာတ်များပြင်သင့်သလို ရဟန်းတော် စဉ့်ဘက်ကလည်း ပြင်သင့်ပါ၏။ မြို့ရွာတိုင်းတွင် သြဇာ၊ အာဏာ ရှိသော ဆရာတော်တို့သည် ဘာသာတူသော ရဟန်းတော် ချမ်း တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ အပြစ်ပြောခြင်း၊ ရာထူးလုခြင်းစသည်ဖြင့် မလုပ်သင့်ဘာများလုပ်နေကြ၍ အဘယ်မှာ လူမျိုးခြား၊ ဘာသာ ခြားတို့ အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်မည်နည်း။ သုဓမ္မာ၊ ရွှေကျင် စသည့် ဂိုဏ်းစွဲမထားဘဲ ဘာသာ သာသနာ၏ အန္တရာယ်ကို စုပေါင်းကာကွယ်သင့်ပါ၏။ ယခုအခါ ဂိုဏ်းစွဲ၊ ဒေသစွဲ၊ ဆရာစွဲ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစွဲတို့ စွဲကာနေကြ၍ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး အနီးကပ်ဆုံး မူဆလင်ကုလား အန္တရာယ်ကို မေ့နေကြပေသည်။ ဒီလိုမေ့နေကြလျှင် ကျောချမှ ဓားပြမှန်း သိကြမည်ဖြစ်သည်။

အီရန်နိုင်ငံနဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာ

ရှေးက ပါရှားလိုဒေါ်တဲ အီရန်နိုင်ငံသားတို့ဟာ တော၊ ထောင် စသော သဘာဝတရားကို ကိုးကွယ်ရာကနေ ကောင်းကင် ဘုရားကြီးကို ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အာရပ်တို့ဟာ အီရန်ကို တိုက်ခိုက် သိမ်းယူပြီးနောက် တစ်မျိုးသားလုံးကို အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ အဓမ္မ သိမ်းသွင်းခဲ့ကြပါတယ်။ အီရန်တို့ဟာ မူဆလင်တို့ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို မခံရနိုင်ကြ၍ ရှေးခေတ် လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး ခက်ခဲသည့်ကြားမှပင် အိန္ဒိယပြည်ထဲသို့ ထွက်ပြေးကြရာ အများအပြား သေဆုံးပြီး အနည်းငယ်သာ အိန္ဒိယပြည်ထဲတွင် ခိုလှုံခွင့် ရကြပါတယ်။

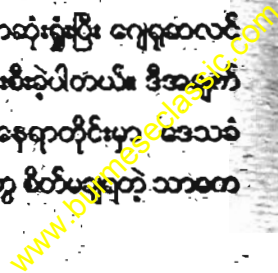
ယနေ့ထက်တိုင် ပါရစ်လူမျိုးရယ်လို ဘုံဘောမြို့ပေါ်နဲ့ အနီးတဝိုက်တွင်ရှိပြီး လူဦးရေ (၁) သိန်းကျော်လောက် သာရှိပါ တော့တယ်။ လူဦးရေနည်းသော်လည်း စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး ရပ်ချည် အားဖြင့် ကမ္ဘာကျော်အောင် အဆင့်အတန်း မြင့်မားပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်ကစပြီး အီရန်နိုင်ငံမှာ မူဆလင်ဘာသာဟာ ညောင်ပင်လို အမြစ်ခိုင်မာစွာ တွယ်ခဲ့ပါတယ်။

ဥရောပ၌ အစ္စလာမ်ဘာသာရောက်ရှိပုံ

ပိုဟာမက်လွန်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) အတွင်း မူဆလင် အာရပ်တို့ဟာ နိုင်ငံပေါင်း များစွာကို သိမ်းပိုက်မိကြပါတယ်။ အီရန်၊ ဆီးရီးယား၊ အာရှမိုင်းနားဒေသ၊ အီဂျစ်၊ အာဖရိကမြောက် ပိုင်း၊ စပိန်နိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ်နယ်ပယ် အချို့တို့ကိုပင် အုပ်စီးမိ ကြပါတယ်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဂေါလ်နယ်သို့ မူဆလင်များကျူးကျော်လာ သောအခါ ခရစ်ယာန်တို့ ထိတ်လန့်တကြား ဖြစ်ကြရပါတယ်။ ထိုအခါက ခရစ်ယာန်သာသနာဟာ ဥရောပတစ်တိုက်လုံးသို့ ပြန့်ပွားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ မူဆလင်နဲ့ ခရစ်ယာန်များဟာ ဂေါလ်နယ် အတွင်းပိုင်းတွင်ရှိသော 'တူး' လွင်ပြင်၌ အကြိတ်အနယ် စစ်တိုက် ကြပါတယ်။ သွေးချောင်းစီးတစ်မျှ တိုက်ခိုက်ကြပြီး မူဆလင်တို့ အရေးနိမ့်၍ ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရပါတယ်။

ကမ္ဘာကျော်ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲဟာလည်း မူဆလင်နဲ့ ခရစ်ယာန် တို့ရဲ့ ကမ္ဘာကျော် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီး တစ်ပွဲဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းစစ်ပွဲမှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကျော်ကြာအောင် ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် လူ့အသက်ပေါင်းများစွာဆုံးရှုံးပြီး ဂျေရုဆလင် လမ်းမကြီးအသွယ်တွင် သွေးချောင်းစီးခဲ့ပါတယ်။ ဒီအမှုကို ကိုကြည့်လျှင် မူဆလင်တွေ ရောက်တဲ့နေရာတိုင်းမှာ ဒေသခံ တွေအတွက် အသက်၊ ဒုခိုးဒိမ်၊ စည်းစိမ်တွေ စိတ်ပျက်စီး သာစေ ပါပဲ။

ထိုခေတ်အခါက ခရစ်ယာန်တို့ကသာ ဝှမ်းဖွမ်းတပ်မကာ ကွယ်ခဲ့လျှင် ယနေ့ဥရောပတစ်တိုက်လုံးကို မူဆလင်တို့ ဝါးမျိုး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဒါတောင် ဥရောပနိုင်ငံ တော်တော်များများတွင် အစွလာမိတွေ များပြားစွာရှိနေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဥရောပ ခရစ်ယာန်တို့ နယ်ပယ်များတွင်လည်း ဗလီတွေ မှီလိုပေါက်နေပါ ပြီ။ ခရစ်ယာန်သာသနာပြုရာတွင် ခဲခဲတောက်ဖြစ်တဲ့ စပိန်နိုင်ငံ သည်ပင် မူဆလင်တို့ရဲ့ ဘာသာရေးနယ်ချဲ့မှုကို ခံလိုက်ရပါတယ်။ စပိန်နိုင်ငံ 'ကော်ဒိုးဗား' ဗလီကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဝံတင်လောက်အောင် လက်ရာမြောက် တည်ဆောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဘောလံတစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ ရိုးမန်းယား၊ အက်စ်တိုးနီး ယား၊ လတ် (တ) ဗီးယားဝေ့၊ နိုင်ငံလေးတွေမှာ ခဲစွာရာပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း များစွာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ဥရောပသာ နက္ခတာသာဝင် တွေကို ခရစ်ယာန်နည်းနဲ့ ဘာသာရေးကို ထိန်းချုပ်ခဲ့လို့ ချုပ်ငြိမ်း လှည့်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

မူဆလင်တွေဟာ ရှေးက စစ်ချီတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ပြီး ဥရောပမှာ သာသနာ ပြုခဲ့ကြသလို ယနေ့ ၂၀ ရာစုမှာတော့ တစ်နည်းတစ်ဖုံလှည့်ပြီး သာသနာပြုနေကြပါတယ်။ ခေတ်သစ် ကမ္ဘာ ၂၀-ရာစုနောက်ပိုင်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးမှာ အနောက် နိုင်ငံတွေရဲ့ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖို-မဆက်ဆံရေး စသည်ဖြင့် အစစအရာရာ လွတ်လပ်မှုတို့ကို အခွင့်အရေးယူပြီး အဲဒီဥရောပ နိုင်ငံတွေကို သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြတဲ့ အာရပ်နိုင်ငံ

ပေါင်းစုံမှ မူဆလင်များ၊ တူရကီမူဆလင်များ၊ အရှေ့နိုင်ငံများမှ ပါကစ္စတန်နီ၊ ခေါ်တော့၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား စတဲ့ ဘာသာရေး ထက် သာကြတဲ့ မူဆလင်တွေဟာ မျက်နှာဖြူမတွေ့ကို အသေရရ အရှင်ရရဆိုသလို အဆင့်အတန်းမရွေး လူချင်းပေါင်းဖော်ပြီး ရရှိတဲ့ ကလေးတွေကို သာသနာပြုကြ၊ ရေနံသူဌေးတွေက ဗလီ တွေဆောက်ပေးခဲ့ မျက်နှာဖြူတွေလည်း မျက်ဖြူဆိုက်ရမယ့် အခြေ ရောက်လာပြီဖြစ်ပါတယ်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ တစ်ဝှန်းလုံးမှာ မူဆလင်ဦးရေ သန်းကျော် ရှိနေပါတယ်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ တော် ကမ္ဘာကျော်ရီဂျင်း (ဝိ) ပန်းဥယျာဉ်ကြီးရဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် မှာ ဗလီကြီးတစ်ခုကို ဟိန်းနေအောင် ဆောက်လုပ်ထားပါတယ်။ ယင်းဗလီကြီးတွင် ပေ ၂၀၀ ကျော် မြင့်သော မျှော်စင်ကြီးပါရှိပြီး အိန္ဒိယပြည် ဟိုက်ဒရပ်ဘတ်နယ် မူဆလင် စော်ဘွားများက အကုန်အကျအားလုံးခံကာ အီဂျစ်ဗိသုကာတစ်ဦးနဲ့ ကျေဆလင်မြို့ ရှိ ကမ္ဘာကျော် အက္ခာဆာဗလီပုံစံကိုယူပြီး တည်ဆောက်ထားပါ တယ်။ ၎င်းဗလီဟာ တစ်ကြိမ်တည်း လူပေါင်း ၁၀၀၀ ချောင်ချောင် ကြီး ဝတ်ပြုနိုင်လောက်အောင် ကျယ်ဝန်းပါတယ်။

အိန္ဒိယပြည်နဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာ

အိန္ဒိယပြည် တစ်ဝန်းလုံးကို စုစည်းအုပ်ချုပ်နိုင်သော ဘုန်းထန်နိဂြိုဟ်များသည် ဘုရင်ကြီးများဖြစ်ကြသော စန္ဒ ဂုတ္တမောရိယ၊ သိင်္ဂုမ္မာသောက၊ ဟာသျှ၊ သမုဒြဂုတ္တကဲ့သို့သော ဘုရင်ကြီးများသည် ၇-ရာစုမှ ၁၃-ရာစုတိုင်အောင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ မပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးပါ။

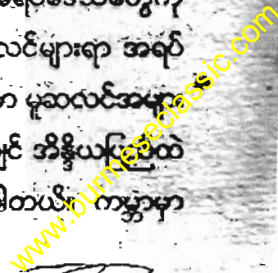
ထိုကဲ့သို့ ဘုန်းတန်ခိုးအင်အားချို့တဲ့နေစဉ် ကာလများမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အာရပ်၊ အာဖဂန်နှင့် မဂိုဘုရင်များတို့က ၎င်းတို့၏ တန်ခိုးအာဏာ တိုးချဲ့လို၍လည်းကောင်း၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ ပြန့်ပွားလို၍လည်းကောင်း တစ်သုတ်ပြီး တစ်သုတ် ဖော်ပြပါ ရာစုများအတွင်းမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးသို့ အနောက်မြောက် ဖက်အရပ်မှ ဝင်ရောက်၍ သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အိန္ဒိယတိုက် ယေ ဆင့် (၆) ပြည်နယ်ကို ပထမဦးစွာ အောင်နိုင် သိမ်းပိုက်ခဲ့သူ မူဆလင်စစ်သူကြီး အမည်မှာ 'ဒိုဟာမန် ဗင်ကာဆင်' ဖြစ်ပါတယ်။ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်၊ ဆင်းပြည်နယ် စသည်ဖြင့် ဟိန္ဒူဖြစ်ဝမ်းဒေသတွင် အထူးသဖြင့် ခြေကုပ်ယူ၍ မီးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့တယ်။

ပထမဦးစွာ အာရပ်တို့ကလည်းကောင်း၊ နောင် အာရပ်တို့ တန်ခိုးမှန်သောအခါ အာဖဂန်တို့ကလည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်း မဂိုတို့ကလည်းကောင်း အစ္စလာမ်ဘာသာပြန့်ပွားရေးကို လူသာလဲပြီး မူဆလင်သောဝါဒဖြင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသဖြင့် ယနေ့

တွင် အိန္ဒိယတိုက်ငယ်၌ ဘက်လားဒေ့ရှ် ၈၅ သန်းခန့်၊ ပါကစ္စတန် သန်း ၈၀ ခန့်နှင့် အိန္ဒိယပြည်ထဲမှာပင် ယနေ့သန်းပေါင်း ၁၀၀ (၁၀ ကုဋေ) ခန့်ထိအောင် လူဦးရေများပြားစေခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းအခြေပြစာအုပ်တွင် အစ္စလာမ်ဘာသာ ပြန့်ပွားရေးကို လက်နက်အားကိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ဟု ဖော်ပြပါရှိပါတယ်။

မူဆလင်တွေဟာ အာရှဗဟိုပိုင်းဆွယ်ကနေ တစ်နိုင်ငံပြီး တစ်နိုင်ငံ ဘာသာရေးကို သိမ်းသွင်းပြီး ဝါးမျိုလာခဲ့ရာမှာ နိုင်ငံငယ်များဖြစ်ပြီး လူဦးရေနည်းပါးတဲ့ ဆီးရီးယား၊ အီရတ်၊ အီရန်၊ အာဖဂန်စတဲ့ နိုင်ငံငယ်များကို ဝါးမျိုရတဲ့အချိန်ဟာ သိပ်ကြာလှပေမယ့် အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ကျတော့ ဟိန္ဒူဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့က မူဆလင်တို့အရင် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီး အရိုးစွဲနေကြပြန်၊ လူဦးရေကလည်း ထူထပ်များပြားပြန်ဆိုတော့ ရုတ်တရက် မဝါးမျိုနိုင်ဘဲ ဆင်ခေါင်း ခွေးချိုသလို ရာစုနှစ် အတော်များများ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း အိန္ဒိယပြည်ကြီး ဗြိတိသျှထံမှ လွတ်လပ်ရေးရယူတဲ့အခါ မူဆလင်ဘာသာဝင်များပြားတဲ့ ယခုပါကစ္စတန်ခေါ်တဲ့ အရပ်ဒေသနဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ခေါ်တဲ့ အရပ်ဒေသတွေကို နိုင်ငံသီးခြား ဖွဲ့ပေးလိုက်ရပါတယ်။ ဒီလို မူဆလင်များရာ အရပ်ဒေသတွေကို ဖွဲ့ပေးပြီးတာတောင် ယနေ့ကမ္ဘာမှာ မူဆလင်အများဆုံး ဦးတင်းနေထိုင်တဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကလွဲလျှင် အိန္ဒိယပြည်ထဲရှိ မူဆလင်တွေက ကမ္ဘာမှာ အများဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာမှာ

တတိယနှင့် စတုတ္ထ မူဆလင် အများဆုံး နိုင်ငံတွေဟာလည်း အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ထဲက စောစောကတင်ပြခဲ့တဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံနဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အိန္ဒိယပြည်မှာခံရတာ ဟိန္ဒူ ဘာသာဝင်တွေသာမကပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကျတော့ အမြစ် ပါမကျန် ကျွတ်ကုန်ပါတော့တယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားပွင့်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၃၀၀) ခန့်အကြာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သူ့အလိုအလျောက် သက်ဝင်ယုံကြည် ကြည်ညို ပြီး ကူးပြောင်းလာခဲ့တဲ့ သီရိမုဿာသောကမင်းကြီးဟာ အများသိ တော်မူတဲ့အတိုင်း ကိုးတိုင်း ကိုးဌာန သာသနာပြု စေလွှတ်ရုံနှင့် အားမရသေးဘဲ သားတော် သမီးတော်တို့ကို သာသနာ့ဘောင်သို့ သွတ်သွင်းမျိုးမြှင့်ခြင်းပြုခဲ့ပါတယ်။ နောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မင်းများ ကလည်း သာသနာတော်ကို ဆက်လက်၍ အားပေးကြပါတယ်။ အိန္ဒိယပြည် နာလန္ဒုဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်များလာရောက်၍ ပညာဆည်းပူးနိုင်ရန် သာသနာ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ခန့်တွင် ကမ္ဘာ့ရုက္ခမင်း တည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။ အခြားဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မင်းတို့ကလည်း ဝိက္ကမသီလာတက္ကသိုလ်၊ လောဘီတက္ကသိုလ်၊ ဩဒန္တပူရိတက္ကသိုလ်၊ သောမဇ္ဈမတက္ကသိုလ်၊ ဝေဇ္ဇလတက္ကသိုလ်အစရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးများကို တည် ဆောက်ခဲ့ပြီး စာသင်သား ရဟန်းတော်ပေါင်း ထောင်သောင်းချီ၍ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အရှေ့ဖျား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် နိုင်ငံကြီးများဖြစ်ကြတဲ့ တရုတ်ပြည်၊ ဂျပန်ပြည်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ကျွန်းစုများ (ထိုစဉ်က

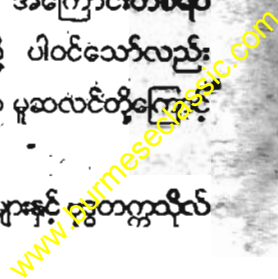
သီရိဝိဇယ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနိုင်ငံတော်) စံသည်တို့မှ စာသင်သား ရဟန်းတော်များ၏ ဗုဒ္ဓစာပေ ပညာဆည်းပူးရာ တက္ကသိုလ်ကြီး များဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ယင်း တက္ကသိုလ်ကြီးများအား မူဆလင် အာရပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အာဖဂန်မူဆလင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တူရကီ မူဆလင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ခေတ်အဆက်ဆက် ဆိုသလို မီးတိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း၊ စာသင်သား ရဟန်းတော်များကို သတ်ဖြတ် ခြင်း၊ စသည်ဖြင့် အပြီးတိုင် လျှော့နှိမ်ခြင်းခံရ၍ အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာတို့ နှလန့်မထူနိုင်အောင် ဖြစ်သွားကြပါတယ်။

မူဆလင် သမိုင်းသုတေသီ ဆရာမိန့်ဟဇက်က 'မူဆလင် မြင်းစပ်သည်တော်တွေဟာ နာလန္ဒုတက္ကသိုလ်ကြီးကို မီးတိုက် ဖျက်ဆီးပြီး ရဟန်းတော်ပေါင်း သောင်းနှင့်ချီ၍ သတ်ဖြတ်စီ တယ်။ ရက်ရက်စက်စက် အရှင်လတ်လတ် မီးတိုက်ပြီး သတ်ဖြတ် စီတယ်။ စာပေပိဋကတ်တော်ကြီးများကို မီးတိုက်ဖျက်ဆီးကြ ရာတွင် လနှင့်ချီပြီး မီးလောင်၍ နေတယ်' လို့ မှတ်တမ်းတင်ထား ပါတယ်။

အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကွယ်ပစ်ခြင်း အကြောင်းတစ်ရပ် တွင် ဟိန္ဒူတို့၏ပဋ္ဌမ္မာဂနှင့် ရက်စက်မှုတို့ ပါဝင်သော်လည်း အပြီးတိုင် အမြစ်ပါမကျန်သုတ်သင်ခံရခြင်းမှာ မူဆလင်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ဤကဲ့သို့များပြားလှသော ရဟန်းတော်များနှင့် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

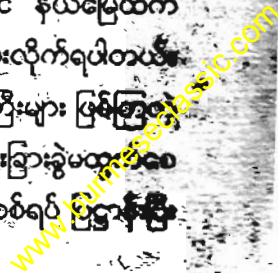
ကျောင်းတော်ကြီးများကို အလွယ်တကူ ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း အကြောင်းကတော့ ဗုဒ္ဓရဟန်းတော်များအနေဖြင့် တုတ်၊ စားလက်နက်ဆိုလျှင် လုံးဝမကိုင်ရလေတော့ မြင်းစစ်သည်တစ်ထောင် မပြောနဲ့ လက်နက်ကိုင်စစ်သည် အနည်းငယ်ခန့်ဆိုလျှင်လည်း ခံရမှာပါပဲ။ လက်နက်ရှိခဲ့ လက်နက်မဲ့ဆို၏ ဓမ္မတာပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တို့က ဝိနည်းတော်နဲ့အညီ ကျောင်းသီးခြား ဝတ်ရုံသင်္ကန်းသီးခြားဆိုတော့ ရှာဖွေသုတ်သင်ပြစ်ဖို့ လွယ်ပေမယ့် ဟိန္ဒူဘာသာကို ဦးဆောင်ကြတဲ့ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေကျတော့ ယရာဝါသနယ်ထဲမှာ ရှာဖွေရတာသိပ်မလွယ်ဘူး။ သူတို့ ခန္ဓာကိုယ်စေ့မှသာ ဝှက်ထားတဲ့စလွယ်ကို အဓိကထားရှာဖွေပြီးမှ သတ်ဖြတ်ရပါတယ်။

ဒါဟာလည်း ဟိန္ဒူဘာသာတို့ ကျိန်းဘာသာတို့ဟာ အိန္ဒိယမှာ ကြွင်းကျန်ခဲ့တဲ့ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ မဂိုဘုရင်အော်ရန်စစ် လက်ထက်မှာ ဟိန္ဒူတို့ရဲ့ဘာသာရေး ဦးစီးဦးဆောင် ဗြဟ္မဏများကိုရှာဖွေ၍ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေဟာ ယရာဝါသနယ်မှာ လူတွေနဲ့ ရောနှောပြီး ရုတ်တရက်ရှာဖွေရ မလွယ်ပေမယ့် မဂိုဘုရင်အော်ရန်စစ်ဟာ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏစလွယ် (၅) ပီသာရမှ မျက်နှာတော်ကြည့်ပြီး ပွဲတော်တည်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏစလွယ် (၅) ပီသာရအောင် မှုဆလင်စစ်သားတွေက ရှာဖွေကြရပါတယ်။ သူတို့ရှာဖွေကြပုံက

ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ သူတို့ရှာဖွေစမ်းလို့ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏ တစ်ယောက်ယောက်ကိုဖမ်းမိလျှင် သင်ဘာအယူလဲလို့ ပထမမေးပါတယ်။ 'အမေးခံရသူက ကျွန်တော်အစွလာမ်ပါ' လို့ ပြန်လည်ဖြေကြားလျှင် 'အေး... အစွလာမ်ဆိုလျှင် ဒီစလွယ်ကို မလွယ်ရဘူး။ နောက်တစ်ခါ ထပ်ပြီးတွေ့လျှင် သတ်ပစ်မယ်လို့' ခြိမ်းခြောက်ပြီး စလွယ်ကို စားဖြင့်ဖြတ်ယူပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေးခံရသူက အယူပြင်းထန်လို့ 'ကျွန်တော် ဟိန္ဒူဘာသာ' လို့ ဖြေခဲ့လျှင် ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး ဒီစလွယ်ကို ဖြတ်ယူပါတယ်။

အော်ရန်စစ် ရက်စက်မှုကြောင့် သူလည်းခေသရာ ဟိန္ဒူမဟာရတ်သာတို့ ဂျာရတ်တို့ ဆစ်(ခ) တို့အားလုံးက တော်လှန်ပုန်ကန်ကြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေမှာတော့ ရဟန်းတော်တွေ ဝိတ်သုဉ်းသွားပြီမို့ နာလန်မထူနိုင်တော့ပဲ နောင်နှစ်တော်တော် ကြာတော့ အပြီးအပိုင် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ပျောက်ကွယ်သွားရပါတယ်။

အထက်က တင်ပြခဲ့တာတွေဟာ အိန္ဒိယ တိုက်နယ်မှာ ဘာသာရေးနယ်ချဲ့အမွေခံရပုံ သမိုင်းကြောင်းအကျဉ်းပါပဲ။ အိန္ဒိယပြည်ဟာ ခဲမှန်ဘူးတဲ့စာသူငယ်လို့ နောက်ဆုံး ၁၉၄၉-ခု အင်္ဂလိပ်ထံမှ လွတ်လပ်ရေး ရယူတဲ့အချိန်မှာ ၎င်းပိုင် နယ်မြေထဲက မှုဆလင်အများစုနယ်မြေကို မချီတင်ကဲ ဖွဲ့ပေးလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အိန္ဒိယ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်ကြတဲ့ မဟတ္တမဂန္ဒီတို့ နေ့စဉ်တို့က မှုဆလင်တွေ သီးခြားခွဲမထားစေချင်ဘူး။ သူတို့ကို အထူးဦးစားပေးပြီး ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းပြီး

ဟိန္ဒူနဲ့ တန်းတူရည်တူလက်တွဲပြီး နေစေချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မူဆလင်ထုကြီးနဲ့ သူတို့ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဂျင်းနားတို့က ဖိအားပေးပြီး ခွဲထွက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။

ဟိန္ဒူတွေက ဘုရားလိုကြည်ညိုတဲ့ မဟတ္တမမဟာဓနိကလည်း မူဆလင်တွေ ဘယ်လိုရန်စစ် ရန်စွာစွာသည်းခံဖို့ အလျှော့ပေးပြီး ပေါင်းဖို့ဆောင်ရွက်နေတော့ သီးခြားနိုင်ငံ ခွဲထွက်လိုတဲ့ မူဆလင် တွေရော ခံနေရတဲ့ဟိန္ဒူတွေကပါ အခက်တွေ့နေကြပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ရက်တစ်ရက်မှာ လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်ရမယ့်နေ့လို့ သတ်မှတ်ပြီး မူဆလင်တွေဟာ အချိန် အချက်ပြုပြီး ဂျင်နီဝါနာဘတ် (၇) ခေါ်တဲ့ ဝေပိုင်အတွင်းမှာ ဟိန္ဒူ ထောင်ပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ လည်း စစ်တကောင်း နဝခါလီဝေပိုင် ဟိန္ဒူရာဂျာ မိသားစုများမှအစ ဟိန္ဒူထောင်ပေါင်းများစွာကို သွေးအေးအေးနဲ့ ဆိတ်များ သိုးများ သတ်သလို ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

မူဆလင်တွေက လက်ဦးမူရတော့ ဟိန္ဒူတွေ ခံလိုက်ရပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့က ပါးကြလျှင်ကြတယ်။ သတ်လိုပြီးတော့ အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲထွက်ရေးကို မလိုလားတဲ့ ဟိန္ဒူတို့ ဘုရားလို ကိုးကွယ်တဲ့ မဟတ္တမမဟာဓနိကြီးထံ ချဉ်းကပ်ကြပါဖူး။ 'ပြီးတာတော့ ပြီးခဲ့ပါပြီ' နောက်ထပ် ဟိန္ဒူမူဆလင် မကွဲရအောင်ဆိုပြီး 'လိမ္မာ ပါးနပ်ဓာယ်ခေါ်မလွှား၊ ကောက်ကျစ်ယုတ်မာတယ်' ခေါ်မလား ချဉ်းကပ်တော့ မဟတ္တမမဟာဓနိကလည်း ခန္တီပါရမီ ဦးထိပ်ထားသူပီပီ

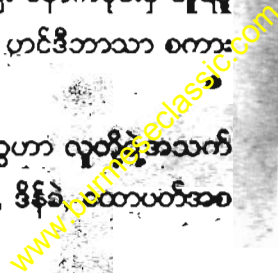
ဟိန္ဒူများတဲ့ ဒေသတွေမှာ ပြန်ပြီးလက်စားမချေဖို့ လက်တုန့်မ ပြန်ဖို့ သူ့စကား နားမထောင်လျှင် သူ့ အစာငတ်ခံသေမယ်လို့ အားလုံးကို ခြိမ်းခြောက်ပါတယ်။

ဟိန္ဒူခေါင်းဆောင်တွေကလည်း အခံရခက်၊ အနေရခက် နဲ့ အခက်တွေ့နေဆဲမှာ ဟိန္ဒူအယူသည်း အဖွဲ့အစည်းထဲက ဂေါ့ (၆) ဆေး အမည်ရှိသူတစ်ဦးက နာကျည်းပြီးတော့ မဟတ္တ မဟာဓနိကို သတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ဟိန္ဒူတွေလည်း ပိအေးနစ်ခါ နာလိုက်ရပါတယ်။ မြေပါလည်းဆုံး၊ သားလည်းဆုံး ဆိုသလိုပေါ့။

ဒါနဲ့ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ခေါင်းပြီးခြံဓလေ့ဟာ မူလက အိန္ဒိယမှာမရှိပါ။ မူဆလင်ဘုရင် အသီးသီးတို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်၍ နယ်မချဲ့မီက ဟိန္ဒူမိန်းမတွေဟာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလာခဲ့ကြပါတယ်။ မူဆလင်တွေဝင်ရောက်ပြီးမှ ဟိန္ဒူအမျိုးသမီးတွေက မူဆလင်များ နည်းတူ အိမ်တွင်းပုန်းဓလေ့ကို လိုက်နာကြပြီး နောင်အခါမှာ ထုံးစံတစ်ရပ် ဖြစ်လာပါတယ်။

နောက်ပြီး ဘာသာရပ်စကားအသစ်ဖြစ်တဲ့ အူရဒူဘာသာ ဟာလည်း မူဆလင်တွေ ဝင်ရောက်လာပြီး နောက်ပိုင်းမှ အူရဒူ ဘာသာစကားရပ်ရွယ်လို့ ပါရှင်း၊ အာရပ်၊ ဟင်ဒီဘာသာ စကား သုံးစုရောနှောပြီး ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။

ကျွဲနွားများကို ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေဟာ လူတို့နဲ့အသက် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးရာတွင်လည်းကောင်း၊ နို့၊ ဒိန်ခဲ၊ ဝတ်ပတ်အစ

မို့သော အာဟာရကိုလည်းကောင်း၊ ရရှိကြလို့ အလွန်ချစ်မြတ်နိုးကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မူဆလင်တွေကျတော့ နှစ်စဉ်ကွန်ဘာနီ အစ်နေ့များမှာ နွား၏လည်မျိုကို ခါးဖြင့်လှီးဖြတ်၍ သတ်စားခြင်းအားဖြင့် ဘာသာရေး အထိမ်းအမှတ်ပြုကြလို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ပင်ရင်းဒေသခံ ဟိန္ဒူတွေအတွက် ကြိမ်ပီအုံသကဲ့သို့ နှစ်စဉ်ခံစားကြရပါတယ်။

ဤမျှနဲ့ပဲ အိန္ဒိယတိုက်ယေနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာရေး အကြောင်းကို အကျဉ်းရှုံးပြီး တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

အဆွတ်ပွားက ဂုဏ်ထူးရ

ရှေးတုန်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ ဒီနေ့ မြန်မာနိုင်ငံထက် မုဒ္ဒသာသနာရောင်ဝါ ပိုမိုထွန်းကားခဲ့တာကို လေ့လာသိရှိရပါတယ်။ ဘယ်လောက်ထွန်းကားသလဲဆိုတော့-

- ၁။ ဒီနေ့မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရဟန်းတော်တွေ သုံးသိန်းသာရှိပေမယ့် အိန္ဒိယမှာတော့ (၁၀) သန်းကျော်အောင်ရှိခဲ့ခြင်း။
- ၂။ ဒီနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရန်ကုန်၊ ယန္တရေး၊ ပရိယတ္တိတက္ကသိုလ်ကြီးတွေ နှစ်ခုသာရှိပေမယ့် အိန္ဒိယမှာ (၁၀) ခုအထိရှိခြင်း။
- ၃။ မြန်မာနိုင်ငံ တက္ကသိုလ် တစ်ခုတစ်ခုမှာ စာသင်သား (၄၀၀) ကျော်သာရှိပေမယ့် အိန္ဒိယတက္ကသိုလ်တိုင်းမှာ နှစ်သောင်းကျော်တောင် ရှိခဲ့ခြင်းစတဲ့ အချက် (၃) ချက်ကို ကြည့်လျှင်သိနိုင်ပါတယ်။

သို့သော်လည်း ဒီနေ့ ဒီအချိန်အခါမှာ အိန္ဒိယရောက်ရင် မုဒ္ဒဘာသာဝင်တစ်ယောက်တွေ့ဘို့ရာ ရေဒါတို့၊ ကွန်ပျူတာတို့နှင့် ရှာတောင်တွေ့ဘို့ခဲယဉ်းတဲ့ အခြေအနေကို ဆိုက်ရောက်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် တို့နိုင်ငံကိုတော့ မဝါးမျှနိုင်ပါဘူးလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အထင်ကြီးပြီး အတွက်မှားလို့ကတော့ ရတက်ပွားပါလိမ့်မယ်။ ယခုလည်း မြန်မာတိုင်းရင်းကျွန်ုပ်တွေ တစ်စတစ်စ ဝါးမျှခံနေရတာ တွေ့ကြရမှာပါ။

အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူနိုင်ငံများကို
မူဆလင်တို့ ပါးချိုခြင်း

ခ-ပ ၂၃၂ မှ ၂၄၃ အထိ ထီးနန်းစိုးစံခဲ့တဲ့ သီရိမေဃာ
ဆောက်မင်းကြီးဟာ ကိုးတိုင်းကိုးဌာနကို သာသနာပြုစေလွှတ်
ခဲ့ရာ သုဝဏ္ဏဘူမိဆိုတဲ့ဌာနတစ်ခု ပါဝင်ခဲ့တယ်။

အိန္ဒိယပြည် နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ပျက်ကြီးကို ယနေ့ ၂၀-
ရာစုခေတ်မှာ တူးဖော်ရာမှရရှိသော ကြေးပုရပိုဒ်အရ သုဝဏ္ဏ
ဘူမိဆိုတာ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူစသော နိုင်ငံ (၃) နိုင်ငံ
ဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သံထုံပြည်ကို သုဝဏ္ဏ
ဘူမိလို့ ခေါ်ဝေါ်တာဟာ ရာစုနှစ်ပေါင်း အတန်ကြာမှ အင်ဒိုနီးရှား
နိုင်ငံစသော (၃) နိုင်ငံကို နမူနာယူ၍ အမည်မည့်ခေါ်ဟန်ရှိ
ကြောင်း သမိုင်းသုတေသီဟိုကဆိုပါတယ်။ ယင်းနိုင်ငံများရှိ ဘုရင်
ရော ပြည်သူပြည်သားတွေပါ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

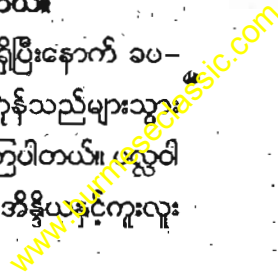
၎င်းပြင် ထိုဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရင်များတွင် ၇-ရာစုမှ စုမတြာ
ကျွန်းတောင်ပိုင်း လင်းတန်းမြို့၌ ထီးနန်းစိုက်တဲ့ သီရိဝိဇယမင်း
လက်ထက်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အလွန်ပင်ထွန်းကားခဲ့ပါတယ်။ ထိုမင်း
၏ သီရိဝိဇယ ယူနိဘာဝိတိ တက္ကသိုလ်ကြီးမှာ ဂုဏ်သတင်းပျံ့
နှံ့၍ အခြားနိုင်ငံမှ စာသင်သား ဝလာန်းတော်တွေ ဝင်လာမထဲ
တသံသံ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါတယ်။ ရဟန်းတော်တွေ သိန်းနဲ့ချီပြီးလည်း
ပညာသင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ထိုခင်းရဲ့အင်ပါယာနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ
လည်း အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းစု အားလုံးအပြင် ပတ်ဝန်းကျင်နယ်ပယ်
တွေပါ ပြန့်နှံ့သွားပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာရောင်ဝါ အဲဒီ ကျွန်းစုတွေမှာ (ခပ

၃-ရာစုမှ ခပ ၁၄-ရာစုအထိ) နှစ်ပေါင်း ၁၈၀၀ လောက်ထွန်း
ကားပြန်နဲ့ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာကျော် ကမ္ဘာအံ့မခန်းဖြစ်တဲ့ ဗောဒေါဗုဒ္ဓော
စေတီတော်ကြီးနဲ့ စေတီပုထိုးပေါင်းမြောက်များစွာ တည်ဆောက်ခဲ့
ပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုလည်း အလွန်လက်ရာမြောက်ခဲ့ပါတယ်။

စေတီတော်ကြီးဟာ ကမ္ဘာမှာအကြီးဆုံး စေတီတော်ကြီး
ဖြစ်ပြီး ဘိုးတော်ဘုရား မပြီးစီးခဲ့တဲ့ မင်းကွန်းပုထိုးတော်ကြီးထက်
လည်းကြီးမားပါတယ်။ ဖိနပ်တော်မှာ မျက်နှာတစ်ဘက်စီတွင်
၃၉၄-ပေရှည်လျားပြီး စတုရန်းပတ်လည်ရှိပါတယ်။ စေတီရံပေါင်း
ရုပ်ပွားတော်ပေါင်း မြောက်များစွာနဲ့ အလွန်ခမ်းခမ်းနားနားရှိလို့
ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအဖြစ် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
နှင့် အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရ အတူအညီနဲ့ ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာနဲ့
ပြုပြင်ခဲ့လို့ ၁၉၈၃ ခုနှစ်လောက်က အောင်မြင်စွာ ပြုပြင်ပြီးစီးပြီ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရတို့
ပူးတွဲပြီး ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေသဘောနဲ့ ပြုပြင်ခဲ့တဲ့ ဗောဒေါ
ဗုဒ္ဓောစေတီတော်ကြီးရဲ့ စေတီတော် တော်တော်များများကို မူဆ
လင် အယူသည်း အကြမ်းဖက်အုပ်စုတစ်စုက ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီး
ပစ်ကြပါတယ်။ ဒေါ်လာ ၂၅- သန်းကျော်ကုန်ကျတဲ့ ပြုပြင်မှုမှာ
(၁၀) နှစ်ခန့် နောက်ကျသွားကြောင်း ဆိုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ထိုကျွန်းသို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ခပ-
၆ ရာစုခန့်တွင် ဟိန္ဒူဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပလ္လဝါ ကုန်သည်များသွား
ရောက်ကြပြီး နယ်သစ်ပယ်သစ် တည်ဆောက်ကြပါတယ်။ ပလ္လဝါ
မင်းများဟာ နိုင်ငံငယ်လေးများအဖြစ်နေကြစဉ် အိန္ဒိယနှင့်ကူးလူး

ဆက်ဆံကာ ဟိန္ဒူဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို ကိုးကွယ်ကြပါတယ်။
 သီရိမုဒာသောကမင်းကြီး ထိုကျွန်းစုကို သာသနာပြုပြီး
 နောက်နှစ်ပေါင်း (၁၅၀၀) ခန့်အကြာမှာ ထိုကျွန်းစုများသို့ မူဆလင်
 အာရပ် ကုန်သည်များသည်လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယသား မူဆလင်
 များသည်လည်းကောင်း စတင်၍ ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်
 ဖောက်ကားရင်း အခြေချလာရောက် နေထိုင်ကြပါတယ်။

ယင်းကျွန်းစုများတွင် ဟိန္ဒူနှင့်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာကြီး
 နှစ်ရပ် ယှဉ်ပြိုင်ထွန်းကားပြီး အချင်းချင်း အံ့ဩလောက်အောင်
 ရိုသေလေးစား၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြရန် အဆောက်အအုံကြီးများ
 ရှိပါတယ်။ ယင်းသို့ အထက်တန်းကျကျ ယဉ်ကျေးနေကြပုံမှာ
 ကမ္ဘာက အတုစံနမူနာယူထိုက်တာ တွေ့ရပါတယ်။ ထိုစဉ်အခါက
 အနောက်နိုင်ငံများတွင် ဘာသာရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ညှိနှိုင်းဆွေး
 နွေးဖို့ဝေးစွ၊ အကြီးအကျယ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲ သတ်ဖြတ်ရက်စက်
 ကြမ်းကြုတ်နေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

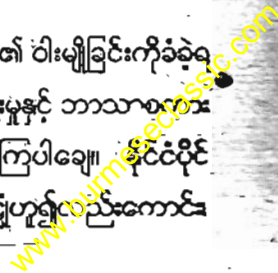
အဲဒါနဲ့ အာရပ် ကုလားမူဆလင်တို့ အခြေချရာမှ ကျွန်းသူ
 တွေနဲ့ရင်းနှီးပြီး လက်ထပ်မျိုးပွားကြပါတယ်။ လူဖောက်သာနာ
 ပြုကြပါတယ်။ အဲဒီကျွန်းစုတွေမှာ မူဆလင်ကုန်သည်တွေက
 အနုနည်းဖြင့် လူဖောက်သာသနာပြုချိန်မှာ တစ်ဖက်မှမူဆလင်
 စစ်တပ်များက ဥရောပသို့ အပြင်းအထန် ချီတက်တိုက်ခိုက်နေချိန်
 ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ လူဖောက်လို့ မူဆလင်ဦးရေများပြီး အင်
 အားတောင့်တင်းလာတဲ့ အရပ်တွေမှာ ဟိန္ဒူ-ဗုဒ္ဓဘာသာခေါ်တဲ့

ဘုရင်တွေဖြစ်ပြီး စု(လ်) တန်လိုခေါ်တဲ့ မူဆလင် ဘုရင်ငယ်တွေ
 ကို တင်မြှောက်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း အချို့နေရာတွေ
 မှာ မူဆလင်တွေကို ရက်ကွက်လူကြီးတို့ ဘာတို့ တင်မြှောက်
 ထားကြတာ အန္တရာယ်ကြီးလှကြောင်း ဒီအချက်က သာဓက
 ပြနေပါတယ်။ ရွှေမြန်မာတို့ သတိပြုစရာပါ။

ဒီလိုဖြစ်ပြီးနောက် ရဟန်းတော်တွေကို ခေါင်းဖြတ်သတ်
 ခြင်း၊ အရှင်လတ်လတ် ဖိနှိသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်
 သူတွေကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ထောင်ချခြင်း စတာတွေကို လုပ်ခဲ့တဲ့
 အတွက် အင်ဒိုနီးရှား စတုရိုင်တွေမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကြက်
 ပျောက် ငှက်ပျောက် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှား ကျွန်းစုတွေရဲ့ ချောင်ကျတဲ့ အရပ်တွေမှာ
 ဗုဒ္ဓဘာသာ အဆက်အနွယ်များဆိုလို့ လူတစ် နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်းမှ
 နှစ်သန်းခန့်ရှိပြီး ဘုရားမရှိ၊ ကျောင်းမရှိနဲ့ အမည်မျှသာခံပြီး
 ယောင်ချာချာနဲ့ အဆက်ပြတ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနွယ်များရှိကြောင်း
 ကို ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အင်ဒိုနီးရှား
 သာသနာပြုမှတ်တမ်း စာမျက်နှာ ၉၃- မှ ၉၆- အတွင်းမှာဖတ်ရှု
 နိုင်ပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားလူမျိုးတို့ဟာ မူဆလင်တို့၏ ဝါးမျိုခြင်းကိုခံခဲ့ရ
 သော်လည်း ယနေ့တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာစကား
 သုံးစွဲမှု အတော်များများတို့ကို မစွန့်လွှတ်ကြပါချေ။ နိုင်ငံပိုင်
 အင်ဒိုနီးရှား လေကြောင်းကုမ္ပဏီကြီးအား ဂဠုဟူ၍လည်းကောင်း

ကမ္ဘာကျော် အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတကြီး ဆူဟာနို၏အမည်မှာ ပါဠိသံဖြင့် 'သုကတ္ထ' ဖြစ်ပြီး (သု-လှပသော၊ ကတ္ထ-နား) လှပသော နားဆိုင်ရှင်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက မဋ္ဌကုဏ္ဍလီ သတို့သားကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုထက်တိုင်အောင် အင်ဒိုနီးရှား လူမျိုး တစ်ဦးဦး၏ နောက်ကျောက် အမှတ်မဲ့ထုလိုက်ပါက 'ဗုဒ္ဓ' ဟု ဗုဒ္ဓဘုရားကို ရှေးဦးဘုရားသွားတို့ တခွဲသည့်အတိုင်း ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းလေ့ရှိနေပါသည်။

အင်ဒိုနီးရှား ကျွန်းစုအနီး ယနေ့ စင်္ကာပူခေါ်တဲ့နိုင်ငံဟာ ရှေးက ပါဠိဘာသာနဲ့ ဝင်ဟပူရခေါ်တဲ့ ခြင်္သေ့နိုင်ငံပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းစုပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်နဲ့ စင်္ကာပူ မလေးရှားတို့မှာ များပြားလှတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ မူဆလင်တွေ ဒီအရပ်ကို စတင်အခြေချပြီး အပြီးတိုင် ဝါးမျိုခြင်းကိုခံရသည်အထိ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ မှ ၃၀၀ ခန့်ကာလအတွင်းမှာ တိမ်ကောသွားရတာ ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းသလို သတိသံဝေဂရဖို့လည်းကောင်းပါတယ်။ သမိုင်းကြောင်းအရ တိကျတဲ့အထောက်အထားများအရ မူဆလင်တွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံ စစ်တိုက်၍ အကြမ်းဖက်ခြင်းဖြင့် သာသနာပြုသလိုလို တွစ်ခါတစ်ရံ အနုနည်းဖြင့် လူဖောက်ပြီး သာသနာပြုကြကာ နောက်ဆုံး အင်အားများလာတဲ့တစ်နေ့မှ အကြမ်းနည်း အနုနည်း နှစ်ရပ်တို့ဖြင့် အနိုင်ယူတတ်ကြပါတယ်။

BURMESE CLASSIC

ဗေဒါပင်ကို ရောမအင်းကြီးတွေ အိုင်ကြီးတွေမှာ တစ်ပင်၊ နှစ်ပင်ဆိုသလို တွေ့ခါစမှာ ဘယ်သူမှကရမပြုမိကြပါဘူး။

တစ်စတစ်စနဲ့ နှစ်အတော်ကြာတော့ များပြားလာ၊ ဒီလို များပြားလာရာက နှိမ်မရတော့ အင်းကြီးတွေ အိုင်ကြီးတွေ ကန်ကြီးတွေ ကောရသလိုပါပဲ။ အဲဒီဥပမာကို နောင်လာနောက်သားများ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ဂရုပြုကြရန်လိုအပ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာ

အများ သိကြတဲ့အတိုင်း မြန်မာ ရာဇဝင်မှာ စာတင်၍ ထင်ထင်ရှားရှားစတင်တဲ့ ပုဂံခေတ် အနော်ရထာမင်းလက်ထက် ၁၁-၁၀၄၄ ကာလလောက်မှာ အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းစုတွေကို အခြေချဖို့ သွားရောက်ကြတဲ့ အာရပ်၊ အိန္ဒိယမူဆလင်တို့ တစ်တွေဟာ ဓွက်လွှင့်ပြီး သမုဒ္ဒရာကနေ အာရှအရှေ့ဖျားနိုင်ငံများကို ကူးလူးသွားလာနေကြပါတယ်။

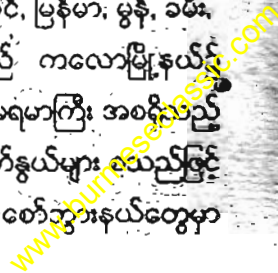
မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားဖို့ရန်အတွက် အလွန်ကံကောင်းပြီး ပင်လယ်ကူးလမ်းကြောင်းမှ တကူးတကကွေ့ဝင်မှ ရလို့မို့ ကျွန်း ၃၀၀၀ ကျော်ရှိတဲ့ အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းတွေကိုပဲ သဲသဲမဲမဲ သွားကြဟန်တူပါတယ်။ ဒါတောင် သင်္ဘောပျက်လို့ ပျဉ်ချပ်ကိုတွယ်ပြီး ဗျတ်ဝီ၊ ဗျတ္တဆိုတဲ့ မူဆလင်ညီနောင်တို့ သထုံကို ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ထိုခေတ်က ပဋိကွရားနဲ့ ရွှေအိမ်စည်တို့ ဖာတ်လမ်း၊ ပုဂံနရသူခေါ် ကုလားကျမင်းကို ကုလားရှစ်ယောက်က လာရောက်လုပ်ကြံပြီး နန်းချပုံတို့၊ အောက်မြန်မာပြည်မှာ လည်းပဲ ဟံသာဝတီမှာ မွန်အာဇာနည် ကွန်အသားမင်းသားနဲ့ ကုလားလန်ဘားတို့ စစ်ခင်းကြပုံတို့ စသည်တို့ဟာ အိန္ဒိယသားတို့ မြန်မာနိုင်ငံကို အလုံးအရင်းနဲ့ မဟုတ်သော်လည်းဘဲ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ရောက်ရှိလာတဲ့ သာဓကတွေပါပဲ။

ဘာသာရေးနယ် ချဲ့ထွင်လာတဲ့ မူဆလင်စစ်တစ်တွေဟာ ကုန်းလမ်းကလည်း အီရန်၊ အီရတ်စတဲ့ နိုင်ငံငယ်လေးများကို

တစ်စတစ်စနဲ့ ဝါးမျိုလာခဲ့ပြီး အိန္ဒိယတိုက်ငယ်သို့အရောက်မှာ အိန္ဒိယပြည်ကြီးကို ဆင်ခေါင်းခွေးချီဆိုသလို မဝါးနိုင်၊ မမျိုနိုင်ဘဲ ရှိစဉ်ပြီးတော့လည်း မဂိုဘုရင်တွေဟာ စစ်တကောင်းနယ်ထဲက နေ အိန္ဒိယပြည်ထဲ ဝင်ရောက်နယ်ချဲ့ကြလို့ မဂိုဘုရင်တို့ အာဏာမှေးမှိန်ကြရပြီး အိန္ဒိယမှ အရှေ့ဖက်ထစ်လွှားမှာ ၎င်းတို့အန္တရာယ်မှ နိုင်ငံအများ ချမ်းသာမှုရရှိသွားကြပါတယ်။ ဒါတောင် ရခိုင်အမျိုးသား အများအပြားတို့ မှီတင်းနေထိုင်ကြပြီး ရခိုင်မင်းအစွဲအဆက်တို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် ဘင်္ဂလား ၁၂-ခရိုင်ကို လက်လွှတ်ခဲ့ရပါတယ်။ ယင်းဘင်္ဂလား ၁၂-ခရိုင်တို့ကို ခရစ်နှစ် ၁၆၆၅-ခုနှစ်အထိ ရခိုင်မင်းတို့က ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်တကောင်းခရိုင်ဆိုလျှင် ရခိုင်မင်းများက ရခိုင်မင်း ဆွေမင်းမျိုးထဲမှသာ မြို့စား၊ ရွာစားများကိုခန့်အပ်၍ ကံကျွေးချလေ့ရှိပါတယ်။

ယနေ့အထိ ဒါကြောင့် ရာမူး၊ ပန်းဝါ၊ တရပင်၊ ဖလောင်းချေးစသည့် အရပ်တွေမှာ မြန်မာပြည်နဲ့မခြား ရခိုင်ဗုဒ္ဓဘာသာရွာတွေ ကျောင်းကန်ဘုရားနဲ့ ရွာပေါင်းအမြောက်အများ ရှိပါသေးတယ်။ စစ်တကောင်းနယ် အဝကျွန်းနဲ့ စစ်တကောင်းတောင်တန်းမှာ ဗိုလ်မင်းတောင်၊ ဖလံတောင်ဆိုပြီး ရခိုင်၊ မြန်မာ၊ မွန်၊ ခမ်း၊ သက်၊ ဒိုင်းနက်၊ ငွှောင်ရိုးလူမျိုး (ရှမ်းပြည် ကလေးမြို့နယ်၌ လည်းရှိသော) တောင်သား၊ ချောင်းသား၊ မရမာကြီး အစရှိသည့် မြန်မာကြီးလို့ခေါ်သည့် ရှေးမြန်မာ ရခိုင်ဆက်နွယ်များ စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၅) သိန်းကျော်တို့ဟာ အဲဒီစော်ဘွားနယ်တွေမှာ

ယနေ့တိုင် နေထိုင်လျက်ရှိကြပါတယ်။ တောင်တန်းတောင်ထွင့် တွေမှာ ထုံးဖြူဖြူနဲ့စေတီတွေ တဖွေးဖွေးရှိကြပါတယ်။ အဝကျွန်း မှာလည်း ရခိုင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပေါင်း များစွာရှိကြပါတယ်။ (ဒါဟာ အလျဉ်းသင့်လို့ တင်ပြတာပါ)။

ယခု ဒက္ကာခေါ်တဲ့မြို့ဟာ ယနေ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပြိုတော်ပါ ဝဲ။ ရှေးရခိုင်ဘုရင်များဟာ မဂိုမူဆလင်တွေရဲ့ရန်ကို ဝါးနဲ့ခုခံ ကာကွယ်ကြလို့ ဝါးကာလို့ခေါ်တွင်တဲ့အကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ ရခိုင် အမျိုးသားတွေဟာ မူဆလင် ကုလားတွေကို ပြတ်ပြတ် သားသား ဆန့်ကျင်ခဲ့လို့ ကုလားမနိုင် ရခိုင်မဲလို့ဆိုပြီး စကားပုံ ရှိတယ်လို့ အဆိုရှိပါတယ်။

ရခိုင်တွေဟာ မိမိအမျိုး မကွယ်ပျောက်ရေးအတွက် သဲသဲ ငဲ့မဲ့ ခုခံကာကွယ်တာတောင်မှ ရခိုင်မင်းတွေဟာ မူဆလင်တွေရဲ့ လောင်းရိပ်က မကင်းနိုင်ဘဲ မဂိုဘုရင်တို့ အကြိုက်လိုက်ကာ ရခိုင်ဘုရင် နရနမင်းက အာလီခန်း၊ မင်းကပေါင်က ဟူဆိန်ရှား၊ ဘစောဖြူမင်းက ကလီမာရှား စသည်ဖြင့် မူဆလင်အမည်ဖြင့် ယှဉ်တွဲပြီးတော့ ဘွဲ့တံဆိပ်ခေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုဟာ မူဆလင်ယဉ်ကျေးမှု လောင်းရိပ် အချို့နေရာတွေမှာရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘစောဖြူ (ခရစ်နှစ် ၁၄၅၈) မင်းလက်ထက်မှာ နန်းတွင်းစာဆို ပညာရှိရဲ့အမည်မှာ အပ္ပဒူ မင်းလို့ အမည်ရဲ့ရှေ့မှာ 'အပ္ပဒူ' တပ်ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ လောင်းရိပ်အကျခံတာပါပဲ။ ရခိုင်အမျိုးသမီးတွေကလည်း ပြည်မ

ရှိ မြန်မာအမျိုးသမီးတွေလောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလာ ခြင်းမရှိဘဲ မူဆလင်ကုလားမများနည်းတူ အိမ်တွင်းဖုန်းဆန်ဆန် ဓလေ့ကို ကျင့်သုံးကြတာတွေ့ရပါတယ်။

နေ့စဉ် စားသောက်ကြဖို့ ဈေးဝယ်ကြရာမှာလည်း အမျိုး သမီးများက ဈေးဝယ်မထွက်ဘဲ အမျိုးသားများကသာ နေ့စဉ် ဈေးဝယ်တတ်ကြပါတယ်။ အစ္စလာမ်ကလာတဲ့ ဒီလိုယဉ်ကျေးမှု တွေဟာ ဘာသာခြား လူမျိုးခြား အခြားအမျိုး သမီးပျိုတွေကို ရအောင် သိမ်းသွင်းယူဖို့ ကြံရွယ်ကြပြီးတော့ မိမိတို့ဘက်က အမျိုးသမီးတွေကိုတော့ အတတ်နိုင်ဆုံး ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကြတဲ့ သဘောပါပဲ။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ပထမဦးစွာ မူဆလင်တွေ အစုလိုက်အပြုံ လိုက် အခြေချခဲ့ကြတာကတော့ မဂိုဘုရင်အော်ရန်စစ်ရဲ့ ညီတော် ဖြစ်တဲ့ ရုဂျာမင်းသားဟာ သူ့နောင်ခံတော်ကို တော်လှန်ပြီး စစ်ခွဲ လို့ ရခိုင်မင်း လက်အောက်မှာ လာရောက်ပြီးခိုလှုံရတဲ့ ရခိုင်ဘုရင် ဓန္ဒသုဓမ္မမင်းလက်ထက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယင်းခေါင်းဆောင် ရုဂျာမင်းသား၏ အမည်ကိုအစွဲပြု၍ သူ့နောက်ပါ နောက်လိုက်ရဲရွေ့တော်တို့က ပေါက်ဖွားလာကြတဲ့ မူဆလင်တွေကို ရုဂျာရခိုင် မူဆလင်တွေလို့ ယနေ့ခေါ်ကြပါတယ်။ ဇတ်ဆင်ရာမှာ ရှေးရခိုင်များနည်းတူ တောင်ရှည်ပုဆိုး ရင်ဖုံးအင်္ကျီ စသည်ဖြင့် ရှေးက ရှေးရခိုင် မြန်မာ့ဓလေ့နှင့်အညီ နေထိုင်ကြ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ယနေ့ရခိုင်မှာရှိတဲ့ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ဟာ

ခေါ်ထားမှုဆလင်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

မြန်မာပြည်အနေဖြင့် မူဆလင်တို့ အစုလိုက် အပြုံလိုက် လာရောက်ပြီး ဦးစွာအခြေချသူများနဲ့ပတ်သက်လို့ ယခင်ကျောင်း သုံး မြန်မာရာဇဝင် (ဦးဘသန်း B.A-ရှင်ဗုဒ္ဓယောသာ ဟိုက်စကူ ကျောင်း မော်လမြိုင်) အရ တောင်ငူမင်းဆက် သာလွန်မင်းတရား လက်ထက် အခြေအနေကို စာမျက်နှာ (၂၇၀) တွင် -

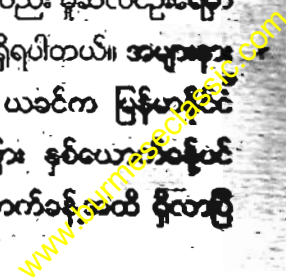
ဤမှတစ်ပါး စစ်သုံ့ပန်းလူတို့ကို အမြို့မြို့အရွာရွာတွင် နေရာချထားသည်များလှ၏။ ပဲရူးတိုက်၊ သံလျင်တိုက်၊ ရခိုင်တိုက် တို့မှရသော ကုလားပန်းသေးတို့ကို ရွှေဘိုနယ်၊ စစ်ကိုင်းနယ်၊ ရမည်းသင်းနယ်၊ ကျောက်ဆည်နယ်တို့၌ လုပ်မြေကံကျွေးချ၍ နေထိုင်စေသည်။ ၎င်းကုလားတို့ကား အစဉ်အဆက် ကိုယ်ရဲတော် တပ်တွင် သေနတ်ကိုင် အမှုထမ်းများဖြစ်ကြသည်ဟု မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၉၉၁ မှ ၁၀၀၀-နှစ်ခန့် အခြေအနေကို ဖော်ပြပါရှိ ပါသည်။

၎င်းဦးဘသန်းရာဇဝင်တွင်ပင် အမရပူရခေတ် ၁၂၀၈-ခု နန်းတက်သော ပုဂံမင်းလက်ထက် အကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း ၍ စာမျက်နှာ (၃၄၈) ၌ မဟာမေဒင်ကုလား မောင်ပိုက်သက် (၁) ဘိုင်ဆတ်နှင့် မြို့စာရေးမောင်ပိန်တို့ကို မြှောဇွတ်စားသဖြင့် ၎င်းတို့ မိတရားပြုကာ တိုင်းသူပြည်သားများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ဖန် များ၍ ပြည်သူတို့ စိတ်နှလုံးနှမ်းနယ်ကြသည်။ နောက် ၎င်းတို့ကို မတရားညှဉ်းပန်းသမှု ပြဖန်များသည်ကိုသိရှိ၍ ၎င်းတို့ကို ကွပ်

မျက်သည်လို့ ဖော်ပြထားပါသည်။

ဒီနေရာမှာ သူတို့မကွပ်မျက်မီ ဘယ်လောက်များ ဆိုးသွမ်း ခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့နဲ့ နောက်လိုက်ကုလား အသင်းအပင်းတို့ ဘယ် လောက်ကြီးပွား ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသလဲ။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုး သမီးတွေ ဘယ်လောက်နစ်နာ ဆုံးရှုံးရသလဲဆိုတာ စဉ်းစားစရာ ပါပဲ။ အမရပူရ တောင်သမန်အင်းရှိ ဗုံးအိုးဆိုတဲ့ ကုလားရွာကြီး ကိုကြည့်လျှင် သိရှိနိုင်ပါတယ်။ ယင်းဗုံးအိုးရွာမှ ကုလားဒိန်အချို့ တို့က ခုတ်ယူကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီကာလအတွင်းပင် မြေအောက် ဥမင် တစ်မိုင်ကျော်ကျော်ခန့်တူး၍ အမရပူရရှိ ပုထိုးတော်ကြီး များမှ ရှေးမြန်မာဘုရင်တို့ ဌာပနာခဲ့သော ရွှေကိုယ်လေး ငွေကိုယ် လေးနှင့် ရတနာများကို ဖောက်တွင်းမိုးယူကြရာ ဌာပနာအားလုံး ကုန်မှ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က သိရှိကြရပါတယ်။ မြန်မာတို့ ကလည်း အလွယ်တကူ နှလုံးကြီးသည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကို အလွန်ကြည်ညိုသော ပဉ္စမသံဂါယနာတင် ဟံဝရှင်မင်းတုန်း ဘုရင်ကပင် မက္ကာမြို့၌ ရော်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

၁၉၃၁-ခုမှ ၁၉၅၃-ခုအထိ မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးတွင် လူဦးရေတိုးတက်မှုမှာ တစ်ဆပင်မရှိသော်လည်း မူဆလင်ဦးရေမှာ ငါးဆခန့်အထိ ခုန်မြှောက်လာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အများစုမှာ လည်သဘောပေါက်ရန် တင်ပြရပါလျှင် ယခင်က မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝှမ်း၌ လူတစ်ရာလျှင် မူဆလင်ကပြား နှစ်ယောက်ခန့်ပင် မရှိသော်လည်း ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ရှစ်ယောက်ခန့်ပင် ရှိလာပြီ

ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်များအတွင်းက စာရင်းကောက်ကြည့်
တော့ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိတောင် ရှိလာတာတွေ့ရပါတယ်။
ဒါကြောင့် လူမျိုးပျောက်ဖို့ အန္တရာယ်အလွန်ပဲနီးလာပါပြီ။ မူဆလင်
တွေဟာ အခြားဘာသာဝင်များနှင့်မတူဘဲ လူဖောက်သာသနာပြု
တာတို့ လက်ဦးမှုရယူတာတို့အပြင် လူလုံးလိုက်လိုခွင့်ပဲပြီး မတရား
ခိုးဝင်လာကြတာကြောင့် ဒီလိုများပြားလာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

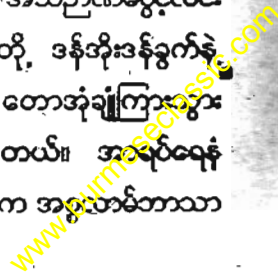
ရခိုင်ပြည်နယ်မှာဆိုလျှင် ၁၆၄၀-၄၁ ခုနှစ်များအတွင်း
ဣလားရခိုင် အဓိကရုဏ်းကြောင့် ရခိုင်နှင့် စစ်တကောင်းနယ်စပ်
ဖြစ်တဲ့ ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတောနယ်ကြီးနှစ်နယ်မှာရှိတဲ့
ရခိုင်အမျိုးသားနဲ့ တိုင်းရင်းသား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ၅၀၀၀၀ ကျော်
တို့ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အိုးအိမ်တို့ကိုပြစ်ခဲ့ရပြီး ရခိုင်ပြည်မထဲကို ပြေး
ဝင်ပြီးနိလုံရရှာပါတယ်။ အဲဒီ ကုလားရခိုင်အဓိကရုဏ်းမှာ ရေလမ်း
မှ သင်္ဘောနဲ့ပြေးကြရတဲ့ ရခိုင်အမျိုးသားများမှာ သင်္ဘောပေါ်သို့
ငါးပိသိပ် ငါးချဉ်သိပ် လူအပြည့်နဲ့ ထွက်ပြေးကြလို့ သင်္ဘော
နှစ်စင်းဟာ ပင်လယ်ပြင်မှာ စုံးစုံးနှစ်မြုပ်ခဲ့ရပါတယ်။

ယနေ့ အဲဒီဘူးသီးတောင်နဲ့ မောင်းတောနယ်ကြီး နှစ်နယ်
နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာပေါင်း ၂၅၀ ကျော်ခန့်မှာ အိုးပစ်အိမ်ပစ်
ပြေးခဲ့ကြရတဲ့ ရခိုင်အမျိုးသားတွေအစား ခေါ်တော့မူဆလင်
(၆) သိန်းကျော်ခန့် မတရားဝင်ရောက် နေထိုင်လျက်ရှိကြပါတယ်။
ရခိုင်တစ်တိုင်းလုံးရှိ လူဦးရေရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်ရှိပြီး ရခိုင်တစ်တိုင်း
လုံးမှာ ယနေ့ လူဦးရေအများဆုံးနှင့် အထူထပ်ဆုံး နယ်ကြီးနှစ်

နယ်ပင် ဖြစ်ပါတော့တယ်။

၎င်းတို့၏ နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးတို့နှင့် တစ်ဖုံစုံ ခိုးဝင်နေ
ကြလို့ ၁၉၅၀-ခု အိမ်စောင့်အစိုးရခေတ်တုန်းက ၎င်းရွာပေါင်း
၂၀၀ ကျော်ကို ရခိုင်ပြည်မထဲကိုပို့ပြီး နေရာချရန်လျာထားပြီး
၎င်းတို့နေရာမှာ မူလပြေးလာခဲ့တဲ့ ရခိုင်အမျိုးသားတွေကို ပြန်ပြီး
နေရာချထားခြင်းအားဖြင့် တစ်ဖုံစုံဝင်မှုတွေ ရပ်တန့်သွားအောင်
စီစဉ်ခဲ့ပါသေးတယ်။ အကောင်အထည်မဖော်ဖြစ်ခဲ့ပါ။ ယနေ့
ရခိုင်ပြည်နယ် မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ စစ်တွေမြို့မှာဆိုလျှင် မူဆလင်ဦး
ရေဟာ ထက်ဝက်နီးပါးခန့်ပင် ရှိလာပြီဖြစ်ပါတယ်။

လက်ရှိပြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြို့တော်ရန်ကုန်မြို့ ဒုတိယမြို့တော်
မန္တလေးအပါအဝင် ရန်ကုန်-မန္တလေး ဆက်သွယ်ထားတဲ့ ရထား
လမ်း၊ ကားလမ်းတစ်လျှောက် မြို့ကြီးများဖြစ်တဲ့ ပဲခူး၊ ဩ
တောင်၊ ပျဉ်းမနား၊ ရမည်းသင်း၊ ပျော်ဘွယ်၊ သာစည် အစရှိတဲ့
မြို့ကြီးတွေမှာဆိုလျှင် ယနေ့ မြို့နေလူဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံကနေ
ထက်ဝက်နီးပါးမျှ တိုးပွားလာပြီးဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးမြို့ရဲ့အထက်
ရွှေဘို၊ ဒီပဲယင်း၊ မြေဒူးစတဲ့ အရပ်တွေမှာလည်း ထိုနည်းတူပါပဲ။
၎င်းတို့ဟာ တစ်ဖုံစုံဝင်လာပြီး အထူးသဖြင့် အသိဉာဏ်မပွင့်လင်း
တဲ့ တောနယ်တွေမှာ ကြက်ဝယ်လာတာတို့ ဒန်အိုးဒန်ခွက်နဲ့
အဝတ်အထည် လဲတာတို့ ဆောင်ရွက်ရင်း တောအုံ့ချကြားသွား
ရောက်ကြပြီး လူဖောက်သာသနာပြုကြပါတယ်။ အရပ်ရေန်
သူဌေးတွေနဲ့တကွ မူဆလင်နိုင်ငံ အသီးသီးက အစွဲသက်တာသာ

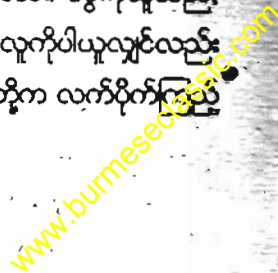
အတွက် ထောက်ပံ့တဲ့ငွေတွေကို မှောင်ခိုပစ္စည်းနဲ့ပိုပြီး ငွေကြေး ထောက်ပံ့ကြပါတယ်။

မြန်မာပြည် ဆက်သွယ်ရေးခေါင်းပါးတဲ့ ရှမ်း၊ ကရင်၊ ရှမ်း၊ ကယားပြည်နယ် ကျေးရွာအတော်များများမှာ အသိဉာဏ်နည်းပါး၍ မပွံ့ပျိုးသေးဘဲ စိုးသားတဲ့ တိုင်းရင်းသူတွေကို ငွေနဲ့၊ လိင်လှုံ့ဆော်ဆေးဝါးကိရိယာနဲ့ ရုပ်ရှင် ဒီဗီယိုများနဲ့ လှုံ့ဆော်သိမ်းဆွဲပြီး လိင်သဘော စီးပွားရေးသဘောနဲ့ သာသနာပြုနေကြတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာ ယိုးဒယား နယ်ခြားမှာရှိတဲ့ ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်ခရိုင် သံလွင်မြစ်ကမ်းမှာရှိတဲ့ ကရင်ရွာကြီး (၅၀) အနက် ထက်ဝက်ကျော်နဲ့ နေရာအတော်များများမှာ သူတို့ ထိုးဖောက်ကြီးစိုးနေပါသည်။ တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီး အမျိုးသားတွေဟာ မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားနာမည်တွေကိုဖျောက်ပြီး အာမက်တို့အရှေ့ဆီသို့ဆိုတဲ့ မူဆလင်ကုလားအမည်တွေကို ပြောင်းကုန်ကြပါပြီ။

မော်လမြိုင် ကျိုက်မရော မွန်ပြည်နယ် ကရင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ ပဋိပက္ခတွေမှာ အကြောင်းမဲ့သက်သက် မဟုတ်ဘဲ အထက်ကပြပါဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းတွေရဲ့ အကျိုးဆက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်က မြန်မာနိုင်ငံကို စတင်နယ်ချဲ့စစ်ကြေညာပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ မြန်မာစစ်ရှင်ကြီး မဟာဗန္ဓုလ လက်ထက်ကနေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးခဲ့သည်အထိ ၁၂၃ နှစ်ကြာအောင် မြန်မာ့မြေပေါ်မှာ နယ်ချဲ့ခဲ့ပေမယ့် ၁၉၃၁-ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းများအရ အခြားတိုင်းရင်းသားမပါ မြန်မာ

လူမျိုး (၉) သန်း (၆) သိန်းတွင် လူဦးရေ (၁) သောင်း (၁) ထောင် ကိုသာ ခရစ်ယာန်ဘာသာထဲ သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အချို့အစား အားဖြင့် မြန်မာလူမျိုးသက်သက် (၉၀၀) ခန့်မှာမှ တစ်ယောက်ကိုသာ သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ (အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းစု ၃၀၀၀ ကျော် နဲ့ ပင်မအိန္ဒိယပြည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိတ်သုဉ်းခဲ့ရတာကို သံဝေဂယူပြီး ကျွန်တော်တို့အချင်းချင်း စည်းလုံးပြီး အသိမိတ်တတ်ခဲ့ ကာကွယ်ကြပါမှသာ မြန်မာနိုင်ငံဟာ နောင် သားစဉ်မြေးဆက် တည်တံ့နိုင်မည် ဖြစ်ပါတယ်။) မြန်မာတွေဟာ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ နိုင်ငံရဲ့အာဏာ၊ ရာထူးဂုဏ်ရှိန်ဝါ၊ သားသမီးတွေရဲ့ ပညာရေး စသည်တို့နဲ့ စည်းရုံးတာကို ကြံကြံခံနိုင်ခဲ့ကြပေမယ့် 'မြေမြေ သိပ်သည်း ရွှေရွှေဆည်းလော့' ဆိုတဲ့စကားလို တရွေရွေတစ်စိတ်စိတ်နဲ့ ယရာဝါသသွေးသားနဲ့ စည်းရုံးမှုဒဏ်ကိုတော့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က လူများနည်းတူကြာရှည်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ ဒီလိုတစ်စိတ်စိတ်နဲ့ အမျှခံရပြီးတော့ ဘိုသူတော်ဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်ရမယ့် အဖြစ်မျိုးကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်ငံလုံး ဝိုင်းဝန်းတားဆီးကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ကုလားမူဆလင်တွေဟာ ဗြိတိသျှခေတ်နဲ့ပေါင်းပြီး မြန်မာ့မြေပေါ်လည်းလာ၍နေသေး၊ ငွေကိုယူသည်၊ မြေကိုယူသည်၊ လူကိုပါယူသည်ဆိုသကဲ့သို့ လူကိုပါယူလျှင်လည်း သူ့ကံနဲ့သူ့အကြောင်းပဲဆိုပြီး ဒေသခံမြန်မာတို့က လက်ပိုက်ကြည့်နေကြရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသားတစ်ယောက်
 ယောက်က မူဆလင်မအစစ်ကို မဆိုထားဘိ မူဆလင်ကပြားမ
 တစ်ဦးဆိုလျှင်ပင် ဘာသာဖျက်မှုနှင့် တရားစွဲဆိုခြင်းကိုခံ
 ကြရပြီး အမျိုးမျိုး အနှောင့်အယှက်ပေးခံကြရတာ အားလုံးအသိ
 ဝါပဲ။ ဒီလိုသဘောထား အပြုအမူတွေကြောင့်လည်း မူဆလင်
 တွေ ရောက်ရာအရပ်တိုင်း ဒေသတိုင်းမှာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေနဲ့
 လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ကရင် စသည့်
 တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဆစ်ခ် ဘာသာဝင်တို့နှင့်လည်းကောင်း။
 ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့နှင့်လည်းကောင်း ပဋိပက္ခသံသရာ မဆုံး
 နိုင်ဘဲရှိပါတော့တယ်။

၂၀ - ရာစုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်ကြိုခေတ်ကတစ်
 ကြိမ်၊ မကြာသေးမီ နှစ်များအတွင်းက တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်တိတိ
 မြန်မာနှင့် မူဆလင်ကုလားတို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၃၈ - ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက မော်လဝီရွှေဖီဆို
 သူကရေးသားတဲ့ 'ယောဂီစာတမ်း' ဆိုတဲ့စာအုပ်အရ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
 ဘုရားကိုပုတ်ခတ်ရေးသားခဲ့လို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်
 မန္တလေး ငြို့ကြီးများမှာ မူဆလင် ကုလား-မြန်မာ အဓိကရုဏ်း
 ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒုတိယ အကြိမ်ကတော့ မကြာသေးမီက မွန်ပြည်နယ်၊
 ကရင်ပြည်နယ်နဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွေမှာ မူဆလင်ကုလားနဲ့
 မြန်မာတို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ယင်းသို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ရခြင်း

အကြောင်းရင်းကတော့(မူဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းမှာ လက်သိပ်ထိုး
 ဖြန့်ဝေတဲ့ နိုင်ငံခြားမှလို့ ဆော်တဲ့စာရွက်စာတမ်းများအရ မူဆလင်
 တစ်ဦးက မြန်မာတိုင်းရင်းသူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး
 ကို ရတဲ့နည်းနဲ့ယူနိုင် လက်ထပ်နိုင်ပါလျှင် ထိုအမျိုးသမီးရဲ့ မိဘ
 အသိုင်းအဝိုင်း သြဇာရှိမှုနဲ့ ထိုအမျိုးသမီး ပညာတတ်မှု မတတ်မှု
 စသည်ဖြင့် အဆင့်အတန်းကိုလိုက်ပြီး လက်ထပ်နိုင်သူ အိမ်ထောင်
 ဦးစီးဖြစ်သူ မူဆလင်ယောက်ျားအား လက်ငင်း ငွေကျပ်သောင်းနှင့်
 ချီ၍ ထောက်ပံ့ဆုကြေး ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏အိမ်ထောင်
 ရေး ခိုင်မြဲစေရန်အတွက် ဆက်လက်၍ ငွေရေး ကြေးရေး လှူမှုရေး
 အရ ထောက်ပံ့မည်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါ
 တယ်။) ယင်း လျှို့ဝှက် လှုံ့ဆော်ချက်ကို နောက်ဆက်တွဲအဖြစ်
 သီးခြားဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒီပဋိပက္ခနှစ်ခုစလုံးမှာ မြန်မာ၊ မွန်၊ ကရင်စတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ဝင်များဘက်ကမလွန်ဘဲ မူဆလင်ကုလားတွေဘက်ကသာ လွန်တာ
 ဖြစ်ပါတယ်။

(ကမ္ဘာ့ ရေနံသူဌေး ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ တစ်ခုတည်းက
 ကမ္ဘာ့မူဆလင်နိုင်ငံများကို နှစ်စဉ် ငွေကုဋေချီပြီး ထောက်ပံ့နေ
 ပါတယ်။)

ဥပမာ- ၁၉၇၇-ခုနှစ်က ထောက်ပံ့ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ
 သန်းပေါင်း ၄၆၂၀၊ ကျပ်ငွေ သန်းပေါင်း ၃၅၀၀၀ (ကုဋေ သုံး
 ထောင်ငါးရာနီးပါး) ထောက်ပံ့ခဲ့ပါတယ်။

(တိုင်းမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ - ၂၉၊ ၁၆-၄-၁၉၂)

မူဆလင်တို့ အခွင့်ရလျှင်ရသလို မြန်မာနိုင်ငံမှာ မြန်မာ တစ်မျိုးသာလှုံအပေါ် နိုင်ငံနဲ့ချီပြီး ကြောခဲ့ကြပုံ အချို့တို့ကို ဖော်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်တော့အနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကဇာတ်လမ်းတွေ အပြောက်အများတင်ပြရန် သာမက အပြောက်အများရှိပေမယ့် လူတကာသိကြတဲ့ နိုင်ငံကျော်ကိစ္စတွေကိုပဲ ပြန်လည်တင်ပြလို ပါတယ်။

* ၁။ မြန်မာဦးစွန်းဖြစ်တဲ့ မန္တလေးမြို့နန်းမြို့ရိုးထဲမှာ ဗလီ ဖြစ်အောင် တည်ခဲ့ပါတယ်။

* ၂။ ရန်ကုန်မြို့လယ် အချက်အချာဖြစ်တဲ့ ဆူးလေဘုရား ရဲ့ ဂေါပကမြေကို အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ၎င်းတို့က ရအောင်ယူပြီးတော့ ဆူးလေဘုရားနဲ့အပြိုင် ပေ ၁၀၀ ခန့်အတွင်းမှာ ဗလီကြီးဆောက်ခဲ့ပါတယ်။

၃။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ ဆက်ကပ် ခံရပြီး တွဲဖြူ ရထားတစ်တွဲကို အလိုရှိသလို အချိန် အခါမရွေး အသုံးပြုနိုင်ရန် ဆက်ကပ်ခံရတဲ့ ကျေးဇူး တော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ ဘယ် သူ့ကိုမှလည်း မပတ်ဝတ်ပဲနဲ့ နွားသားမစားကြစို့ ပုဒ္ဒဘာသာဝင်တွေကို အလှူမိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကို မူဆလင်တို့အားများတဲ့ ပျော်ဘွယ်၊ ရမည်းသင်း၊ ပျဉ်းမနားတို့မှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တရားပွဲ တွေကို ခဲနဲ့ပေါက်ပြီး ဖော်ကားခဲ့ကြပါတယ်။

၄။ ပါလီမန်ခေတ်က ရှိနေတဲ့ ကမ္ဘာ့သို့လိဟာ မြေခွဲရုံ သလို သူတို့ကိုလည်း တက္ကသိုလ်နယ်မြေမှာ မြေ နေရာပေးပါ။ ဗလီတည်ဆောက်ခွင့်ပေးရမယ်ဆိုပြီး မူဆလင်ဝန်ကြီးနှစ်ဦး (ဦးရာရှစ်၊ ဦးခင်မောင်လတ်) တို့ကတောင်းဆိုပြီး ကျပ်ငွေသန်းနဲ့ချီပြီး ဗလီကြီး ဟိန်းနေအောင်ဆောက်ဖို့ ကြက်ဆင်ဖဲထီ သူဌေး မဒါးကုလားက တာဝန်ယူပြီး အရေးဆိုခဲ့ပါတယ်။

၅။ ပါလီမန်မှာ ဥပဒေသစ်တစ်ခု ပြဋ္ဌာန်းဖို့ တင်ပြခဲ့ ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မူဆလင်တွေဟာ ဇက်သားကိုမြင်ရင် ဟာရမ်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဝက်သား စားတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေဟာ ဈေးမှ ဝက်သားဝယ်ရင် လုံလုံခြုံခြုံ ထုတ်ယူကြဖို့ လူမြင် အောင် တွဲလွဲဆွဲသွားရင် တရားဥပဒေနဲ့ တားမြစ် ပေးဖို့ အရေးဆိုခဲ့ပါတယ်။

၆။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီ စစ်ကြိုခေတ်က ကုလား မော်လစ်ရွှေဖီဆိုသူက 'မော်လစ် ယောဂီဇာတမ်း' ဆိုပြီး ပုဒ္ဒဘုရားရှင်နဲ့ မြန်မာတို့ကို ပတ်ဝတ်ရေးသား ခဲ့လို့ ကုလားမြန်မာအဓိကရုဏ်းဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

၇။ ၁၉၃၀-ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်က ရေခဲမုန်မှာ တပီလ် (ကုလယ်ကုလား) တွေက ဘုရားပွဲလှည့်တာ စနေ ဆွမ်းလောင်းလမ်းမှာရှိတဲ့ ဗလီရှေ့လမ်းကနေဖြတ် ကျော်မလှည့်ရဘူးဆိုပြီး အဲဒီဘုရားလှည့်ပွဲကောင် ရိုက်ပါတယ်။ တပီလ်တွေပင်လဲ တဲ့ ပုဒ္ဒကျောက် ဆင်းတုရှင်ပွားတော် ဦးခေါင်း ကျီးပြတ်သွားခဲ့လို့

အဲဒီတုန်းက အဓိကရုဏ်းဖြစ်ရန် တဲတဲလေးလိုခဲ
ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက နာယကပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ဦး
ရဲ့စနစ်က မှုဆလင်ဖြစ်လို့ သူတို့ကျယ်ခဲ့ပါတယ်။
သူတို့နိုင်ငံမှာဆိုလျှင် ခာယ်လောက်များကျယ်မလဲ
ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြစေလိုပါတယ်။

၀၁။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းသူတွေကို သူတို့က
သဘောရှိ စိတ်တိုင်းကျယူကြပေမယ့် သူတို့ ကပြား
အမျိုးသမီး တစ်ဦးဦးကို မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာကယူ
လျှင် ဘာသာဖျက်စီးမှုနဲ့ တရားစွဲ ခံရပါတယ်။
လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ခေတ်အထိပါပဲ။

၀၂။

ရန်ကုန်တိုင်း မြောက်ဥက္ကလာပတည်စက မြန်မာ
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွေဟာ ခြံစွန်တစ်နေရာမှာ
တစ်စုတစ်ဝေးတည်း နေရာချထားခြင်း ခံခဲ့ရပေ
မယ့် သူတို့က သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို
ငွေနဲ့ကြေးနဲ့လိုက်ပြီး အချက်အချာနေရာမှာ ဗလီ
တည်ဖို့ စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ကြလို့ အဓိကရုဏ်း
ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

၆၇

သတိပြုပါ ထေရ်သံဃာ

ရဟန်းတော်တို့၏ စာချခြင်း၊ စာသင်ခြင်း၊ တရားအား
ထုတ်ခြင်း၊ တရားပြခြင်းစသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်
တော်မူနေကြခြင်းသည်လည်း သာသနာပြုနေကြခြင်းပင်ဖြစ်
ပါ၏။ သို့သော်လည်း မြို့ရွာရပ်ကွက်အသီးသီးရှိ လူသား
တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြမှသာ ယင်းလုပ်ငန်းများကို
ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ၏။ အခြားဘာသာဝင်များသာ ဖြစ်ခဲ့
လျှင် တရားနာယူသူ၊ အားထုတ်သူများ အဆက်ပြတ်သွား
မည့်အပြင် စာသင်တိုက် အသီးသီးတွင် စာပေသင်ကြား
မည့် ကိုရင်၊ ရဟန်းများလည်း လုံးဝအဆက်ပြတ်တောက်
သွားနိုင်ပေသည်။ ယင်းအခြေအနေရောက်ခဲ့သော် အရှင်
တို့က ဘယ်သူတွေအားတရားဟောပြု၊ စာတွေချမည်နည်း။
ထို့ကြောင့် အထက်ပါ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများအပြင် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာရော မြန်မာတိုင်းရင်းသားများပါ ဝါးမျိုမခံနိုင်စေ
ရန် ဤစာအုပ်လာ ဖြစ်ရပ်များကို ဒကာ - ဒကာမတိုင်းအား
ဟောညွှန်ပြဆင့်လှပေသည်။ ရဟန်းတော်တစ်ပါးလျှင် ဆွမ်း
ခံအိပ် (၁၅) အိမ်ထောင်စီ တာဝန်ယူဟောပြောလျှင် စိတ်
အေးနိုင်ပါပြီ။

အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများကို

မူဆလင်တို့ဝါးမျှီခြင်း

အာဖဂန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွေဟာ ရှေးကဗုဒ္ဓဘာသာ အင်မတန်ထွန်းကားခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတွေဖြစ်ပါတယ်။ အာဖဂန်နိုင်ငံမှာ ပေ ၃၀၀ ခန့်မြင့်တဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးမှာ ပေ ၃၀၀ ခန့်မြင့် တဲ့ရစ်တော်မူ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီး ထွင်းထုပူဇော်ထားရာ မူဆလင် စစ်တပ်များက နောင်တွင်ဖျက်စီး၍ ဒူးဆစ်လောက်သာ ရှိက်ချိုး နိုင်ပါတယ်။ အာသာထဲမဝင်သူတွေကို မူဆလင်တွေက သတ် ဖြတ်တာတွေ၊ ညှဉ်းခဲတာတွေ စသည်လုပ်ခဲ့တဲ့အတွက် တစ်နိုင် ဝံ့လုံး မူဆလင်တွေ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။

ယနေ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံဟာလည်း ရှေးကဗုဒ္ဓဘာသာ အလွန်ပဲ ထွန်းကားခဲ့တဲ့နိုင်ငံပါ။ အဲဒီနိုင်ငံထဲမှာရှိတဲ့ တက္ကဆီလာ ဆိုတဲ့ အရပ်ဒေသဟာလည်း ဗုဒ္ဓကျမ်းစာတွေထဲမှာ အခါပေါင်း များစွာပါတဲ့ အဋ္ဌာရသ (၁၈) ရပ် ပညာဆည်းပူးရာ ကက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီး ရှိခဲ့ရာဒေသပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မူဆလင်တွေရဲ့ ဝါးမျှီခဲ့လို့ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းခဲ့ရပါပြီ။ ဒါကြောင့် 'ဒီအိမ်နားရောက်လာပြီ၊ ပေါ့ဆလျှင်တော့ခံရမယ်' လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရွှေမြန်မာတွေကို သတိပေးပို့ရစေ။

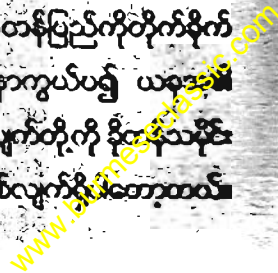
တရုတ်ပြည် အာရှအရှေ့ဖျားဒေသများနှင့်

အစ္စလာမ်ဘာသာ

ယခုအခါ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအတွင်း တရုတ်နယ်စပ် အနီးရှိ ပါကစ္စတန်ပြည်နယ်သည် ရှေးအခါက ခိုတန်ပြည်ဟုတွင် ရှိပြီး တရုတ်ပြည်သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရောက်ရှိရန် အရေးပါသောနိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်ပြည်ကို ရှေးဦးစွာ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုသူမှာ ခိုတန်ပြည် သား အရှင်ကဿပမာတင်ဖြစ်ပါတယ်။ ခိုတန်ပြည်ဘုရင် ဓမ္မဗန္ဓ သည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို လွန်စွာသက်ဝင်ယုံကြည်၍ ထီးနန်းကိုစွန့် ကာ ရဟန်းပြု၍ အိန္ဒိယသို့ပင် ပညာသင်ကြခဲ့ပါတယ်။

အနွဲ့ရာဘုရင်လက်ထက် ဂေါတမိဟာရကျောင်းတိုက် တစ်ခု တည်းမှာပင် စာသင်သား ရဟန်း (၄) ထောင်ကျော်ရှိသည်ဟု တရုတ်ခရီးသည် ဖာဟိယန် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုကဲ့သို့ အပြစ်ကင်းစွာ ထွန်းလင်းတောက်ပ၍နေသော ဗုဒ္ဓသာသနာရောင် ဝါဟာ ခရစ်နှစ် ၁၀၀၀ ခန့်တွင် တူရကီလူမျိုး ယုဆစ်ကဒ်ခန် ဦးဆောင်သော မူဆလင်စစ်တပ်ကြီးက ခိုတန်ပြည်ကိုတိုက်ခိုက် ၍ အဓမ္မသာသနာပြုပျက်စီးမှုတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာကွယ်ပ၍ ယခုအခါ စေတီပျက်အချို့နှင့် ရုပ်ပွားတော် အကျိုးအပျက်တို့ကို ခိုတန်သမိုင်း တွင် ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်အဖြစ် ကျန်ရစ်လျက်ရှိသော့တယ်။

တရုတ်ပြည်သို့ အစွဲလမ်းများ ကနဦးစွာဝင်ရောက်လာကြသော အရပ်ဒေသသည် ကျယ်ဝန်းသော်လည်း သဲကန္တာရဆန်သော စင်ကျန်းပြည်နယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းအပြင် ယူနန်ပြည်နယ်၌ အချို့ရှိပြီး တရုတ်ပန်းသေးဟု မြန်မာတို့က ခေါ်ကြပါတယ်။

တရုတ်ပြည်မှာ သန်းပေါင်း ၁၀၀၀ ခန့်က (ကုဋေ ၁၀၀ ခန့်) လူဦးရေရှိပြီး မူဆလင်ဦးရေ သန်း (၂၀) ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်သာ ရှိပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် အထက်ကပြဆိုခဲ့တဲ့ ပြည်နယ် (၂) ခုမှာပဲရှိပြီး ၎င်းပြည်နယ် (၂) ခုမှာလည်း သူတို့ဟာ လူများစုမဟုတ်ကြပါ။ ၎င်းပြည်နယ် (၂) ခုအနက် လူဦးရေ (၁၃) သန်းခန့်ရှိသော စင်းကျန်ပြည်နယ် တစ်ခုတည်း၌သာ မူဆလင်ဘာသာ လူများစု ရှိပါတယ်။

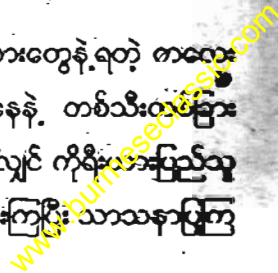
သဲကန္တာရဆန်သော မွန်ဂိုလီးယားပြည်နယ် မဟာယန ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတွင်လည်း လူနည်းစုအဖြစ် အတော်အသင့်ရှိကြပါတယ်။ အရှေ့ဖျား အခြားနိုင်ငံများဖြစ်ကြတဲ့ ကိုရီးယား၊ ဂျပန် တို့၌မူ မရှိသလောက် အလွန်ပင်နည်းပါးပါတယ်။

ယနေ့ ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်းစုခေါ်တဲ့ ဘရင်ဂျီခရစ်ယာန် အများစု ဖြစ်ပြီး သန်း ၅၀ ခန့်ရှိတဲ့ နိုင်ငံဟာလည်း မူဆလင်များက ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ဟိန္ဒူများကို အဓမ္မသာသနာပြုပြီးနောက် ဥရောပနိုင်ငံများ တန်ခိုးထွားလာချိန်တွင် စပိန်တို့က မူဆလင်များနည်းတူ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ ခန့် ယင်းကျွန်းစုများကိုစိုးမိုးပြီး အဓမ္မသာသနာ

ပြုခဲ့ကြရာ ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်း မင်အာနိုကျွန်းကြီးပေါ်ရှိ မူဆလင်များ၏ ကြံ့ကြံ့ခံခံခြင်းကိုတော့ အောင်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ယနေ့တိုင်ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ခွဲထွက်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် မော်ရိုသူပုန်များ ထကြွလျက်ရှိနေပါတယ်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ၁၉၅၀ - ၅၁ ခန့်မှာ တောင်/မြောက်ကိုရီးယားစစ် ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီစစ်ပွဲ ပြီးဆုံးစေရန် တောင်/မြောက် ၁၅ မျှော်မှတ်မှာ ကုလသမဂ္ဂကြီးမှူးပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်တွေ ချထားပေးကြပါတယ်။ အဲဒီလို ကမ္ဘာနိုင်ငံစုံ တပ်တွေချထားရာမှာ ဝိ-မ သဘာဝအရ ရောက်လေရာဒေသမှာ အိုးချင်းထား၊ အိုးချင်းထိ၊ ကြီးချင်းထား၊ ကြီးချင်းငြိ၊ ညားကြ၊ ပေါင်းဖော်ကြလို့ ကိုးရီးယားမိခင်တွေနဲ့ နိုင်ငံစုံတပ်သားတွေ ပေါင်းဖော်ပြီး သားသမီးတွေရကြပါတယ်။ ကြာတော့ တပ်တွေလည်း နေရင်းနိုင်ငံ ပြန်ကြရပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကလေးတော်တော်များများနဲ့ ကိုးရီးယားသူ မိခင်တွေဟာ ကိုးရီးယားမှာပဲနေခဲ့ကြပြီး နောင် ၁၀-၁၅ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ ကြာတော့ အခြားမူရင်းပြည်သူတွေနဲ့ ရောနှောသွားကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဣရက် မူဆလင်တပ်သားတွေနဲ့ရတဲ့ ကလေး ၂၀၀-ကတော့ မူဆလင်ကလေးတွေအနေနဲ့ တစ်သီးလစ်ခြားရပ်တည်ခဲ့ကြပါတယ်။ ထိုစဉ်အခါကနဲ့စာလျှင် ကိုးရီးယားပြည်သူ လူဦးရေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာမလေးတွေနဲ့ ညားကြပြီး သာသနာပြုကြ

လို့ သားသမီးပေါက်ဖွားကြလို့ ကမ္ဘာ့မူဆလင်တွေရဲ့ ထောက်ပံ့မှုကြောင့် အဆွယ်ကောင်းလို့ စသည့်ဖြင့် အကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့် ကိုရီးယားမှာ ယနေ့မူဆလင် ၄၀၀၀-ထိ လူဦးရေ တိုးတက်များပြားလာပြီး ရာခိုင်နှုန်းအဆ ၂၀ အထိ ခုန်ပျံတိုးတက်လာပါတယ်။

ဒါလည်း အလျဉ်းသင့်လို့ တင်ပြရပါလျှင် ရခိုင်မေဃဝတီဆရာတော် ဦးနာရဒက လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် (၃၀) ခန့်က ဘယ်လိုမိန့်ကြားခဲ့ပါသလဲဆိုတော့ စစ်မြေပြင်မှာ မြန်မာ - ဗုဒ္ဓဘာသာ သား ကောင်း (၅၀၀) ကျဆုံးခဲ့ပါလျှင် ဝမ်းနည်းဖို့ ကောင်းပေမယ့် မြန်မာမိခင် (၅၀၀) ကထပ်ပြီး သားကောင်း (၅၀၀) ကို မွေးပေးနိုင်ပါသေးတယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့် မြန်မာအမျိုးသမီး (၅၀၀) လင်ယူ မှားရင်တော့ နောင်လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလမှာ တိုင်းပြည်အတွက် ကြာလေနာလေနဲ့ ရောဂါဆိုးတစ်ခု စွဲကပ်သလို ခံစားရတော့တာပါပဲလို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီစကားဟာ မှန်ကန်၍ နေကြောင်း ဒီနေရာမှာ သာကေပါပဲ။

အာရှအရှေ့မိုင်းနိုင်ငံများဖြစ်ကြတဲ့ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံတော်၊ ထောင်/မြောက် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ လောနိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံစတဲ့ နိုင်ငံတို့နဲ့ ဖော်မိုဆာကျွန်း စသည့်နိုင်ငံများအားလုံးတို့မှာ မူဆလင်တွေဟာ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေရဲ့

ငါးရာခိုင်နှုန်းမျှပင်မရှိပါဘူး။

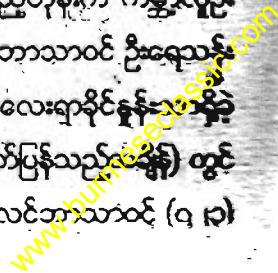
ဤမျှနဲ့ပဲ အာရှအရှေ့မိုင်း နိုင်ငံများနဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာ အကြောင်းကို တင်ပြလိုက်ပါတယ်။

ယနေ့ ကမ္ဘာ့အာရှပေါ်ရှိ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ

ယနေ့လက်ရှိ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ လူဦးရေသန်းပေါင်း (၅၀၀၀) ကျော်ခန့် (၅၀၀) ကျနေကျော်ရှိပြီး မူဆလင်ဦး ရေသန်းပေါင်း (၈၅၀) ခန့်ရှိပါတယ်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ သူတို့ဟာလူများစု မဟုတ်ကြပါဘူး။

အများစု နားလည်တဲ့စကားနဲ့ တင်ပြရလျှင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုက်ကြီး(၇) တိုက်မှာ ဘယ်တိုက်မှာမှ သူတို့ဟာလူများစု မဟုတ်ကြပါဘူး။

ဤကမ္ဘာတွင် ခရစ်နှစ် ၁၉၁၀- ပြည့်တုန်းက ကမ္ဘာ့လူဦးရေသန်းပေါင်း (၁၆၂၀) ခန့်ရှိပြီး မူဆလင်ဘာသာဝင် ဦးရေသန်းပေါင်း (၂၁၀) ခန့်ရှိခဲ့ရာ ဆယ်နှစ်ဒသမ လေးရာခိုင်နှုန်းသာရှိခဲ့သော်လည်း ယနေ့ ၁၉၈၀ (၄၄-စာရင်း ထုတ်ပြန်သည့်အချိန်) တွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ (၄၃၇၄) သန်းအနက် မူဆလင်ဘာသာဝင် (၇၂၀)

သန်းခန့်ရှိပြီး ဆယ့်ခြောက်ဒသမခါး ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိလာပါတယ်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေနဲ့ ချိုပြီး လေးရာခိုင်နှုန်းခန့် သို့ တက်လာတာဟာ အထူးသတိပြုစရာပါ။

လာမည့် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀-ခန့်မှာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ဟာ သန်းပေါင်း (၆၂၆၀) အထိ တိုးတက်များပြား၍ လာမည်ဖြစ် ပြီး မူဆလင် ဘာသာဝင်များဟာလည်း (၁၂၀၀) သန်းခန့်အထိ ရှိလာမည်မို့ ကမ္ဘာ့လူဦးရေရဲ့ ဆယ်ကိုးဒသမနှစ် ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိလာပြီး နောက်ထပ် သုံးဒသမတစ်ရာခိုင်နှုန်း ကမ္ဘာနှင့်ချီပြီး အချိုးအစား ပိုမိုလာဖို့ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းထားပါတယ်။

မူဆလင် အာရပ်နိုင်ငံ (၂၀) မှာ လူဦးရေ (၁၄၄) သန်းခန့် သာရှိ၍ တစ်နိုင်ငံလျှင် ပျမ်းမျှ (၈) သန်းခန့်ရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ လူဦးရေသန်းပေါင်း (၅၀၀၀) ခန့်အနက် မူဆလင်သန်းပေါင်း (၈၅၀) ခန့်ရှိ၍ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ဆယ်ခုနှစ် ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာရှိ ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် (၁၅၉) နိုင်ငံအနက် မူဆလင် နိုင်ငံ (၃၄) နိုင်ငံရှိပါတယ်။ နောက်ဆုံး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံကတော့ ဗြိတိသျှ လွတ်လပ်ရေး ပေးလိုက်တဲ့ ဘဂ္ဂလင်းနိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာမှာ မူဆလင်အများဆုံးနေထိုင်တဲ့ နိုင်ငံကတော့ အင်ဒိုနီးရှား ဖြစ်ပြီး သန်းပေါင်း (၁၆၀) ခန့်ရှိပါတယ်။ ဒုတိယ အများဆုံးက အိန္ဒိယနိုင်ငံထဲက မူဆလင်များဖြစ်ပြီး သန်းပေါင်း ၁၀၀ (ကုဋေ ၁၀ ခန့်) ရှိပါတယ်။ တတိယ အများဆုံးက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် သန်း

(၉၀) ကျော်နဲ့ ပါကစ္စတန် (၈၅) သန်းခန့်တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပဉ္စမ အများဆုံးကတော့ ရုရှနိုင်ငံထဲရှိ မူဆလင်များဖြစ်ပြီး လူဦးရေ သန်း (၅၀) ခန့်ရှိပါတယ်။

မူဆလင်တွေဟာ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်ကြပြီး ဘုရားဝတ် တက်ရာမှအစ စုစုဝေးဝေးရှိကြတယ်လို့ အမူမဲ့အမှတ်မဲ့နေကြ ခဲ့တော့က သူတို့ကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ အများစုလို အထင်ရှိနေကြ ပါတယ်။ ဖာသီဖာသာ နေသူများကိုလည်း ကမ္ဘာမှာ သူတို့က လူအများစု ဖြစ်နေကြသယောင်ယောင် ဟိတ်ထုတ်နေကြပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း ၁၉၄၈-၄၉ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်ခွဲကြ တုန်းက စစ်တကောင်းတောင်တန်းနဲ့ အချို့နယ်ကလေးတွေမှာ အိန္ဒိယပြည်ထဲ ဆက်စပ်လျက်ပါသင့်ပြီး ဟိန္ဒူဦးရေက ထက်ဝက် အနည်းငယ်ပေမယ့် အမူမဲ့အမှတ်မဲ့ မထူးတော့တဲ့ အနေအထား မျိုးနဲ့ စာရင်းမပေးမိလို့ မူဆလင်နိုင်ငံဘက်ကို ပါသွားကြရပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ ပွဲလှန့်ဖျားခင်းတဲ့ သဘောမျိုးကို အစဉ်သတိချစ် ကြဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ဒံပေါက်ကျွေးမှ ဂုဏ်ရှိမှာလား

ယခုအခါ ရှင်ပြုအလှပွဲ၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပွဲ၊ မွေးနေ့ပွဲ၊ ဆွမ်းကျွေးပွဲစသော ပွဲမျိုးစုံတို့တွင် ကုလားတို့ ချက်ပြုတ် ရောင်းချနေသော ဒံပေါက်ဖြင့် ညှော်ခဲ ကျွေးမွေးကြတာ ခေတ်စားလျက်ရှိ၏။ ဒံပေါက်ကိုလည်း ကုလားတွေသာ အများဆုံးလုပ်ကြ၍ တိုင်းရင်းသားတို့လုပ်တာ မတွေ့ရသ လောက်ရှားပါး၏။ ဒံပေါက်ဖြင့် ညှော်ခဲကျွေးမွေးသောကြောင့် ကုလားတွေ ချမ်းသာကြီးပွားသွားကြသည်ကို မနာလိုစရာ မရှိသော်လည်း ယင်းငွေများဖြင့် တိုင်းရင်းသူများကို မြှူဆွယ် သိမ်းသွင်း၍ လူမျိုးဘာသာပျောက်အောင် ဆောင်ရွက်နေ ကြသည်ကို သတိပြုသင့်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကုလားတွေလုပ် သောဒံပေါက်ကို လုံးဝအားပေးဖို့မသင့်ပါ။ တိုင်းရင်းသား တို့လုပ်သော ဒံပေါက်ဆိုလျှင်တော့ တစ်နိုင်လုံးညှော်ခဲကျွေး မွေးတောင် အားပေးသင့်ပေသည်။ ဒံပေါက်ဖြင့်ညှော်ခဲမှသာ ဂုဏ်ရှိမှာလားလို့ မေးစရာပင်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ အမွေရရှိစေရန်အတွက်
ဘုရားပူး (ဟင်္ဂေ) သွေးစေးကံခြင်းစားကြောင်း

သူတို့ ဘာသာဝင်တစ်ဦးဟာ ကျန်းမာပြီး ငွေကြေးချောင် လည်ပါက တစ်သက်တာတွင် မက္ကာသို့ အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် ဘုရားပူးသွားရောက်ကြဖို့ ဘုရားသခင် ပညတ်ထားကြောင်းဆို ပါတယ်။

မက္ကာရောက်သည့်အခါ မြို့လယ်တွင် ဆောက်ထားတဲ့ အနက်ရောင်လွမ်းသည့် လေးထောင့်ပုံသဏ္ဍာန် ကျောက်တုံးကြီး ကို မျက်နှာမူပြီး တစ်ချိန်တည်း ဝတ်ပြုရပါတယ်။ ယင်းကျောက် တုံးကြီးဟာ တစ်ခြားမဟုတ်ပါဘူး။ နေ့စဉ်တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မူဆလင် များက မိမိတို့နေထိုင်ရာအရပ်မှ နေ့စဉ်မျက်နှာမူ၍ ဝတ်ပြုရသော ကျောက်တုံးကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းသို့ ဝတ်ပြုပြီးနောက် အာရ ဖတ်ကွင်းပြင်၌ တစ်ပြိုင်တည်း ဝတ်ပြုတာဟာ ဘုရားပူးတွေရဲ့ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ထို့နောက် မိနာဟုခေါ်သော အရပ်ရှိ သီးခြားကျောက်တိုင် (၃) တိုင်ကို ခဲနဲ့ပစ်ပေါက်ရပါတယ်။ ယင်း ခဲနဲ့ပစ်ပေါက်တဲ့ ဓလေ့ထုံးစံကား ဘုရားသခင်က တမန်တော် မိုဟာမက်အိဘရာဟူမင်၏ ကြည်ညိုစိတ်ကိုစုံစမ်းလို၍ သူ၏သား လည်မျိုကိုလှီး၍ ပူဇော်ရန်စေခိုင်းရာ စေတမန်နတ်က (၃) ကြိမ် တိုင်တိုင် လာရောက်တားမြစ်သဖြင့် ခဲနှင့်ပေါက်၍ နှင့်ဘဲထုံးစံ လို့ဆိုပါတယ်။

ယင်းသို့ သားရဲလည်မျိုကိုလှီးဖြတ်ရာမှာ ဆုရားသခင်က သိုးကလေးတစ်ကောင်ကို အစားထိုး၍ ခံပေးလိုက်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒီသားကအရ အစ်နေ့တွေမှာ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုးစတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို ရုတ်ရက်စက်စက် အကြီးအကျယ်သတ်နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအရေးကြီးဆုံးနေရာမှာ မိနာမြို့နှင့် (၂) မိုင်ခန့်ဝေးသော ကူတမ်ဝတ်ကျောင်းတော်ကြီး၌ ဝတ်ပြုခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းနောက် မိဟာမတ်၏ သင်္ချိုင်းဂူမှာ ဆုတောင်းကြရပါတယ်။

နိဂုံး

ကျွန်တော်အနေဖြင့် နိဂုံးချုပ် တင်ပြလိုတာကတော့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ် ရပ်တည်ရေးအတွက် အထူးအားဖြင့် အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိနေတဲ့ ဒီဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ခေါ်တော မူစလင်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ၎င်းတို့ရဲ့ အယူဝါဒဖြစ်တဲ့ အစ္စလာမိဘာသာရဲ့ ဖော်ပြနဲ့တကွ စတင်ပေါက်ဖွားလာပုံ သမိုင်းအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့မိသရွေ့ အချက်အလက်တို့ကို စုစည်းရသရွေ့ တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။ ဤသို့တင်ပြလိုက်ရသဖြင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသား ဝံသာနုစိတ်ဓာတ် ရှိသူတိုင်းဟာ မိမိတို့ရဲ့စားဝတ်နေရေးအတွက် လှုပ်ရှားကြရင်း နှုတ်၏စောင်မခြင်းသဘောမျိုးနဲ့ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ နောင်အနာဂတ်အတွက် ရပ်တည်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ကို တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။

ဒီလိုရေးသား တင်ပြရာမှာ စာရေးဆရာတစ်ဦးကဲ့သို့ အရေးအသား အသိုအမှီးမှအစပြု၍ ကောင်းမည် မဟုတ်သော်လည်း ယနေ့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးရဲ့ သိသင့် သိထိုက်တယ်လို့ ယူဆတဲ့ အချက်အလက်မှန်သမျှကို အခွင့်ရလျှင်ရသလို အချက်အလက်တို့ကို တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတို့ဘက်က ဆုံရှုံးနစ်နာရတဲ့ ပုဂ္ဂလိကစိတ်နာစရာကြော့စရာ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေ အများ

အပြား ဖော်ပြရန်ရှိပေမယ့် ဒါတွေကို အသာထားပြီး ကမ္ဘာနဲ့ မြန်မာ့သမိုင်းကြောင်း ဇာတိအကျ အထောက်အထားတွေကိုသာ မလွဲမရှောင်သာ ဖော်ပြခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုတင်ပြရာမှာ တကယ်လို့ အမှားဒေါသပါခဲ့လျှင်လည်း ခွင့်လွှတ်ကြဖို့ တောင်းပန်ပါတယ်။

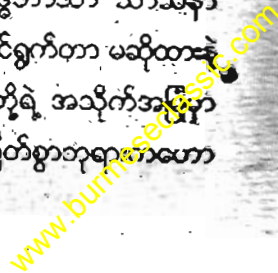
ကျွန်တော်တို့က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၂၅၀၀ ကျော်က အဆိုရှိခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ သာသနာဟာ ဘုရားသားတော်များ ဖျက်မှပျက် ပါလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းအချက် တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံမပြုကြဘဲ ဘာသာခြား အယူသည်း မိစ္ဆာရန်သူငါးပါးတွေက လူအားကိုး လက်နက်အားကိုးဖြင့်ဖျက်လျှင်လည်း ပျောက်ကွယ် တတ်ပါလားဆိုတာလည်း သတိရှိကြဖို့လိုပါတယ်။ သတိမမူလျှင် ဂူမမြင်ဘဲ၊ သတိမူလျှင် မြူကိုပင် မြင်နိုင်ပါသည်ဆိုတဲ့ စကားလိုသတိမူကြရန် မီးမောင်းကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ထိုးပြရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို တင်ပြချက်ကြောင့် တစ်လွဲဦးတည်ပြီး ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး အဓိကရုဏ်းတွေ ပေါ်ပေါက်အောင် လှုံ့ဆော်ကြမယ်၊ ပေါ်ထွက်ကြမယ်ဆိုလျှင်တော့ အလွန်ကိုမှားမှာပဲ။ အဓိကရုဏ်း ပေါ်ထွက်လာခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူတို့နဲ့ ပြည်သူနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ဘဏ္ဍာတော် ငွေတွေအလဟဿပျက်စီးပြီး သေကြ၊ ကြေကြ၊ ရပ်ရွာတွေပြာကျပြီး ဘာမှအရာရောက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလို အဓိကရုဏ်းတွေကို တိုင်းပြည်ရဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အတွက် ရပ်ရွာအေးချမ်းရေးအတွက် တာဝန်ယူရတဲ့ မည်သည့် အစိုးရပုံဖြစ်ဖြစ် လက်မှိုက်ကြည့်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

မင်းမဲ့စရိုက်လက္ခဏာကိုတော့ တပ်မတော်၊ ရဲတို့နဲ့အပြတ် နှိမ်နှင်းမှာ သေချာပါတယ်။ ဒီလိုကောက်ရိုးမီးဟာ ဘာမှအသုံးမဝင်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရဟန်းသံဃာများနဲ့ သီလရှင်များအပါအဝင် သာသနာဝင်ဦးရေ (၃) သိန်းကျော်ရှိပြီး ရတနာ (၃) ပါး ကြည်ညိုသူ ဒါယကာ ဒါယိကာမ အမြောက်အများရှိပါလျက် နည်းနည်းမျှ သတိမမူ ပညာမပေး မစည်းရုံးကြလျှင်တော့ အနားနဲ့ အမြန်ခံရဖို့သေချာပါတယ်။

ဒီလို ကိုယ့်အမျိုး ကိုယ့်ဘာသာဝင်တို့ရဲ့ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တဲ့အနေဖြင့် အချင်းချင်းပညာပေးစည်းရုံးတာကို အတွေးချော်ပြီးတော့ ဘာသာခြားတွေအပေါ်မှာ ကျယ်ရာကျယ်လားလို့ ယူဆတွေးစရာမလိုပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ရဲ့အသိုက်အမြို့မှာ မိမိတို့ရဲ့မီးပွားရေး ကြီးပွားရေးနဲ့ ကိုယ့်အမျိုးဘာသာ မကွယ်ပစေရေးတို့ကိုမှ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိပါလျှင် ဘယ်ကမ္ဘာပြောများ သွားပြီးဆောင်ရွက်နိုင်တော့မှာလဲလို့ တန်ပြန်ပြီး မိမိကိုယ်ကိုမိမိတို့ မေးခွန်းထုတ်သင့်ကြပါတယ်။

ဒီလိုမြင်မြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ သာသနာ့ဝင်တွေအတွက် ဆောင်ရွက်တာ မဆိုတာနဲ့ (တိရစ္ဆာန်အပါအဝင်) သတ္တဝါတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ အသိုက်အမြို့မှာ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်ခွင့်ရှိကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားဟာ ကောသလတိုင်း ကူစွာ နက်လတော့အုပ်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်ပူပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ (၃၂) ပါးသော လက္ခဏာကော်ကိုစုံစမ်းဖို့ ပေါက္ခရာသာာတိပုဏ္ဏားဟာ သူတပည့် အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို စေလွှတ်လိုက်ပါတယ်။ ပညာတတ်သော်လည်း မလိမ္မာတဲ့ အမ္မဋ္ဌဟာ ငါလည်းပညာရှိ၊ ဗုဒ္ဓလည်း ပညာရှိဆိုတဲ့အနေနဲ့ မာနထောင်လွှားပြီး အရိုအသေမပြုဘုရားနဲ့တကွ အနွယ်တော်တွေကိုလည်း ထိပါးပုတ်ခတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သူကတစ်ဖန် “အရှင်ဂေါတမ... သာကီဝင်မင်းမျိုးတွေဟာခက်ထန်တယ်၊ သဘောနုတ်တယ်။ စကားများတယ်၊ ဇာတ်နိဗ္ဗိသုတွေ ဖြစ်ကြပါလျက် မတုပ်ဝပ်ဖူး။ ပုဏ္ဏားတွေကို မရိုသေဘူးလို့လျှောက်ထားပါတယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက “သင့်ကို သာကီဝင်မင်းမျိုးတွေက ဘယ်လိုပြစ်မှားသလဲ” လို့ မေးပါတယ်။ အမ္မဋ္ဌလုလင်က “တစ်ခါဟုန်းက ကျွန်ုပ်ကိစ္စနဲ့ ကပ္ပိလဝတ်ပြည်ကိုသွားခဲ့တယ်။ သာကီဝင်မင်းတွေရဲ့ စည်းဝေးဆောင်ကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါ သာကီဝင်မင်းတွေ တော်တော်များများဟာ အချင်းချင်း ကလိထိုးပြီး တဝါးဝါးနဲ့ရယ်ကြတာရယ်၊ ပြီးတော့ သူတို့ခန်းမဆောင်ရဲ့ မြင့်တဲ့နေရာမှာ ထိုင်ကြတာရယ် ကျွန်ုပ်ကိုလှောင်ပြောင်တာလို့ ယူဆတယ်။ အကျွန်ုပ်ကို နေရာလည်းမပေးဘူး။ ဇာတ်နိဗ္ဗိသုတွေဖြစ်ပါလျက် အကျွန်ုပ်ကို မရိုသေဘူးလို့ဆိုပါတယ်။

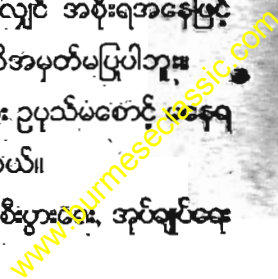
ဒီစကားကို ကြားတဲ့အခါ “အမ္မဋ္ဌ... ဘီလုံးငှက်မတောင်

မှတိုယ့်အသိုက်မြို့မှာ အလိုရှိတိုင်းပြည်နိုင်သေးတယ်။ ကပ္ပိလဝတ်ဟာ သာကီဝင်မင်းမျိုးတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြည်ဖြစ်တယ်။ အမောင်ဟာ ဒီလိုအသေးအမွှက်စွနဲ့ အခဲမကြေ မဖြစ်ထိုက်ပါဘူးလို့ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက အမ္မဋ္ဌလုလင်အား မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ စံနစ်နမူနာယူထိုက်တဲ့ စကားရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘယ်သတ္တဝါပဲဖြစ်ဖြစ် မိမိရဲ့အသိုက်မြို့မှာ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ရှိတယ်။ မိမိရဲ့အသိုက်မြို့မှာ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်မရလျှင် ဘယ်အရပ်ဒေသမှာ ရနိုင်ဦးမှာလဲလို့ ဆိုလိုတဲ့သဘောပဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ ဆက်လက်ပြီး တင်ပြရပါလျှင် ဒီအစွလာမိတွေဟာ အခြားဘာသာဝင်တို့ရဲ့ အသိုက်အမြို့မှာ ကျယ်လို့ရလျှင် ရသလောက် ကျယ်ကြပြီးတော့ သူတို့ရဲ့အသိုက် အမြို့မှာသာ ပြီးတော့ ကျယ်တတ်ကြပါသေးတယ်။ ဥပမာ-

- (က) သူတို့ စိုးမိုးတဲ့ အချို့အရပ်တွေမှာ ဘာသာပြောင်းလျှင် သေဒဏ်ပေးပါတယ်။
- (ခ) သူတို့ဘာသာဝင်နှင့် အခြားဘာသာဝင်တို့ လက်ထပ်လျှင် နှစ်ဦးစလုံး အစွလာမိဘာသာဝင်လျှင် အစိုးရအနေဖြင့် တရားဝင် ဇင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုပါဘူး။
- (ဂ) ရစ်ဇော်ဥပုသ်လအတွင်း တစ်ပြည်လုံး ဥပုသ်မစောင့် နေရာ ဥပဒေထစ်ရပ် သတ်မှတ်ထားပါတယ်။
- (ဃ) အခြားဘာသာဝင်များအား လှူပူရေး၊ စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး

အာဏာ စသည်များဖြင့် နှိပ်ကွပ်ခြင်း၊ အားပေးခြင်းစသည် တို့ပြုလုပ်ပါတယ်။

မယုံလျှင် ဝေးဝေးကိုမလေ့လာပါနဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်ကြတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနဲ့ မလေးရှားနိုင်ငံကို ကြည့်လျှင်သိနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မူဆလင်ဘာသာဝင်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရှားဖို့လိုပါတယ်။ သူတို့စားသောက်ဆိုင်နဲ့ ရှေးဆိုင်တွေမှာ (၇၈၆) နှင့် (<၇) နံပါတ်များတပ်ထားလျှင် အထူးသတိပြု၍ ရှောင်ကြရန်နှင့် ၎င်းတို့ကိုယ်မှာ မှတ်ဆိတ်ထားခြင်းသည် လှပရန် ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ မူဆလင်ဘာသာကို ထက်သန်လှကြောင်း ပြသခြင်းကို သူတို့အချင်းချင်းသာ နားလည်ကြသော သင်္ကေတဖြစ်ပါ၍ ဗုဒ္ဓဟာသာ မြန်မာတိုင်းရင်းသား တိုင်းရင်းသူများက တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ရှားကြရန်လိုပါတယ်။

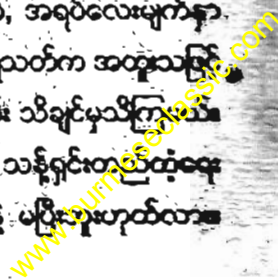
မြန်မာရဟန်းတော်များကလည်း အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့နဲ့ ကိုယ့်အချင်းချင်း အမြင်ကျဉ်းကျဉ်းနဲ့သာ အချိန်မကုန်စေသင့်ကြောင်းကို ကမ္ဘာလှည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဓမ္မကထိကအကျော် ဆရာတော်တစ်ပါးက အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒီလူတွေကတော့ ကျောင်းအမှု၊ တော်တော်ကြာ နာယကရွေးတဲ့အမှု ဒီအမှုတွေချည်း ဒီမှာဖြစ်နေတယ်။ ဟိုဘက်ကတော့ (အယ်စက်ကနတ်လိုက်၊ ညာဘက်ကနတ်လိုက်နဲ့) ကုန်တော့မယ်။ အဲဒီနှုတ်သွားတဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်ကို တစ်ခု

ပြောလိုက်ရဦးမယ်။ ဟို့ မကြာခင်က ဆရာတော်တော်စာအုပ်တစ်အုပ်ပေါ့လေ။ ဆိုတဲ့ 'စာအုပ်တစ်အုပ်၊ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ စာမျက်နှာ နိဒါန်း (၃၀) ကျော်၊ စာအုပ်ရဲ့ စာမျက်နှာ (၄၀၀) ကျော်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်မှာ 'အလီဟာဆန်' ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကရေးတယ်။ ဘာတုန်းဆိုတော့ မြန်မာပြည်က မူဝါဒက ဆင်းရဲသားတို့ကို အားပေးတဲ့မူဝါဒဖြစ်တယ်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ ဆင်းရဲသား အစွလာမ်ဘာသာဝင်တွေ မြန်မာပြည်သွားဖို့ကောင်းတယ်တဲ့။

မြန်မာ အမျိုးသမီးတွေက မိမိတို့ ကိုယ်ကျင့်တရားကို သိပ်ပြီးတော့ ချစ်မြတ်နိုးကြတာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အဲဒါကြောင့် ဆင်းရဲတဲ့ မြန်မာ အမျိုးသမီးတွေကိုယူပြီး သာသနာပြုမယ်ဆိုရင် သူတို့ဘာသာပြန်ပွားဘို့ အလားအလာကောင်းတယ်ဆိုပြီး အဲဒီစာအုပ်မှာရေးထားတယ်။ စာရေးသူက အလီဟာဆန်နော်၊ အဲဒီစာသာ အပြည့်အစုံကို ဘုန်းကြီးတို့ကရလိုက်တော့ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့အတွက် ဒါဟာ ပထမဆုံး ဘုန်းကြီးတို့က ဖြန့်ဖြူးတာပဲ။

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ အရပ်လေးမျက်နှာက ဘာတွေလုပ်နေကြသလဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်က အထူးသဖြင့် မြန်မာပြည်က ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ သိချင်မှသိကြမယ်။ ဒီကတော့ တစ်ခါတည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်ထံရေး ပြန်ပွားရေးဆိုပြီးလုပ်တာ၊ အမှုစစ်နေတာနဲ့ ပြီးသွားဟုတ်လား။

အချင်းချင်းမညာပေး စည်းရုံးကြရန်လိုအပ်ပါတယ်။

မြန်မာအမျိုးသားတစ်ယောက်ဟာ မူဆလင်မတစ်ယောက်ကို လွယ်လွယ်နဲ့ လက်ထပ်လို့မရတာဟာ သူတို့ရဲ့ စည်းရုံးရေးအောင်မြင်လို့ပါပဲ။ မြန်မာတိုင်းရင်းသူတစ်ဦးဦးက မူဆလင်ကုလားနဲ့ယူသွား၊ ပါသွားမှ ထိုင်ပြီးရွတ်ချနေမယ့်အစား တို့တတွေ့စည်းရုံးရေးညွှန်ပေးဟု တို့တတွေ့လိုပါသေးလားလို့ မှတ်ယူကြဖို့ပါပဲ။

သူတို့ထက် စည်းရုံးရေးတို့ ညီညွတ်ရေးတို့ အသိတရားတို့ ဇွဲလုံ့လစီရိယတို့ အစစအရာရာမှာ ညံ့ဖျင်းပြီး တလွဲဆဲပင်ကောက်နေကြမည်ဆိုလျှင်တော့ နောင်အနှစ် (၁၀၀) (၂၀၀) အတွင်းမှာ ကမ္ဘာ့မြေပုံမှ မြန်မာမြေပုံ ပျောက်ကွယ်ရမှာ မြေကြီးလက်မလွဲဘဲဆိုတာတင်ပြရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်လိုက်ရပါတယ်။

မူဆလင်များ၏ ဗျူဟာမြန်ဆေးချက်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အပေါင်းတို့..... ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ရှိနေစဉ် အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာကို ချစ်မြတ်နိုး၍စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအစ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီကြရမည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အပေါင်းတို့သည် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအရ တိုက်စစ်ဆင်သောအားဖြင့် မိမိတို့ဘက်မှတစ်ဆင့် ပြန်လည်၍ ရောင်းချခြင်းမှတစ်ပါး ဤမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေစဉ်ရေး

ဝယ်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အစ္စလာမ် အမှတ်အသားပါသော (786) အမှတ်တံဆိပ် လခြမ်းပေါ်၌ ကြယ်ပွင့် အမှတ်အသားပါသော ဆိုင်များ၌သာ ဈေးဝယ်ကြရမည်။

၎င်း၏ အဓိပ္ပာယ်သည် (786) ဂဏန်းသုံးလုံး ပေါင်းလိုက်လျှင် (၂၁) ရ၏။ ထို (၂၁) သည် လာမည့် (၂၁) ရာစုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ အစ္စလာမ် ဘာသာရေးတရားတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာလောကကြီးရှိ လူသားအားလုံးတို့၏ ထိပ်ဆုံးက ရောက်ရှိရမည်ဟူသော အမှတ်အသားပင်ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက် ။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများ

ကို မြန်မာနိုင်ငံ၌ အစ္စလာမ်ဘာသာပြန်ပွားရေး၊ ထွန်းကားရေး၊ လွှမ်းမိုးရေးတို့အတွက် ထိုးစစ်တစ်ရပ် အနေဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာအမှတ်အသားပါသော ဈေးဆိုင်မှတစ်ပါး ဘာသာခြားလူမျိုးခြားဖြစ်သော မြန်မာ၊ ထရုတ်၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ ရခိုင် စသော မြန်မာတိုင်းရင်းသားဆိုင်များ၌ ဈေးဝယ်ခြင်း၊ စားသောက်ခြင်းစသော စီးပွားရေးဆက်ဆံမှုများ မပြုလုပ်ရပေ။ အထူးသဖြင့် စားသောက်ဆိုင်များ၌ (786) နှင့် (<၇) လခြမ်းတံဆိပ် ဖော်ပြထားသောဆိုင်များ၌သာ ကျွန်ုပ်အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အပေါင်းတို့ အားလုံးစားသုံးကြရမည်။

(အမဲဆန်အိန်)

**အစ္စလာမ်သာသနာပြုလမ်းညွှန်စာအုပ်မှ
ကောက်နုတ်ချက်များ**

ရေးသားသူ အမဆန်ဒါနမာမီ၊ နှာ ၅၀၀ မှလည်းကောင်း၊
နီဒါန်းနှာ ၃၀ မှလည်းကောင်း၊ နှာ ၂၈၀ မှလည်းကောင်း ကောက်
နုတ်တင်ပြထားပါသည်။

မြန်မာပြည်မှာ အစ္စလာမ်သာသနာပြုနည်းရန် အလာအလာ
များစွာရှိသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာများ တိုးတက်စည်ပင်ရန်
အလွယ်ကူဆုံးနှင့် အသေချာဆုံးနည်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာ
အမျိုးသမီးများကို သိမ်းပိုက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အဆင်
မပြေသော မူဆလင်ဘာသာဝင်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွား၍
မြန်မာအမျိုးသမီးများကို ယူခြင်းဖြင့် အစ္စလာမ်ဘာသာကို ပြန့်
ပွားစေရန် အားထုတ်သင့်ပါသည်။ မြန်မာမများတွင် ကိုယ်ကျင့်
တရား စောင့်စည်းမှုမရှိကြပေ။ သိမ်းပိုက်ခြင်းဖြင့် သေချာလွယ်
ကူသော အစ္စလာမ်သာသနာပြုနည်းကို ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂါတိ အစ္စလာမ်သာသနာပြုနည်းရေးအတွက်

အို... အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် သူ့ဇာတိစင်အပေါင်းတို့
ကျွန်ုပ်တို့ လူမျိုးအားလုံးအတွက် ဤမြန်မာနိုင်ငံသည် ယခုအခါ
အဆိပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ သို့အတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ လူမျိုးအားလုံးသည်
စည်းလုံးညီညွတ်ရမည်။ သွေးစည်းကြရမည်။ တတ်နိုင်သည့်

ခြေကုပ်ကိုယူထားကြရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒီနိုင်ငံမှာကျန်နေ
ခဲ့ရမည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများနှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသူများ
သည် အချိန်မရွေး ငွေပေးလျှင်ရသော ပြည်တန်ဆာမကဲ့သို့ဖြစ်
နေကြပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာသာဝင်အားလုံးတို့သည် ယခုအချိန်၌
လှုပ်ရှားဖို့ အကောင်းဆုံးသောအချိန်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာ
အမျိုးသမီးများနှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့အား သင်တို့၏ နှလုံး
သွေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငွေအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရ
အားဖြင့်လည်းကောင်း မြူဆွယ်သိမ်းသွင်းကြရမည်။

အဓိကအချက်မှာ သူတို့၏ ကိုယ်ထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့သွေး
သားများ ကျန်တစ်နေဖို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သင်တို့ကြိုးစားသမျှအကျိုး
အမြတ်ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အမျိုးသမီးရင်တွင်းသို့ သင်တို့၏
သွေးသားများ ဝင်သွားအောင်လုပ်နိုင်သူများအား မူဂျာဟစ်ဗလီမှ
ကျပ်ငွေ ၅၀၀ ဆုအဖြစ်လက်ဖွဲ့ပေးမည်။ အကယ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
အမျိုးသမီး (၄) ယောက်တို့၏ ကိုယ်တွင်းသို့ သွေးထိုးသွင်းနိုင်ခဲ့
လျှင် ဗလီမှလစဉ်တစ်လလျှင် (၁၀၀၀) ကျပ် ထောက်ပံ့ပေးမည်။

ဘွဲ့ရပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးဖြစ်ပါက နှစ်သောင်း
ဗိုလ်မှူးသမီးဖြစ်လျှင် နှစ်သောင်းကျပ်၊ ဗိုလ်မှူးသမီး ဘွဲ့ရဖြစ်လျှင်
ငါးသောင်းကျပ် ဆုပေးမည်။ ဆုအဖြစ် လက်ဖွဲ့ပေးမည်။ လူတို့
လူဖြင့်ရင်းရန် သင်တို့အားလုံး သတိပြုရမည်။ ဒီလိုသိမ်းသွင်းနိုင်
မှသာ ကျွန်ုပ်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အနှံ့

ရည်ရွာတည်ရှိမှာ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအတွက် သင်တို့အားလုံး ဘာမျှပူစရာ မလိုပါ။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ မူကျာဟစ်အစိုးရ ထံမှ နှစ်စဉ်တစ်လလျှင် စတာလင်ပေါင်း (၅) သန်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ၏ လက်ဝယ်သို့ ပို့နေပါသည်။ သင်တို့ အောင်မြင်မှုအတွက် မျှော်လင့်စောင့်စား တောင့်တလျက်ရှိသည်။

မူဆလင်တို့၏ သျှိုဝှက်ညွှန်ကြားလွှာ

ဤလက်ကမ်းစာစောင်များကို သက်ဆိုင်သူထံမှ တစ်ဆင့် မပေါက်ကြားစေရဟု ကတိဝန်ခံချက်ပေးသော အစ္စလာမ်ဘာသာ ဝင် မူဆလင်လူမျိုးများကိုသာ ဖြန့်ဝေပေးရမည်။

မော်လမြိုင်မှ ရင်နင့်ဗွယ်ကတ်လမ်းတစ်ပုဒ်

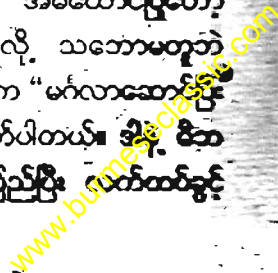
နာမည်လှအောင် ဇာတ်လမ်းလို သုံးနှုန်းထားသော်လည်း တကယ်ဖြစ်ရပ်မှန်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

မူဆလင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ဘုရား ဂေါပကလူကြီး နိုင်ငံခေါင်းဆောင်နှင့် မြို့ရွာအကြီးအကဲတို့ ရဲသမီးတွေကို ပိဋ်အရချိတ်တတ်ကြပါတယ်။ ပုဂံခေတ်က ပဋိက္ခရား ကုလားက မြန်မာဘုရင်သမီးတော် ရွှေအိမ်စည်ကို အရချိတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တာဟာ အထင်ရှားဆုံး သာဓကပါပဲ။

ယခု တင်ပြချင်တာကလည်း မော်လမြိုင်မှ တန်ခိုးကြီး ဘုရားတစ်ဆူတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဂေါပကလူကြီး ရဲ့ သမီးတစ်ယောက်အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဖေ ဂေါပကလူကြီးဟာ ဂေါပကတာဝန် ထမ်းဆောင် နေပေမယ့် သားသမီးတွေကိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ရင်းနှီးအောင် မကြိုးစားဘဲ ဆပ်ပေါ့ပေါ့နေခဲ့လို့လှသည်။ သူ့သမီးဟာ မူဆလင် ကုလားနဲ့ သမီးရည်းစား ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မျိုးချစ်စိတ် ဓာတ် နည်းပါးတဲ့သမီးမှာ အပြစ်ရှိပေမယ့် ပေါ့ပေါ့ဆဆနေတဲ့ မိဘတွေမှာ ပိုပြီးအပြစ်ရှိပါတယ်။ မြန်မာတိုင်းရင်းသား မိဘတွေ အထူးသတိပြုစရာပါ။

ဒီလို နေတာကြာလာတော့ သမီးက “အိမ်ထောင်ပြတော့ မယ်” လို့ ဖွင့်ပြောမှု ကုလားနဲ့ဆိုတားသိလို့ သဘောမတူဘဲ အကြီးအကျယ် ကန့်ကွက်တဲ့အခါ ကုလားက “မင်္ဂလာဆောင်ပြီး ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာထဲဝင်မယ်” လို့ အချိုသတ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ မိဘ တွေက ဦးနှောက်နည်းလို့ တကယ်ယုံကြည်ပြီး လက်ထပ်ခွင့်

ပြုလိုက်ပါတယ်။ လက်ထပ်ပြီးတဲ့အခါလည်း "ကလေးတစ်ယောက် ရရင် ဗုဒ္ဓဘာသာထဲဝင်မယ်" လို့ ကုလားက ထပ်မံဈေးဆစ်ပြန် တော့လည်း မိဘတွေ ဘယ်လောက်ညံ့သလဲဆို အဲဒီဈေးဆစ် တာကိုလည်း ယုံလိုက်ကြပြန်တယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ရတဲ့ အခါ ကုလားဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲဝင်ဖို့ နေနေသာသာ ရတဲ့ကလေး တို့တောင် မူဆလင်ဘာသာထဲသွင်းဖို့ မိဘတွေဆီ ပို့လိုက်ပါ တယ်။ ဂေါပကသမီးလည်း ကုလား ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ မဝင်ရကောင်း ဆိုပြီး စိတ်ဆိုးကာ -မိဘအိမ်ကို ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဘာလဲ သံယောဇဉ်နဲ့ ကလေးထံ မကြာမကြာ သွားရာမှ ကလေး (၃) မောက်တောင် ရခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မိဘတွေက "ဒီကောင်မ မပြတ်နိုင်ပါဘူး" ဆိုပြီး သမီးကို အမွေ ပြတ် စွန့်လွှတ်လိုက်ရာမှ ကုလားအိမ်ကို အပြီးလိုက်သွားရပါ တယ်။ ဒီနေရာမှာ သမီးအဖြစ် စွန့်လွှတ်လိုက်တာထက် အသေ သတ်ပစ်တာကမှ အမျိုးပျက်တွေ ပပျောက်မှာပဲ ဝိုက်ကောင်းပေ လိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။

ကုလားက သူ့အိမ်ကို အပြီးလိုက်လာတော့ "သူတို့ ဘာသာထဲဝင်ရမယ်" လို့ ပြောရာ "မဝင်ဘူး" လို့ ပြောသဖြင့် "သတ်မယ်တကဲကဲ လုပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ဝင်ဖို့မယ်" လို့ ပြောရာ "မင်း... တို့ဘာသာထဲဝင်ရင် လူမသိ သူမသိမဝင်ရဘူး။ ထင်ထင်ရှားရှား တစ်ခုခုလုပ်ပြပြီးမှဝင်ရမယ်" လို့ ပြောပြီး ဗုဒ္ဓ ဗာသာထဲဝင်တို့ အမြတ်နိုးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရွှေတိဂုံဘုရားပုံနဲ့ ဆူးလေ ဘုရားပုံတွေကို ခြေထောက်နဲ့ နင်းနိုင်ပါတယ်။

သူတို့လက်ခုပ်ထဲက ရေလဲဖြစ်ပြန် ကိုယ့်အသက်ကို နှမြောတဲ့အပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေခံကလဲ နည်းပြန်တော့ မျက်ရည် စက်လက်နဲ့ပဲ ဘုရားပုံတွေကိုနင်းပြီး သူတို့ဘာသာထဲဝင်သွား ပါတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်ကိုကြည့်လျှင် လူမျိုးကို ဖော်ကားရုံထင် အားမရ ဘဲ ဘာသာကိုတောင် ဖော်ကားခဲ့တာ ဘယ်လောက်ရင်နှင့်စရာ ကောင်းသလဲ။ ဒါကြောင့် လူမျိုးရော ဘာသာကိုပါ ဒီလိုဖော်ကား မခံရအောင် အမျိုးဘာသာချစ်စိတ် ရှိကြစေရန် ကိုယ့်သားသမီး တွေကို ဆုံးမသင့်ကြပါတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်ဟာ နမူနာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရပ်တွေ တစ်ပြည်လုံးမှာ ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးတောင်ပါ။

ရင်နှင့်ဖွယ်မကြုံရအောင်

မော်လမြိုင်က ရင်နှင့်ဖွယ်ဇာတ်လမ်းမျိုး မကြုံရအောင် သားသမီးများအား ငယ်စဉ်မှစ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုအမွေ ပေးကြပါ။ ဒီလိုပေးပါမှ လူမျိုးချစ်စိတ်၊ ဘာသာ သာသနာချစ် စိတ်တွေ ခိုင်မြဲမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်ရော မူဆလင်တွေပါ ဒီသော့ချက်ကိုသိ၍ သူတို့သားသမီးတွေကို (၅) နှစ်သားမှ စတင် ပြီး ဘုရားရှိခိုးကျောင်းနဲ့ ဗလီတွေကို ပို့နေကြတာကို အတုယူသူ တိုင်းရင်ဆူ တိုင်းရင်သားတွေကတော့ လူမျိုးဖားဖားကြီးတွေဖြစ် မနေတာတောင် ကျောင်းကန်နဲ့ဝေးလို့ ဘုန်းကြီး ငှ် ကောင်းကောင်း စကားမပြောတတ်ကြဘူး။

- ၁။ ပြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသုံး ဆဋ္ဌမတန်း
- ၂။ ငါးရာငါးဆယ်စာတ်တော်များ။
- ၃။ ကုလသမဂ္ဂ လူ့ဦးရေစာရင်း
- ၄။ ဘာသာကြီးလေးခု အနှစ်သာရများ။
- ၅။ ဗုဒ္ဓဝါဒ (ရွှေဘိုဦးသန်းထွန်း)
- ၆။ တိုင်းမဂ္ဂဇင်း
- ၇။ ရှစ်အတ်စမ္မသတ်ကျမ်း
- ၈။ စုရာ(ဟ) ၃ - အာယဒီတော်
- ၉။ စုရာ(ဟ) ၂
- ၁၀။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းအခြေပြု
- ၁၁။ နယူး(စ်) ဝီ(စ်) မဂ္ဂဇင်းများ။
- ၁၂။ မဟာစည်ဆရာတော်၏ အင်ဒိုနီးရှားသာသနာပြုမှတ်တမ်း
- ၁၃။ ပြန်မာရာဇဝင် (ဦးဘသန်း)
- ၁၄။ ကိုရီးယားသမိုင်း
- ၁၅။ မူဆလင်တို့၏ လျှို့ဝှက်ဖြန့်ဝေချက်
- ၁၆။ ဓံသာနရက္ခိတ စိတ်ဓာတ်မွန် (အနည်ဦး)

မျိုးချစ်အနည်

- ၂ နတ်သုဒ္ဓါတမျှ ချိုဆိမ့်လှသည်
ဗန္ဓရ သရက် နွယ်ခါးယုက်၍
အသက်ဆုံးရှုံး မျိုးတုံးခဲ့ရ
ရှေးသာဓက ရှိခဲ့ကြ၏
 - တို့အမျိုးဘာသာ သာသနာသည်
ကမ္ဘာ့အလယ် ဂုဏ်ယူဖွယ်တိ
ချီးမွမ်းသည့်အသံ မိုးထိညံ့မျှ
သင်းပျံ့လှ၏။
 - တို့အမျိုးဘာသာ ခွန်ရှည်ကြာရေး
နောင်လာရင်သွေး သင်... ဘာလေးမွေးမလဲ
ဒေါ်လာမဟား ဖော်ပြထားပြီး
တိုက်ကားကြီးပေါ် မြူးရွှင်ပျော်ကာ
အနှစ်မပါ အချစ်ညာတုံ
နွယ်ခါးယစ်ခွေ မျိုးဖျက်တွေကို
သမီး... ဘယ်လိုစဉ်းစားမလဲ။
- တောလှဲသံကြီးပြီး မည်ဟီးပြီးလျှင်
မြေကြီးကဲ့အက် ငလျှင်စနက်ကြောင့်
ရာထောင်မက ရှိခဲ့ကြလည်း
အမျိုးမပြုတ် အငုတ်အရင်း

မျိုးဆက်ဆင်းကာ အမျိုးဘာသာ
သာသနာကြီး ဆက်လက်ပြီးလျှင်
ရှင်သန်ဝံ့ကြွား မျိုးဆက်များမှ
ထိန်းထားနိုင်၏။

□ သို့ပေသည့်လည်း
မြေမျိုသော် အမျိုးမပြတ်
လူမျိုသော် အငုတ်မကျန်
အမျိုးပြတ်ရန် အရေးမရှိ
ကလေးတို့ရေ...
ဝတ်ချင်တဲ့ဆန္ဒ
လှချင်တဲ့မာနနဲ့
အချောင်ရတယ်ဆိုပြီး
ဘဝကြီးတစ်ခုလုံးပုံအပ်
ငိုက်ဇာတ်တော့ မခင်းလိုက်ပါနဲ့။

□ ထမင်းငတ်ပြီး သေတဲ့မသာ
တို့မြန်မာပြည်မှာ မရှိပါဘူး။
အလှယစ်မှူး ချစ်ရည်လူးပြီး
ရာဂကြူးတဲ့ ဘီလူးလက်အောက်
အမျိုးပျောက်ရန် ဘယ်သောခါမှ မကြံကြန့်။

□ ငွေကြေးဥစ္စာ ဆင်းရဲပါလည်း
မမွဲစိတ်ဓာတ် အကျင့်မြတ်ကြောင်း

ကမ္ဘာအပေါင်းမှ ချီးကျူးကြအောင်
လူမျိုးချင်းယှက် အမျိုးဂုဏ်ဆောင်ရင်း
မျိုးဆင်းသက်မှ
ဆက်လက်ခိုင်မာ တို့သာသနာကြီး
ဘုန်းနေလမ်း ထိန်ထိန်ငြီးစွာ
အခွန်ရှည်ကြာ တည်တံ့မှာမို့
သမီးတို့ရေ...
နောင်လာရင်သွေး
မျိုးဆက်သစ်လေးများ
မွေးဖွားပေးနိုင်ကြပါစေ...။

ဇောထွန်း (G.T.I နှစ်တစ်ရာပြည့်မဂ္ဂဇင်းမှ)

ဆိကြေဆို အချိန်တန်ခြေ

မြန်မာတိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်းသားတို့သည် ရှေးအခါကပင် နိုင်ငံခြားသားများကို အထင်ကြီးလေ့ရှိကြ၏။ နတ်ပြည်က ဆင်းသက်လာသယောင်ယောင် အခြားကမ္ဘာက ဂြိုဟ်သားတစ်ဦးဦး ရောက်လာသယောင်ယောင် ထင်မှတ်ကြ၏။ အမှန်မှာ တိုင်းတပါး သားတို့ကား အထင်ကြီးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေမဟုတ်ကြ။ မိမိတို့ နိုင်ငံသားများကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဒုက္ခပေးကြမည့်သူများသာ ဖြစ်ကြပေသည်။

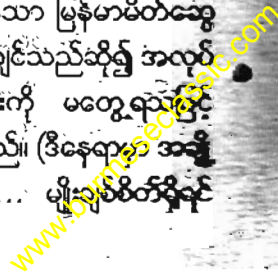
နိုင်ငံခြားသားများသည် မြန်မာတို့ ထီးနန်းပျောက်၍ ကျွန် သပေါက်အဝရောက်သည် ကာလမှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ နေထိုင်လာခဲ့ကြရာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ မူဆလင် ဝါဒီကုလားဆိုးများ၊ ဟိန္ဒူကုလားများသည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ အင်မတန် များပြားလျက်ရှိပေသည်။

အထက်ပါ လူမျိုးများသည် အမြင်ကျယ်ကြသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ ဗဟုသုတ ကြွယ်ကြသည်။ လောကမျက်လုံး၊ ဉာဏ်မျက်လုံးများ ဖွင့်ထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဓိကကျသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လက်ဝါးကြီး အုပ်ထား ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂြိုဟ်တိုင်းရှိ အဓိကကျသော နွေရာများတွင် စီးပွားရေးများ ထူထောင်ထားကြသည်။

သူတို့အုပ်စိုးသော မူဆလင် ကုလားနိုင်ငံများတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ရှေ့မြန်မာတို့အနေဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ဖို့အပတ်အဝန်း နေ့စားလုပ်ငန်းများကိုပင် စိုးကြောင့်ခိုက် လုပ်နေကြရသည်။

ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ အလုပ်သွားလုပ်နေကြရာ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံများ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာဆိုလျှင် တွေ့သည့်နေရာတွင် ဖမ်းဆီးထောင်ချနေသဖြင့် ပုန်းကားဝှက် ကာ အလုပ်လုပ်နေကြရသည်။ ဤအချက်ကို မမေ့ဖို့လိုပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိတို့ သဘောကောင်းလွန်း၍ မူဆလင်ကုလားများ တံခါးမရှိ၊ ခါးမရှိဝင်ထွက်ကာ စီးပွားရေးများ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ သူတို့နိုင်ငံလိုပင် မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း စည်းကမ်းများ မရှိသင့်ပြီလားဟုမေးစရာပင်။

နိုင်ငံသားစစ်စစ် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့ကမူ စီးပွားရေး အမြင်မကျယ်ခြင်း၊ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊ မျက်စိနှစ်ပါးဖွင့်မထား ခြင်း၊ 'သားလေးရှင်ပြုပြီးလျှင် တော်ပါပြီ' ဟု လောဘနည်းခြင်း စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် မထူထောင်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ လူမျိုးခြားတို့ ထူထောင်ထား သော လုပ်ငန်းများ၌သာ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် ဝင်ရောက်လုပ် ကိုင်ကြသဖြင့် ရှေးအခါက 'သင်္ကာမျိုးဟေ့ ဒို့ဗမာ' လို့ ကြွေး ကြော်ရမည့်အစား 'ကုလီမျိုးဟေ့ ဒို့ဗမာ' ဟု ကြွေးကြော်ရထော့ မည့်အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်နေကြောင်း နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာ ကြီးတစ်ဦးက ပြောပြပေသည်။ ဒီနေရာ၌ စာရေးသူအတွေ့အကြုံ တစ်ခုကိုတင်ပြရလျှင် အင်မတန်ရင်းနှီးလှသော မြန်မာမိတ်ဆွေ (၄) ဧယာကတို့က ရန်ကုန်တွင် အလုပ်လုပ်ချင်သည်ဆို၍ အလုပ် သွင်းပေးရာ တိုင်းရင်းသားပိုင်လုပ်ငန်းများကို မတွေ့ရသဖြင့် လူမျိုးခြားပိုင်လုပ်ငန်းသာ သွင်းပေးခဲ့ရပေသည်။ (ဒီနေရာမှာ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပြောကြလိမ့်မယ် 'ခင်ဗျား... မျိုးချစ်စိတ်ရှိရင်

တိုင်းရင်းသားပိုင် လုပ်ငန်းများကို တွေ့အောင်ရှာပြီးသွင်းပေါ့
လို့ ကျုပ် မျိုးချစ်စိတ်ရှိတာကတော့ မပြောနဲ့ဗျာ။ ညအခါ အိပ်
ပျော်နေရင်တောင် ကျုပ်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးက ချစ်၊ ချစ်နဲ့ မြည်
နေတယ်ဗျ။ တကယ်ပြောတာပါ။)

အထက်ပါ အချက်အလက်များကို သုံးသပ်ပါက လူမျိုးခြား
တို့ ဘယ်လိုစီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆိုတာနည်းယူပြီး တိုင်းရင်းသား
ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ထူထောင်သင့်ပေသည်။ အကယ်၍
မထူထောင်လျှင် ကူလီဘဝကမတက်ဘဲ သားစဉ်မြေးဆက် နှင်းပြား
ဘဝနှင့်သာ အဆုံးသတ်ပေတော့မည်။

မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်ရှိ မီးရထားဘူတာရုံတိုင်းတွင် မြန်မာ
မီးရထားဟူသော ဆိုင်းဘုတ်များကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ဆွဲချိတ်
ထားသော်လည်း ဘူတာရုံအတွင်း၌ရှိသော စားသောက်ဆိုင်း၊
စတိုးဆိုင်များကား မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးကို ဝါးမျှီဖော်ကားမည့်
(ရုရှ) ဟူသော ဂဏန်းကိုတပ်ထားသော မွတ်ဆလင် ကုလား
ဆိုင်းများသာ အများဆုံးရှိပေရာ မြန်မာအရာရှိတို့ ညံ့ဖျင်းမှုကား
အံ့ဩမကုန်နိုင်ဘွယ်ပင်။ ကိုယ့်တွယ်လို့ တွယ်မှန်းမသိ၊ ကိုယ့်ချ
လို့ ချမှန်းမသိ၊ ညံ့ဖျင်းလွန်းပါဘိ။ မူဆလင်ကုလားတို့ကား
စီးပွားရေးကိုလည်းဝါးမျှီ၊ အချက်အချာကျသော နေရာများကို
လည်း ဝါးမျှီသည့်ပြင် ငွေကြေးပြည့်စုံလာချိန်တွင် တိုင်းရင်းသား
တို့၏ သမီးပျိုများကိုလည်း ဝါးမျှီလျက်ရှိကြပေသည်။ လေ့လာမှု
ဗဟုသုတနည်းပါးကြသော မီးရထားဆိုင်ရာ မြန်မာအရာရှိများ
အထူးသတိပြုစရာပင်။ သတိမပြုပါက အိမ်ကသမီးပါ ပါသွားနိုင်
ပေသည်။

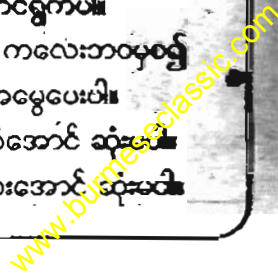
မွတ်ဆလင်ကုလားတို့၏ (ရုရှ) ဟူသောအဓိပ္ပာယ်

အထက်ပါ ဂဏန်းသုံးလုံးပေါင်းသော် (၂၁) ရ၏။ (၂၁)
ရာရာ ရောက်သောအခါ မွတ်ဆလင်ကုလားတို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကို
ဝါးမျှီကာ မူဆလင်နိုင်ငံတည်ထောင်ရန်နှင့် မြန်မာတိုင်းရင်း
သားအားလုံးကို ဝါးမျှီကာ ကုလားနိုင်ငံတည်ထောင်မည်ဟု
သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအချက်ကိုကြည့်လျှင်
ကုလားတို့သည် အင်မတန်ကြောက်စရာကောင်းသော အနီး
ကပ်ဆုံး အန္တရာယ်ကောင်များဖြစ်ပေသည်။

မိဘများ သတိပြုစရာ

မူဆလင်တို့သည် အမျိုးဘာသာ ကွယ်ပျောက်အောင်
ကြိုးစားလျက်ရှိရာ မိဘများပေါ်ဆ၍ သားသမီးများကို မဆုံး
မလျှင် နောင်နှစ်ပေါင်းတစ်ရာတွင် လူမျိုးရော ဘာသာပါ
ကွယ်ပျောက်နိုင်သဖြင့် မကွယ်ပျောက်အောင် အောက်ပါ
လုပ်ငန်းစဉ် (၃) ရပ်ကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ပါ။

- ၁။ မိမိဌာနို သားသမီးများကို ကလေးဘဝမှစ၍
ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှု အမွေပေးပါ။
- ၂။ မူဆလင်တို့နှင့် မဆက်ဆံအောင် ဆုံးမပါ။
- ၃။ မူဆလင်တို့နှင့် မထိမ်းမြားအောင် ဆုံးမပါ။

ရဟန်းတော်များ သတိပြုရန်

မြန်မာတိုင်းရင်းသားများနှင့် သာသနာတော် မကွယ်ပျောက်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားတို့ လူ့သောဆွမ်းကို စားနေကြသောရှင်ရဟန်းတို့မှာ တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများ မအားလပ်၍ ဗဟုသုတမရှိကြသော တိုင်းရင်းသားတို့အား ကုလားတို့နဲ့ မဆက်ဆံရန် ကုလားတို့ဆိုင်တွင် ဈေးမဝယ်ရန် အသိဉာဏ်ပေးပါ။ ယင်းသို့ အသိဉာဏ်မပေးဘဲ သားရေးနာရေးလိုက်ရုံနှင့် အချိန်ကုန်နေပါက တာဝန်မကျေသေးပေ။

တားမြစ်ကြပါ

ဗုဒ္ဓဘာသာခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်နေပါလျက် ကုလားတို့ဆိုင်တွင် ဈေးဝယ်နေကြသော ရဟန်းများသည် အမျိုးဘာသာ ဖျက်ဆီးမည့်သူများကို အားပေးရာရောက်သဖြင့် ဖြုတ်ဦးနှောက်ပမာ အလွန်ညံ့ဖျင်းကြသူများပင်။ ယင်းအရှင်တို့ကို မျိုးချစ်စိတ်ရှိသော ရဟန်း သာမဏေတိုင်းက တားမြစ်သင့်ကြပေသည်။

ဈေးမဝယ်သင့်

သင်သည် မြန်မာတိုင်းရင်းသားလူမျိုး စစ်စစ်ဖြစ်လျှင် ကုလားတို့ဆိုင်မှာ ဈေးမဝယ်ပါနှင့်။ သင်ဝယ်၍ ရရှိသွားသော ငွေဖြင့် ကုလားတို့က တို့အမျိုးသမီးတွေကို ငွေဖြင့်ပစ်ပေါက်ကာ လူမျိုးပျောက်အောင် လုပ်နေတာကို သဘောပေါက်ပါ။

ညံ့လွန်းနေတာစဉ်းစားကြ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မူဆလင်ကုလားတို့ရဲ့ ဗလီများကို မှီပြီး မြန်မာတွေ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ခွင့် လုံးဝမရှိကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့်ဗျာ မြန်မာတို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဘုရားများကိုတော့ ကုလားတွေကမှီခိုပြီး စီးပွားရေးတွေလုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိနေကြပါတယ်။ မြန်မာတွေ အထူးအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တွေ သိပ်ညံ့လွန်းလိုက်တာများ မြန်မာ့ရှေးဟောင်း ဋီတော်ပုဂံနှင့် မန္တလေး မဟာမုနိဘုရားကြီး ပရိဝုဏ်အတွင်းမှာ ဘုရားစာရား ပျောက်ကွယ်သွားအောင် လုပ်နေကြတဲ့ ကုလားတွေရဲ့ ဈေးရောင်ခွင့်ကို မျိုးချစ်စိတ် သာသနာစိတ် ရှိတော်မူကြတဲ့ ရဟန်းတွေနဲ့ လူတွေက တားမြစ်ကြရမှာပါ။ မြန်မာနိုင်ငံ ဋီတော် မဟာရန်ကုန်ရဲ့ ဋီလယ်ခေါင်မှာ တစ်တိုက်ထဲသာရှိတဲ့ စာသင်တိုက်တစ်တိုက် ပတ်ပတ်လည် ဆိုင်ခန်းတွေ ဘာသာခြားကုလားတို့ လက်ထဲရောက်နေတာဟာ သက်ဆိုင်ရာဂေါပကတွေ အမြင်မကျယ်လို့လား။ သူတို့ကိုယ်တိုင်က ကုလားသွေးပါနေလို့လားဆိုတာ စဉ်းစားစရာပါ။

ရောဝတ်တိုင်းက ကုလားပေါ်တဲ့ မြို့တစ်မြို့မှာ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ရှိခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ သဘောကောင်းမနောကောင်းတဲ့ ရှေးလူရိုးကြီးဆိုတော့ လာလာသမျှ ကုလားတေတွေ ကုလားကူလီတွေကို နေစရာလည်းပေး၊ စားစရာတွေလည်းကြေသတဲ့။ ဟောဒီလိုနဲ့ ကြွေမွေးပြီးလို့ နှစ်ပေါင်း တော်တော်ကြာတဲ့အခါ ဆရာတော်ကြီးဟာ ကုလားနိုင်ငံတွေကို ဘုရားပူးသွားတဲ့အခါမှာ နေပူလွန်းလို့ လမ်းဘေးက သစ်ပင်ရိပ်မှာ ဝင်နားပါလေရော။ အရိပ်က ထွက်တော့ ကုလားသုံးယောက် ပြေးလာပြီး သစ်ပင်ရိပ်နားခွင့်အဖြစ် ပိုက်ဆံတောင်းလို့ ပေးခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ သူတို့ကို စိတ်အနာကြီးနာပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံလဲရောက်ရော သူတို့ကို ဖြတ်လေးဖြတ် လုပ်ပစ်ပါသတဲ့။ ဒီအကြောင်းကိုမသိတဲ့ မြန်မာလူရိုးကြီးတွေ နေရာတိုင်းမှာ သဘောမကောင်းဘို့ သတိပြုမရပါ။ မြန်မာတွေတော့ ကုလားသောဘာသော မခွဲခြားဘဲ တွေ့ရာလူတိုင်းကို သဘောကောင်းလွန်းလို့ အိမ်ကသမီး ပေးလိုက်ရတဲ့အဖြစ်တွေ ဖူးတော့ပါဘူး။

အလုပ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် အခြား
ပစ္စည်းများအား

ဆောဒီနိုင်ငံမှ ဘာသာရေးခေတ်ကာဦးမှ

ဆောဒီအာရေးဗျနိုင်ငံသို့ အလုပ်လုပ်ရန် သွားကြသော မြန်မာယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့ဟာ သာမညဆရာတော်ကြီး၏ပုံတော်ကို ရင်ဘက်တွင်ချိတ်၍ သွားကြရာ ယင်းနိုင်ငံလေဆိမ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန အမှုထမ်းတို့က ပုံတော်ကိုလက်ညှိုးထိုးကာ မင်းတို့အဖေတော်လားလို့ မေးကြတယ်။ မြန်မာနှစ်ယောက်တို့က ဘာမျှမတော်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရွှေမြန်မာတို့ အထွတ်အမြတ်ထားကြသည့် ဘုန်းတော်ကြီးဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြရာ ဒီနိုင်ငံမှာ ဒီလိုဘာသာကြားစွဲသက်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်းတွေ ယူမလာဘူးလို့ ပြောဆို၍ ပုံတော်တွေကိုဆွဲဖြတ်ကာ လွှတ်ပြစ်ကြသတဲ့။ သူ့မြေသူ့ရေဆိုတော့ ရွှေမြန်မာတွေ ဘာမှ မပြောဝံ့လို့ ခေါင်းဝုံခဲခဲ့ရတယ်လေ။ ဒီအချက်ကိုကြည့်၍ ကုလားသာသနာ ပွားလာလျှင် ဘုရားဘာသာအပေါ် ရက်စက်ကြမှာ ကေနိပါပဲ။

